לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', י"ג בסיון תשמ"ח, 29 במאי 1988 / שנה מ"ח מס' 13659 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ישראל בונה לסין חומה אלקטרונית

דליה רפאל (ארה"ב)

וושינגטון. — ישראל מסייעת בתשאי לסין בבניית גדר אלקטרונית — גירסה מודרנית לחומה הגדולה, על גבולה בן 4,150 המילין עם בריה"מ, מוסר היום השבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט". לדבריו מומחים ישראלים עובדים בסין על הפרוייקט, שהיקפו מיליארדי דולארים. הישראלים מתקינים ציוד אלקטרוני ישראלי מתוחכם ביותר. כן הם מסייעים לסינים בשיפור טכנולוגיית טילי ים ואוויר, שותפות המוסיפה למתיחות ביחסים בין ישראל לבריה"מ-המועצות. השבועון מוסר שסין פנתה לישראל כבר ב־1982, בעקבות הצלחת ישראל בחיסול מערכת ההגנה האנטי־אווירית הסורית, הבנויה בציוד סובייטי.

פיסגת מוסקבה נפתחת היום

הסנט האמריקני אישרר ביום ו' הסכם הטילים שנחתם בדצמבר ובכך השתפרה האווירה לקראת שיחות רייגן־גורבאצ'וב ● שני המנהיגים ידונו בסכסוכים בי"ל ואזוריים, כולל המזה"ת, בנושא זכויות האדם ובהסכם טילים חדש ● רדיו מוסקבה: הפלשתינים לא יהיו זכאים להשתתף בוועידה בי"ל אם לא יכירו בהחלטות מועה"ב 242 ו־338

דליה רפאל (ארה"ב), וסוכנויות הידיעות

ועידת הפיסגה בין נשיא ארצות הברית רונאלד רייגן למנהיג ברית המועצות, מיכאיל גורבאצ'וב, נפתחת היום במוסקווה, ובה ייחתם סופית

(המשך בעמוד 2)

אופנת הפיסגה

אווירה צעירה במוסקווה לקראת הפיסגה – נערות סובייטיות מוכרות חולצות טי־שרט עם הכתובות „פיסגה", „פרסטרויקה", ו„מרוסיה באהבה" – בכיכר האדומה (צילום: איי.פי.)

הפועל ת"א – אלופה

כוכב קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א, אלי כהן, על כתפי אוהדים לאחר הנצחון על הפועל באר־שבע והזכייה באליפות המדינה (צילום: קנפר)
מדור ספורט

כך ממומנת ההתקוממות ● שבועון אמריקני:

אש"ף רוכש בארה"ב איגרות של הבונדס ופודה אותן בישראל

דליה רפאל (ארה"ב)

וושינגטון.— ארגון אש"ף רוכש בארצות־הברית איגרות בונדס של ממשלת ישראל המומרות למזומנים בתוך ישראל ומוברחות אחר כך לפלשתינאים המתקוממים בשטחים. מוסר היום „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט". כך עוקף אש"ף את ההגבלות על העברות כספים לשטחים שהטילה לאחרונה ממשלת ישראל. ההסדר פועל כך: סוכן מוסווה רוכש את האיגרות בארצות־הברית, באמצעות כספים של תומכי אש"ף. האיגרות „התמימות" מועברות לישראל ומומרות למזומנים, אשר מוברחים לתוך הגדה המערבית ועזה.

פרשה חדשה של קבורת תושבים ערבים נחשפה בכפר עורורה

הושמו ע"י חיילי צה"ל בבורות וכוסו באבנים – חולצו משם חבולים ופצועים ● צה"ל: אין ממש בתלונות, אך הן ייבדקו פעם נוספת

בצלאל עמיקם, פנחס ענברי

פרשה חדשה של קבורת תושבים ערבים בגרה נחשפה בכפר עורורה, מרום־מערב לשכם. ארבעה מתושבי הכפר קובלים כי חיילי צה"ל התעללו בהם, שמו אותם בתוך בורות וכיסו אותם באבנים עד מתניהם. הפרשה, הדומה לפרשת החפור בכפר סאלם, מכה גלים באיזור שכם. צוותי עתונות וטלוויזיה זרים כבר חשו למקום כמגמה לאמת את העובדות ולברוק את העדויות. התושבים מצביעים על בורות הקבורה ולידם סלעים מוכתמים בדם. לדבריהם הוחזקו העצורים הערבים בבורות, כשהם שותתי דם ללא יכולת לזוז. כמוסר של דבר חילצו אותם החיילים מהבורות והעבירום למקום ריכוז בבית־הספר שבכפר. העתון הירושלמי „כל העיר" מספר כי כתביו שוחחו עם מספר צעירים, שניכרים עדיין בגופם פצעים וחבלות כתוצאה מהמעשה שארע לפני כשבוע וחצי.

(סוף בעמוד 4)

ילדה בת שלוש מתה בעזה — ההורים: שיחקה בחוץ ונפגעה מרימון גז מדמיע

דובר צה"ל: לא ניתן לחקור סיבות המוות כיוון שהגופה נחטפה מבית־החולים והובאה לקבורה ● שני נערים מהגדה שנפצעו במהלך פיזור הפגנות — מתו מפצעיהם ● זוהמו מי השתייה בעזה

עזרא אבירן

דוניה, בת מוניר סאוסר, בת שלוש, משכונת זיתון בעזה, הובאה ביום שישי אחר הצהריים לבית החולים „אל־אהלי" בכיכר פלשתין ללא רוח חיים. הרופאים קבעו את מותה והוריה טענו כי הילדה,

(סוף בעמוד 4)

היום שאחרי הבחירות ב„עבודה" ● עמוד 2
שמיר בכ"ן יציע ועדת חקירה ● עמוד 19
3 נהרגו בתאונות, 3 טבעו בים ● עמוד 19

לגליון היום מצורף המוסף „חקלאות"

יונים וניצים בקן אחד

לא חלפו אלא 24 שעות מן הבחירות במפלגת־העבודה, ואת מקום התלהבות מ„נצחון הדמוקראטיה" תפשו הערכות פוליטיות לגבי חלוקת הנבחרים ל„יונים וניצים", חלוקה שגרתית במפלגה זו. גם בתוך „העבודה" עצמה נשמעו קולות כאילו הניצים הובסו, ובחוגי הליכוד דיברו ביתר שאת על כך ש„העבודה" יצאה מן הבחירות יונית ושמאלית יותר.

ספק אם אפשר למצוא סימוכין להערכה זו בתוצאות הבחירות עצמן. ההישג האלקטוראלי של אורה נמיר, או של לובה אליאב, הוא הישג אישי בלבד, ללא קשר עם השקפותיהם הפוליטיות, דבר ששניהם ציינו אותו, ואומנם שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שהיא נץ מובהק, זכתה אף היא בהישג אישי דומה. מזכ"ל „העבודה", עוזי ברעם, נבהל משום־מה מאוד מהתדמית היונית החדשה של מפלגתו, ולכן חזדרז להצהיר, כי „העבודה" יצאה מאוזנת בחלוקת ההשפעה בין היונים והניצים".

אכן, נראה, כי ברעם צודק. בכל הפסטיבל הדמוקראטי של הבחירות על פי השיטה החדשה, הובאו בחשבון קריטריונים שונים כמו הפופולריות של המועמדים, השתייכותם לשכבות סוציאליות מייצגות, כישורים אישיים וכו' ורק נושא אחד לא שיחק כל־תפקיד בבחירות אלה – השקפת עולמם של המועמדים. המרכז לא נתבקש להכריע בין היונים והניצים, והוא התעלם לחלוטין מהיבט זה בעת ההצבעה על מועמד זה או אחר.

החישג של הדמוקראטיזציה בבחירת הנציגות ראוי לציון, אס־כי אין להפריז בערכו לאחר ש„העבודה" הגיעה אליו בסוף התור. לעומת זאת „העבודה" ממשיכה, כבעבר, לשמור על פרופיל מעורפל, על סופרמארקט של דיעות, המאפשר ליונים וניצים לחיות בצוותא. הטענה שממילא אין על מה לריב, שכן ההכרעה עדיין רחוקה, היא אותה טענה שהליכוד משמיע לעתים כלפי מפלגת העבודה עצמה. שלום־בית של סיפוחיסטים חלקיים מבית־מדרשה של מפלגת העבודה, אותה מייצג, למשל, שלמה הלל, יכול לשמש גשר לחידוש האחדות הלאומית גם אחרי הבחירות.

שיפור שיטת הבחירות הפנימיות במפלגה אינו יכול לשמש תחליף לקביעת דרכה כמפלגה יונית, המוכנה לשלם מחיר בעד שלום אמת.

אלפים במסע „שלום עכשיו" ליציאה מהשטחים

בעצרת שנערכה דרומית לשכם ובמרחק מה מהכפר ביתא, הוקרא מנשר התנועה הפונה לפלשתינים ולישראלים לפתוח במו"מ ובהידברות ● צלי רשף תקף את שר הבטחון והכריז: אם רבין ימשיך במדיניותו – הציבור הזה לא יתן קולו ל„עבודה" ● רות דיין: באנו לכאן להגן על צלם האנוש שנותר בנו ● ח"כ יציב: מולך ההתנחלויות אינו רוצה בשלום ● ח"כ שריד: האינתיפאדה לא נחלשה, ובראש האינתיפאדה החדשה יעמדו הרועה מתורמוס־עיה והילדה בת השלוש מעזה

עצרת „בואו נדבר" של „שלום עכשיו" אתמול בגדה (צילום: פרטוש)

ורד לוי

את ציון 21 השנים לכיבוש, החליטה תנועת „שלום עכשיו" לבטא ב„מסע שלום ליציאה מהגדה" ובעצרת מיוחדת. שיירה של מאות מכוניות פרטיות ואוטובוסים יצאה אתמול מתל־אביב, חיפה, ירושלים ובאר־שבע והתנקזה דרך כביש חוצה שומרון אל הגיא, שבו נערכה העצרת המרכזית.

אלפים מחברי „שלום עכשיו" ותומכיהם לקחו חלק ב„מסע השלום" שביטא בצורה סימבולית את הצורך הדוחק ליציאה מן הגדה. בסביבות השעה 2 בצהריים הגיעו כל כלי הרכב אל מקום המיפגש, דרומית משכם, ובמרחק של טווח עין מביתא, לשם נאסר עליהם לגשת. וצלי רשף מראשי „שלום עכשיו" פתח את העצרת.

מנשר לשני העמים

רשף קרא מתוך כרוז שחובר במיוחד על ידי התנועה ואמור היה

(סוף בעמוד 4)

ראשי ההסתדרות והאוצר ידונו על ההידרדרות ביחסי העבודה

הסתדרות עובדי המדינה הצטרפה לאיגודים שהכריזו על סכסוך עבודה

כתבנו לענייני עבודה

ההידרדרות ביחסי העבודה במשק והמשבר במערכת הבריאות יידונו בפגישה שתתקיים ביום שני בין צמרת ההסתדרות לבין שר־האוצר משה נסים וראשי משרדו. הסתדרות עובדי המדינה הצטרפה אתמול לאיגודים שהכריזו על סכסוך עבודה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר אתמול, שלנוכח סירוב האוצר לקיים משא־ומתן על השכר בשירות הציבורי, מורגשת התרפה ביחסי העבודה „וזה עלול להפוך לכדור שלג. כל הייצוב במשק שהאוצר, ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים עמלו להשגתו בשלוש השנים האחרונות — עלול לרדת לטמיון".

בהתייחסו למשבר במערכת הרפואית האשים הברפלד את אנשי האוצר שהם נוהגים כלפי המערכת „כמו מחבלים". הוא הרגיש, כי יתנגד להפעלתה של חברה פרטית במסגרת שירותי הרפואה הציבוריים.

המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה הכריזה אתמול על סכסוך עבודה, נוכח סירוב האוצר להיכנס למשא־ומתן רצוף על הסכם שכר חדש. כן תובעים עובדי המדינה תשלום מקדמה בסך 125 שקלים על חשבון הסכם השכר הצפוי.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, מסר, שבשבועיים הקרובים יתקיימו כינוסים אזוריים של ועדי עובדים בשירות המדינה. לדבריו, השכר של 60 אחוז מעובדי המדינה נופל משכר המינימום.

מועצת פועלי תל־אביב הכריזה אתמול סכסוך עבודה בבנק „המזרחי" לבקשתם של עובדי חברת „מחיש" המספקת שירותי מחשב לבנק. המשא ומתן על הסכם עבודה חדש ל־270 עובדי „מחיש" שרוי במבוי סתום כבר חצי שנה.

יחידת הניסויים ברפא"ל משותקת זה שלושה שבועות בשל עיצומים

כתבנו הצבאי

מזה שלושה שבועות לא נערכים ניסויים בשדה הניסויים של אמצעי הלחימה ברפא"ל בשל סכסוך עבודה שהכריזו 130 עובדי מערך הניסויים במחאה על ההחלטה לפטר כ־100 מהם.

עובדי יחידת הניסויים מתריעים על נזקים חמורים שייגרמו לפרויקטים לפיתוח אם יימשכו העיצומים. כן הם מזהירים מהרס יחידת הניסויים של רפא"ל כתוצאה מהפיטורים והעסקתם של עובדים אחרים במקום המפוטרים, משום של דבריהם תימשך הכשרתם של עובדים חדשים עד לרמה הנדרשת ביחידה כה מובחרת לפחות שנתיים. יחידת הניסויים של רפא"ל ממוקמת באופן מנהלתי ולוגיסטי במרכז הארץ, בעוד שדה הניסויים נמצא במרכז הנגב והנהלת רפא"ל בצפון. שדה הניסויים, שהוקם לפני למעלה מ־20 שנה, מעניק שירותים לרשויות, חברות ומפעלים של אמצעי לחימה בארץ ובעולם.

לטענת ועד העובדים של יחידת הניסויים, ההחלטה לפטר 100 עובדים היא „אחת השליפות מן המותן של המנכ"ל משה סלה, ההולך בשיטה של זבנג וגמרנו". לדבריהם, יגרמו הפיטורים להפסדים שאינם ניתנים לתיקון.

גורם מקורב למערכת הבטחון ולחוגי רפא"ל מסר אתמול בתגובה לא רשמית, כי ההחלטה על הפיטורים הינה על דעת שר־הבטחון ומנכ"ל משרדו והיא נובעת מהצורך הרחוק לייעל את היחידה הגדולה הזאת ולמקרה באתר אחר. עוד ציין, כי לעובדי היחידה הוצע בעבר לעבור לגור בדרום הארץ והם סירבו. היחידה במתכונתה הנוכחית איננה רווחית ויש לבנותה מחדש, אמר אותו גורם.

זכו בפיס

בהגרלת רב־פיס של מפעל הפיס מס. 21/88 שהתקיימה ביום 26/5/88 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך "250,000.- + 16,668.-" ש"ח זכה המספר :564297
בסך "15,000.- + 1,668.-" ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 64297
בסך "1,500.- + 168.-" ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 4297
בסך "150.- + 18.-" ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 297
בסך "15.- + 3.-" ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 97
בסך "3.-" ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 7; 8; 2.

בהגרלה החודשית המיוחדת למנויים זכה כרטיס מנוי מספר 769840 בבית רו־קומתי.

רק הרשימה הכוללת של תוצאות ההגרלה מחייבת את מפעל הפיס.

ללא הרדמה ואישפוז!

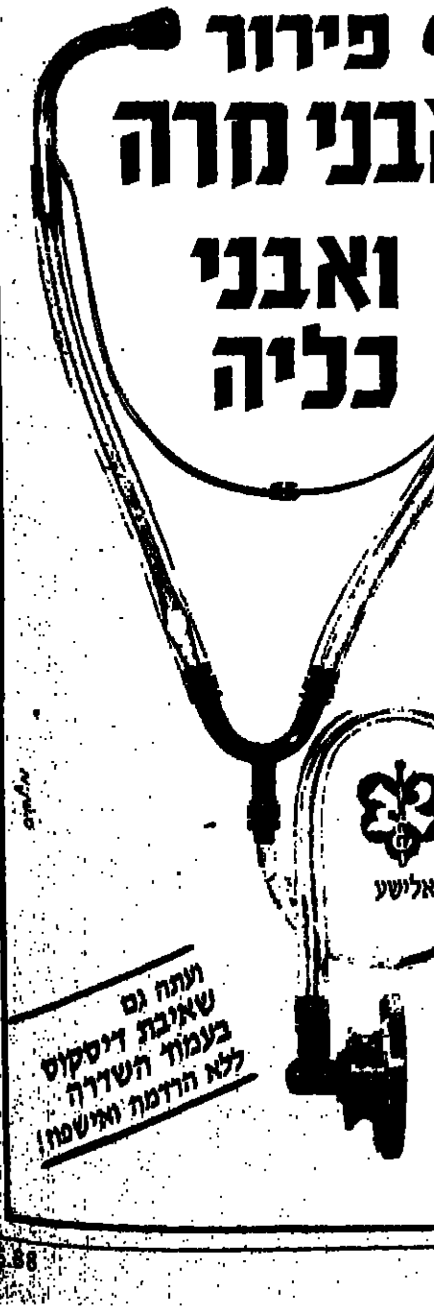

בית־חולים "אלישע"
מפעיל עתה
ציוד חדשני משוכלל,
ייחודי מסוגו בישראל
המפורר את האבנים.

תהליך פליטת האבן אינו גורם לכאבים או לסיבוכים.
הטיפול אורך כשעה ולאחריו החולה משוחרר לביתו.

הטיפול מוצע לנזקקים בתעריפים ציבוריים.

מכבדים הפניות של קופות חולים

בית־חולים "אלישע" בע"מ
בייח פרטי, רח' יאיר כץ 12,
הר הכרמל, טל' 04-389121

„פולקסוואגן" בצניחה חופשית

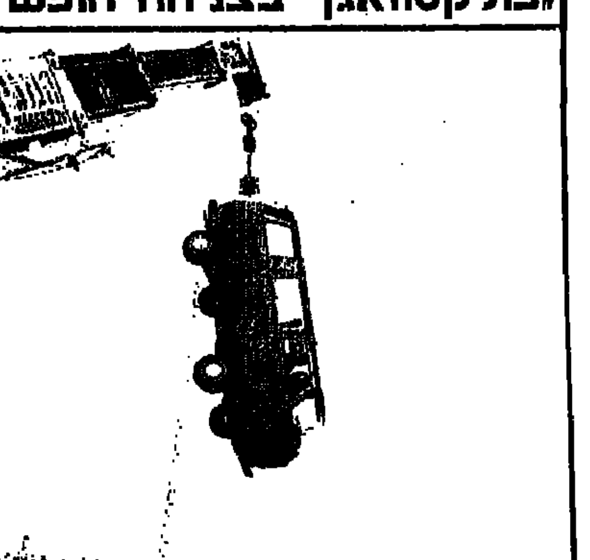

יואב אביב

הרעש המוכר המלווה התנגשות בין שני כלי־רכב נשמע אתמול בכפר המכביה. מה שלא נראה טבעי לאחר התנגשות היו מחיאות הכפיים שבישרו את פריקת המתח בקרב הקהל שצפה בתאונה המתוכננת.

חברת „פולקסוואגן" ביקשה להדגים בפני קציני בטיחות לרכב, מנהלי צי כלי־רכב ועתונאים כיצד מתכננים מכוניות מבחינת הבטיחות הפאסיבית וכיצד הדברים נבדקים.

במהלך יום העיון שקיימה הוקרנו סרטים, מהנדסים שהגיעו מגרמניה נשאו הרצאות בפני מאות המוזמנים ואת תכנס נעלו שני ניסויים.

בראשון הופלה מכונית „פולקסוואגן טרנספורטר" על חרטומה מגובה 10 מטרים לאחר שהונפה אל־על על־ידי מנוף. מהירות ההתנגשות של המכונית באדמה היתה 50 קמ"ש בשעה. תא הנהג נותר שלם.

בניסוי השני נהג בשר ודם במכונית „פולקסוואגן טרנספורטר" והוא התנגש חזיתית במכונית „פולקסוואגן ג'טה" חונה. בשתי המכוניות לא נפגעו הנוסעים.

(צילום: מאיר פרטוש)

האחיות: כל הסכם שיתקבל עם הרופאים יוחל גם עלינו

רונית מורגנשטרן

„האחיות הן חלק אינטגרלי מהמערכת ונתבע תחולת כל הסדר שיושג עם הרופאים גם עלינו" — כך הוחלט בישיבת המזכירות המורחבת של הסתדרות האחיות בבתי־החולים שנערכה אמש.

האחיות החליטו גם להפגין ביום ראשון מול קריית הממשלה בעת הדיון בממשלה על מערכת הבריאות. בהפגנה ישתתפו כ־200 אחיות שיגיעו לירושלים בהסעות מאורגנות מבתי־החולים, מה שיגרום לשיבושים בעבודתן לפחות עד שעות הצהריים. האחיות יפגינו במחאה על כוונת האוצר להשהות את יישום סעיף התקינה בהסכם שנחתם עימן לפני כשנה וחצי.

האחיות הקימו מטה פעולה שיחליט ביום א' על שורה של צעדים שירדרדו עוד יותר את מצב מערכת האישפוז.

אוהל חמצן

אוהל חמצן, המבטא תביעה להזרים חמצן למערכת הבריאות, הוצב אמש בכיכר דיזינגוף על־ידי צעירי ר"צ הדורשים הפעלה מיידית ומלאה של המשמרת השלישית בבתי־החולים וניצול המחלקות, חדרי הניתוח המעבדות והמכונים במשמרת שנייה ושלישית, כדי לחסל את התורים, וכן לאפשר טיפול טוב לאורחים, שכר הוגן לעובדים במערכת הבריאות, חוק בריאות ממלכתי לכל אזרח והקמת רשות אישפוז שתנהל ותייעל את בתי־החולים הממשלתיים.

האוהל הנודד הוצב בתחילת השבוע מול קרית הממשלה ואחר־כך נדד למרכז ירושלים, שלשם הוצב האוהל מול הכנסת כשנציגים של עובדי המינהל והמשק אחיות בתי־החולים, עשרות נכים וסתם אורחים באו כדי להביע את הזדהותם.

אתמול, כאמור, הוצב האוהל בתל־אביב והוזמנו אליו בין היתר גם ראשי מערכת הבריאות.

תע"א הפסידה 27 מיליון דולר בעקבות סגירת פרויקט הלביא

אורי נחשון

התעשייה האווירית הפסידה בתשעת החודשים האחרונים של 87 כ־97 מיליון דולר, ועיקר ההפסד נגרם בעקבות ההוצאה המיוחדת לסגירת פרויקט הלביא — כולל מימון פרישת עובדים.

התעשייה האווירית נמנעת מפרסום המאזן המלא שלה ואתמול פרסמה, כנהוג מדי שנה, נתונים חלקיים על התוצאות הכספיות של 87. הדו"ח מתייחס לתקופה של 9 חודשים בעקבות המעבר לשנת מס קלנדרית.

דוברת התעשייה האווירית מסרה, כי מניתוח תוצאות הדו"חות הכספיים של החברה וחברות הבנות שלה ל־87 עולה, כי ההפסד השוטף לפני הוצאות מיוחדות הסתכם ב־5.4 מיליון דולר ל9 חודשים, בהשוואה ל־12.3 מיליון דולר ב־1986/7. ההפסד השוטף מוסבר ברווחיות נמוכה על המכירות לגוש הדולרי שהם 60 אחוז מכלל מכירותיה של התעשייה האווירית. ההוצאה המיוחדת, שכוללת את עלות סגירת הלביא, הגיעה ל־91.4 מיליון דולר.

מכירות החברה בתקופת הדו"ח הסתכמו בכ־872 מיליון דולר, מתוכם 579 מיליון דולר ליצוא.

יצויין, כי נתונים מפורטים יותר מתוך מאזן התעשייה האווירית מתפרסמים בדין וחשבון השנתי על החברות הממשלתיות, שמפרסמת בעדכון מאוחר רשות החברות הממשלתיות. למרות זאת, חזרה דוברת התעשייה האווירית ואמרה, כי אין כוונה לחרוג מהנוהג לפרסם נתונים נבחרים בלבד מהמאזן, אומדנים טובים של רווחיות התעשייה האווירית מפרסם בדרך כלל כתב העת האמריקני „פורצ'ן" בדירוג 500 החברות התעשייתיות הגדולות בעולם.

אברהם בוצר — יו"ר הוועדה לבדיקת אסון הפחם

קובי מגל

שיפור ניכר חל במצבו של זוהר כחלון, אשר נפגע באסון הרעלת הגז על סיפון אוניית הפחם בתחנת הכוח בחדרה, שבה ניספו שניים מאחיו וצעיר נוסף.

כחלון נותק אתמול ממכשיר ההנשמה והועבר מהיחידה לטיפול נמרץ של בית־החולים רמב"ם למחלקה הפנימית. סגן מנהל בית החולים, ד"ר צבי בן־ישי, מסר לכתבנו, כי הכרתו של כחלון שבה אליו אך הוא עדיין מתקשה בדיבור.

שר־האנרגיה משה שחל מינה את האלוף (מיל.) אברהם בוצר, המשמש כמנכ"ל קו צינור הנפט אילת־אשקלון, לעמוד בראש ועדת החקירה לבדיקת נסיבות האסון. הוועדה תגיש את מסקנותיה לשר האנרגיה בתוך שבועיים.

בין היתר הוטל על הוועדה לבדוק אם היו תקנות ונהלים לביצוע עבודות ניקיון בבטן האוניות להובלת פחם, מהם האמצעים וההסדרים הבטיחותיים הדרושים לביצוע עבודת ניקיון כזו, והאם פעלו כל הגורמים במלוא היכולת למנוע את האסון.

„בעבודה" דוחים את טענות הליכוד כי הרשימה שנבחרה היא „יונית ושמאלית"

עוזי ברעם: השיקול המדיני לא היה מכריע בבחירת המועמדים – לובה אליאב קיבל קולות מכל גוני הקשת ● יעקבי: אם קוראים לנו שובך יונים – אזי הליכוד הוא מאורת זאבים ● המאבק המרתק יהיה על הדירוג

דורית גסן

במפלגת העבודה דחו בסוף השבוע את טענות הליכוד כי הרשימה שנבחרה ביום ה' שעבר בבחירות הפנימיות במרכז „העבודה" היא יונית ושמאלית.

מזכ"ל העבודה אמר כי זה לא היה השיקול בבחירתם של המועמדים. הוא הדגיש כי איש כמו לובה אליאב, נתמך ע"י נץ כמו שלמה הלל וקיבל קולות מכל גוני הקשת המפלגתית.

מילוא: רשימת „שלום עכשיו"

יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, משה ארנס, אמר ביום שישי כי הרשימה שנבחרה היא שמאלית. גם סגן־השר רוני מילוא קבע כי הרשימה שנבחרה ב„עבודה" היא רשימה של „שלום עכשיו". הוא ציין בהקשר זה את שמותיהם של אברהם בורג, לובה אליאב ועמיר פרץ.

יו"ר צעירי חרות, מיכאל רצון, שיגר מברק ברכה לפרס שבו ברך אותו על תוצאות הבחירות הפנימיות ב„עבודה", תוך הדגשה כי „המועמדים שנבחרו מצביעים על פניה האמיתיים של מפלגת העבודה, פנים של מגמה שמאלנית, יונית ווותרנית".

יעקבי: הליכוד — מאורת זאבים

השר גד יעקבי התיחס להתקפות הליכוד על הגוון היוני של הרשימה באומרו כי אין הבדל בין יונים וניצים במפלגת העבודה ברצון להתקדם לשלום ע"י פשרה טריטוריאלית. לדבריו, מי שבוחן את הרשימה נוכח לדעת שמדובר בדברי הבל, מה עוד שהדרוג טרם נעשה, ולא ברורה דמותה הסופית של הרשימה. עוד הוסיף כי זהו חלק ממכת השקרים שהליכוד התמחה בהם. „אם הם קוראים לרשימה שלנו שובך יונים אזי הם — מאורת זאבים" — אמר. בסוף השבוע, עסקו הנבחרים של מפלגת העבודה בלימוד תוצאות הבחירות הפנימיות שהיו במרכז המפלגה לקראת התארגנותם לשלב המכריע של סיבובי הבחירות לדירוג הרשימה לכנסת, שיהיו ב־16 ביולי.

המאבק על הדירוג

כתבתנו מציינת, כי המאבק המרתק ביותר יהיה על הסיבוב הראשון ועל המקומות ה־8 עד ה־17 (שבעת המקומות הראשונים כבר משוריינים), שבו יתמודדו השרים: ארבלי־אלמוזלינו, שחל, גור, צור וברלב וכן אורה נמיר, לובה אליאב, אברהם כ"ץ־עוז, חיים רמון, מיכה חריש, אליהו שפייזר, שבח וייס, רפי אדרי, מיקי בר־זוהר ורענן נעים.

מאבק קשה אחר יתנהל בין המועמדים החדשים לחלוטין על כניסה למקום ראלי לרשימה. גם לאחרים מחברי הכנסת הנוכחית עלול להיות קרב קשה כדי לשמור על מקומם הראלי.

(כתבה מורחבת ראה עמוד 6)

ברכה מגרנות לברעם

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות שיגר ברכה למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם, על הליך הבחירה של מועמדי העבודה לכנסת. „כמפלגה שהיתה הראשונה לקיים בחירות אישיות וחשאיות לכנסת, מברכת מפ"ם את מפלגת העבודה ומביעה תקוותה שהרשימה שנבחרה תסייע בידיה לגבור על הליכוד במערכת הבחירות ולהבטיח שמחנה השלום יוכל להרכיב ממשלה יציבה ובעלת כושר פעולה".

המרוצים והמאוכזבים

אלישבע איילון

אברהם בורג: המפלגה נפתחה

מה הרגשתך אחרי הבחירה?

— באופן אישי אני נרגש, באופן תנועתי יש לזה משמעות נהדרת. המפלגה פתחה זרועות רחבות לכל מיני סקטורים חברתיים שלא היו מיוצגים עד כה, אנשי שכונות, עיירות פיתוח צפון ודרום, צעירים. זו פעם ראשונה בתולדות המפלגה ששני מועמדים חובשי כיפה מתמודדים על מקומות ריאליים, מבחינה זאת עשתה המפלגה צעד גדול כדי לרדת מהאולימפוס הפוליטי אל הנציגות החברתית. אני מקווה שהמומנטום הזה ימשיך עד ה־15 בחודש וב־16 תתפרץ כל האנרגיה האדירה הזאת כדי לנצח בבחירות.

האם אתה בטוח לקראת הסיבוב השני?

— אני רק באמצע המסע. כלי שום יכולת נבואית.

האם לדעתך הפכה מפלגת העבודה יונית יותר?

— זו אמירה לא נכונה. גם הניצים שבה הם אנשים שמוכנים לוותר תמורת שלום וגם היונים יעשו הכל למען הבטחון ובמקביל לשאיפות השלום, מפלגת העבודה היום היא מפלגת השלום.

דורון שורר: המיגזרים ניצחו

איך זה להיכשל?

— מרגיש מצויין. הגעתי למקום 27 אבל עפתי בגלל קידום מגזרים. אנשים שנכנסו קיבלו עשרות קולות פחות ממני. אני לא איש מימסד, אני נמצא מחוץ למערכת. עשיתי מאמץ של חודש וחצי כדי להגיע לאנשים. לא הייתי כל כך מוכר בקרב חברי המרכז ובכל זאת השגתי סדר גודל של 500 קולות. מבחינה אישית זה הישג. כמובן שאני מצטער שלא הצלחתי בסופו של דבר להיכלל ברשימה, מפני שרציתי לנסות ולהשפיע במגזר הכלכלי־חברתי, ששם חסרה מפלגת העבודה כוחות משמעותיים.

אתה רואה בכישלון סוף החיים הפוליטיים?

— בכלל לא. אני פעיל במפלגת העבודה הרבה שנים ואמשיך להיות פעיל בכל המערכות שלה. עכשיו אני יועצו של השר שחל, זה כעיסוק צדדי. עיקר עיסוקי, כרואה חשבון וכלכלן. פוליטיקה זה כתוספת.

ז'אק אמיר: הדמוקרטיה שיחקה

הפתעה לא נעימה?

— אני ומשפחתי מרגישים מצויין, אצלי המוח שולט ברגשות, חבל שמפלגת העבודה הפסידה אדם כמוני, עם הישגים כאלה, 17 חוקים, עד כדי כך שהאוצר אומר שאני עולה לו מיליארד דולר בשנה. אבל הדמוקרטיה שיחקה והוציאה את מסקנותיה. אני מקבל את התוצאה. „דילים" זה לא דבר אסור, השיטה אומרת שמור לי ואשמור לך, ואני נמצא בנגב רחוק מהעניינים. לא קל להגיע לאנשים ואפילו לצלצל טלפונית עולה לי חצי שעה של חיוג.

אתה רואה בכשלון סוף לחיים הפוליטיים?

— אני רואה בה דרך זינוק חדשה. אני לא מרים ידיים והולך הביתה. אבל קודם כל צריך לעשות חשבון נפש, לבדוק מדוע הוציאו אותי מהדיל של 16 חברים מומלצים, 18 שעות לפני ההצבעה. אני בטוח שאמצא את הדרך להמשיך לפעול בתחום הציבורי.

יש לך תוכניות ספציפיות?

— כל שאני יכול לומר הוא שהתכניות לעתיד יפתיעו. אני לא אדם שבאמצע חייו ייצא לפנסייה ויכתוב זכרונות.

גלי כרכבי: זה לא קל

תקדים היסטורי?

— הרגשה טובה, של אחריות. אני בטבעי אדם אופטימי, אבל זה לא קל כל התהליך הזה. יצרתי תקדים בכך שזו פעם ראשונה שאשה ערבייה רצה כמועמדת לכנסת. זה עושה לי כבוד גדול. אני לא מפסיקה לקבל טלפונים מרגשים.

את בטוחה לקראת הסיבוב הבא? אומרים שפרס דוחף אותך באופן רציני.

— כן, זה נכון, פרס דוחף אותי, אבל אני לא בטוחה בשום דבר. אני לפני השיא, לפני הסיבוב הבא.

את סבורה שמפלגת העבודה הפכה יונית יותר?

— מפלגת העבודה היא מפלגה גדולה. תמיד היו בה כל מיני אנשים. עכשיו יש יותר יונים, זה חשוב וזה טוב.

יעל דיין: השם הפריע

מאוכזבת?

— מאוכזבת מאד. הכשלון שלי מורכב מכמה דברים. מן הסתם לא היו די חברים שחשבו שצריך שאני אהיה בפנים. היו התנגדויות הקשורות באבא. לא הייתי אומרת שזה לא התקזז בתמיכות בגלל אבא. כולם מדברים על הצלחה גדולה של פנים חדשות, ולא מתייחסים ליבול הזעום של נשים חברות. מבחינה זאת אין שום חידוש, נלך לכנסת הבאה, במקרה הטוב עם חברות הכנסת הנוכחית. מבחינת ציבור הנשים נשארנו במקום ואולי זזנו אחורה.

את רואה בכשלון סוף הדרך הפוליטית?

— אישית, לא בניתי תוכנית חיים שמורכבת ממשבצות מוגדרות. לא ראיתי בסיבוב הזה תחילה ולא סוף, אלא כהחלט אמצע. אולי אלך שוב לבחירות, תלוי מתי הן ייערכו.

איך את צופה את ההמשך?

— אני אענה ברצון למערכת ההסברה בבחירות הקרובות. צריך להתחיל לעבוד ממחר.

עמיר פרץ: לא שיקול מדיני

איך זה להיות „פנים חדשות"?

— קיבלתי את אמון החברים על בסיס הכרה בדברים מסויימים וגם סימפטיה, יותר מכל אני מצטער שלשלושה חברים, שפתחו בפני הרבה דלתות במפלגה, לא עברו.

אתה בטוח לקראת הסיבוב הבא?

— אני לא מרגיש בטוח, מרגיש כמו כולם. אם קודם הייתי זקוק לחברים הרבים שעמדו לצידי בכל פינה בארץ, אז היום אני זקוק להם עוד יותר.

האם לדעתך הפכה מפלגת העבודה יונית יותר?

— לא חושב, הנושא המדיני לא שיחק באופן ההצבעה, אלא כל אחד לפי פועלו. בסה"כ מתוך 29 החברים יש פחות מ־25% הנקראים יונים. המפלגה לא עשתה השכונות בצורה ברורה בתחום הזה. אני חושב שעל חברי המפלגה ונבחריה לנסות ולהוציא את ההגדרות האלה, כי הימין הוא שמנסה לייחס אותן לנו. עד לרגע זה מצע מפלגת העבודה הוא על בסיס תכנית אלון, זאת המסגרת הכללית.

אלישבע איילון

פיסגת מוסקבה

(סוף מעמוד ראשון)

ההסכם ההיסטורי לצמצום הטילים הגרעיניים לטווח בינוני בין שתי המעצמות. הוועידה תסתיים ב־2 ביוני.

הסנט האמריקני אישר ביום ו' את ההסכם שנחתם בדצמבר אשתקד בוושינגטון ברוב גדול ומפתיע, 93 מול 5 מתנגדים. רייגן וגורבאצ'וב ידונו בשיחות הפיסגה גם בסיכסוכים אזוריים, וביחסים בין שתי המדינות בארבע פגישות עבודה.

הכרת ב־242 ו־338

רדיו מוסקווה קרא אתמול, בשידוריו בשפה העברית לפלשתינים, כי יכירו בהחלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון, אם ברצונם להשתתף בוועידה בי"ל לשלום. כך נמסר בהודעה כי בריה"מ אינה מתכוונת להפעיל לחצים על הצדדים במסגרת הוועידה, וכי המעצמות לא יכפו פיתרון.

הסכמים נוספים

ההסכם שאושר ע"י הסנט יביא תוך חמש שנים להשמדתם של כל טילי הקרקע לטווח קצר ובינוני (300 עד 3000 מיל"), 859 טילים אמריקניים ו־1,836 טילים סובייטיים. הוא כולל הסדר חסר־תקדים לפיקוח על הביצוע באתרי הטילים של שתי המדינות. כלי הנשק הגרעיניים שיושמדו מהווים חמישה אחוזים בלבד ממצבורי הנשק של המעצמות, אולם משמעותו היא בהיותו צעד ראשון לקראת הסכמים נוספים.

רייגן: נשתף פעולה

הנשיא רייגן, שקיים אתמול שיחות הכנה עם יועציו הבכירים לקראת הפיסגה, אמר בהלסינקי, כי הוא מוכן לעבוד בשיתוף פעולה עם בריה"מ כדי לקדם את נושא זכויות האדם ולשפר את הקשרים בין המערב והמזרח.

„אנו מעודדים את הרפורמות בברית־המועצות מתוך ידיעה כי הדמוקרטיה לא רק מבטיחה את זכויות האדם, אלא עוזרת גם למנוע מלחמה". רייגן אמר עוד כי הנסיגה הסובייטית מאפגניסטן, תוכנית ה„גלאסנוסט" של גורבאצ'וב, שיחרורם של אסירים פוליטיים וצעדים נוספים של ליבראליזציה, חיזקו את היחסים בין וושינגטון למוסקווה.

נער נדקר בירושלים

נער בן 16 נדקר במוצאי שבת בלילה כחוזו בעת ששהה במועדון ביליארד ברחוב יפו בירושלים. בעת מסירת הידיעה אין עדיין מידע אם הרקע למעשה פלילי או לאומי.

פסטיבל ישראל 88

טייבל'ה והשד בתיאטרון ראאם (צילום: מאסטרו)

השד לא כל כך נורא

טייבל'ה והשד שלה מאת יצחק באשביס זינגר ואיב פרידמן. עיבוד ובימוי יוסף מילוא. בביצוע תיאטרון ראאם (בלגיה).

במרכזה של ההצגה, כפי שזכור בוודאי למי שראה את הגירסה העברית ב„הבימה", עומדת מיטתה של טייבל'ה העגונה, שלתוכה צונח אלחנן, העוזר למלמד, כשהוא מחופש לשד הורמזאה. אלחנן מנצל את אמונתה הבלתי מעורערת של טייבל'ה בעולם הרוחות כדי לבקרה בקביעות מידי רביעי ושבת ולחולל עימה במיטתה את מחול השדים המיני. טייבל'ה זוכה מן ההפקר הזה עד שהשד שלה חוטף דלקת ריאות. מכאן ואילך מתפתחת העלילה בכיוון לחלוטין לא באשביס־זינגרי. במקום למות, מחליט השד לצוות על טייבל'ה להתחתן עם אלחנן. היא מצייתת, אך הנישואין עולים על שרטון בגלל געגועיה של טייבל'ה לשד שפסק מלבקרה, והעלילה מתגלגלת עד לסופה המר, או מוטב לומר עד לסופה המתקתק־הרומנטי־ההוליוודי־הבלתי נסבל.

וכך, לאחר המערכה הראשונה שהיא כולה שובבות, קריצות עין, שבירת כלים ומוסכמות, באה מערכה שנייה שכולה שיעמום מימסדי קונוונציונאלי. יוסף מילוא, ביים את המחזה במקוריות ובחן שהזכירו את הימים הטובים ההם כשעדיין הפעיל את קסמיו על שחקני תיאטרון בישראל. הוא העלה הצגה נקייה ומלוטשת ומעל לכל מהנה. השחקנים הבלגיים הצליחו לגלם תפקידים שהתמוך בהם הטיפוס היהודי המסורתי, של גלות פולין, עם הליטוש של הבמה המודרנית. קארל פינהרוק, בתפקיד אלחנן, הצליח לשכנע את הקהל שהוא נולד „בעבער", ורק כאשר הפך לפתע לשד, התברר עד כמה היטיב באומנותו לגלם את הנעבעכות. טייבל'ה — אן גליסן — היתה מצויינת בתמימותה והתעלתה על עצמה בתמונת החתונה, שבה היא רוקדת כשה לטבח מובל. אי־אפשר שלא לגמור את ההלל על מישחקה של קטליין ורבייקה בתפקיד השכנה, המטופשת, הרכלנית והנוברת בעיסקי הזולת, עד שגם היא נתפסת לאקסטזות להשיות השדית והופכת עזרה לחלוטין. חבל שהקהל הדיר רגליו דווקא מהצגה זו, שהיתה הטובה בהצגות שהביא עימו לפסטיבל התיאטרון הבלגי.

דבורה גילולה

שלימות הקול הבולגרי

„מסתורי הקול הבולגרי" הוא שם תקליט שהוציאה לאור מקהלת הנשים של סופיה. זהו גם שמה של התוכנית, שהגישה המקהלה ברוממציון, במסגרת הפסטיבל, בצירוף שלישיית נגנים. שום מסתורין לא מצאתי בקולות הנשים הבולגריות, אלא כשרון טבעי, משמעת עצמית גבוהה וחדוות שירה. תרבות השירה הבולגרית, כמו גם הפקת הקולות, אינה דומה לשירת העם, או לשירה האמנותית המערבית. זוהי שירה המאמצת את מיתרי הקול ושרירי הצוואר, איננה נובעת מעמקי הגרון, ואף איננה נעזרת בסרעפת. מסורת וטכניקה אלה מניבים שירה אדירה בעלת גמישות ואיכות מיוחדים. זוהי שירה המתאפיינת ברב־גוניות רחמית, ובקשתים מלודיים ארוכים, אך עם זאת נמרצים. המוסיקה הבולגרית העממית היא עתירת סלסולים ערבסקיים, שניכרת בהם השפעתן של חמש מאות שנות כיבוש טורקי.

מקהלת הנשים של סופיה היא מקהלה מקצועית לעילא, בעלת צליל נקי ותיוניות סותפת. המנצח, זדראבקו מיכאילוב, הוא רב־אמן ברמה בינלאומית. אירוע כזה שייך לסוג האירועים המעניק צידוק לקיומו של הפסטיבל.

יצחק שור

הננו מודיעים בצער
על מות חברנו היקר
אהרון למדן ז"ל
ההלוויה מתקיימת בקיבוצנו היום,
יום ראשון 29.5.88 בשעה 15.00
המשפחה
ובית נגבה

ביום רביעי ה־8 ביוני 1988
תיערך אזכרה לחברינו
גדעון (גידי) נתנזון ז"ל
יעקב (קוקו) שוורץ ז"ל
בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים
נפגשים בכניסה בשעה 15.30
לאחר האזכרה ייערך סיור מודרך בסביבות ירושלים
קיבוץ בית ניר
והמשפחות השכולות

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' כי־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

4,000 חיילים סורים התפרסו ברובעי השיעים בדרום ביירות

לא יחפשו את בני הערובה, אך ישחררו אותם אם יימצאו

אורי הורוביץ, רויטר, סו"צ

ביירות. — יותר מ־4,000 חיילים סורים השלימו אתמול ללא תקריות את השלב השני של התפרסותם במרברים הדרומיים של ביירות, במטרה לשים קץ לקרבות בין המיליציות השיעיות.

בשלב הראשון החלה התפרסות הצבא הסורי ביום ו' ב־11 בבוקר, לאחר למעלה משבועיים של ציפייה, וכללה 600 חיילים שנשאו נשק קל. ההתפרסות היתה להפרדת כוחות בין הצדדים היריבים. הסורים השתלטו בעיקר על הצירים הראשיים ברובעים השיעיים.

קצין הקישור הלבנוני לצבא הסורי, עלי עשור, הגדיר כהצלחה את השלב הראשון בהתפרסות. ההתרשמות הראשונית של הכוחות שנכנסו לרובע השיעי היתה כמו ב„כניסה לטהראן, אלא שהכתובות הן בערבית".

ברובעים השיעיים היו אתמול ושלשום הפגנות תמיכה בחיזבאללה ובחומייני. דגלים וסיסמאות איסלמיות הונפו, וברובע פעלו ועדות המכונות „משמרות חומייני" להלק מזון לתושבים.

לא נמסר אפילו על ירייה אחת ביום השני להתפרסות הסורית, שהתמקדה מסביב למאחזים של חיזבאללה.

כל הנשק יוחרם

„הצלחנו לשים קץ לקרבות. נשים קץ להופעת אנשים חמושים ברחובות ונוודא שכל המפקדות הצבאיות ייסגרו. הנשק יוחרם מכל אדם ואנו נעצור כל אדם שיתנגד לכך". אמר קצין סורי. הסורים, חמושים במטולי־רקטות, טילי „מילאן" מתוצרת צרפת ורובי קלשניקוב, הקימו מוצבים מבוצרים בפינות רחובות ברחבי אזור הקרבות לשעבר בין חיזבאללה ואמל.

אנשי ועדה של סורים, איראנים, חיזבאללה ואמל, הובילו את החיילים לשכונות ביר אל־עבד, בורג' אל ברג'נה, הארט חרייק, חי סלום ואזורים אחרים שנהרסו בקרבות. אולם עדי ראייה ציינו, כי החיילים לא נכנסו לרחובות צדדיים בביר אל־עבד, המאחז העיקרי של חיזבאללה, שבו מוחזקים כנראה לפחות חלק מ־18 בני הערובה המערביים בלבנון.

אנשי חיזבאללה מזוקנים, לבושים בבגדים אזרחיים ואקדחים בחגורותיהם, התבוננו באי רצון כאשר קציניהם התווכחו עם יתר אנשי הועדה היכן להקים מוצבים סוריים.

כ־150 שוטרים לבנוניים נכנסו לשכונות יחד עם הסורים.

החיילים הסורים בדרום ביירות (צילום: איי.פי.)

חלום הבלהות נגמר

„חלום הבלהות נגמר ואנו יכולים שוב לחיות בצורה נורמלית", אמר אחד מאלפים שנמלטו מהקרבות, אך החליטו עתה לשוב לבתיהם. משפחות חזרו ומצאו שורות של חנויות הרוסות ובתים נקובי פגזים, בשכונות העוני המשתרעות על שטח של 40 קמ"ר.

דחפורים סילקו סוללות של חול שהוקמו ברוב הרחובות על ידי אנשי המיליציה היריבים. חיילים מילאו שקי חול ואחרים תיקנו אחדים מאלפי קווי החשמל והטלפון שהופלו בקרבות.

כ־75 טנקים סובייטיים מדגם ט־54 ו־40 נגמ"שים נשארו בחניה מאחורי דיונות חול לאורך כביש נמל התעופה, מול המרברים הדרומיים. הם הגיעו לשם ב־14 במאי.

שגרירות איראן פירסמה ביום שישי הודעה, בה קראה לאנשי חיזבאללה להפר את שביתת הנשק. איראן דחתה תחילה את החלטת סוריה להשתלט על השכונות, כדרישת אמל. אך טהראן שינתה את עמדתה לאחר מו"מ בדרג רם עם דמשק, בעלת בריתה הערבית העיקרית במלחמתה נגד עיראק. הפעולה הסורית שמה קץ לקרבות בין אמל לחיזבאללה, שבהם נהרגו מאז ה־6 במאי כ־240 איש ונפצעו כ־1500. בעקבות קרבות אלה נמלטו מהשכונות מאות אלפי תושבים.

אנשי חיזבאללה לא יהיו רשאים עוד לנוע חמושים בשכונות הדרומיות של ביירות.

וושינגטון מברכת

צבא סוריה הודיע ברורות כי אין הוא נכנס לשכונות כדי לחפש שם את בני הערובה המערביים, אך גם לא הסתיר כי ישחרר אותם, אם ימצא אותם.

מוושינגטון נמסר, כי ארה"ב קידמה בברכה את ההתפרסות הסורית בדרום ביירות. דוברת משרד החוץ אמרה, „אנו מקדמים בברכה את קץ סבלם של האזרחים בשכונות הדרומיות. אנו מקווים כי ההסדר הנוכחי יהווה צעד ראשון לקראת חידוש סמכותה של הממשלה המרכזית".

הלוחמים של שתי המיליציות השיעיות היריבות נעלמו מהרחובות, בשעה שהחיילים הסורים התפרסו בשכונות ההרוסות, רובם פשטו את מדי הקרב שלהם ולבשו בגדים אזרחיים, ואחרים, שהגיעו לשכונות ממערב ביירות ומדרום לבנון, עזבו „לחדש את חיינו הנורמליים". רוב הרחובות היו מכוסים רסיסי זכוכית, כבלי חשמל וטלפון, ערימות של אשפה.

אם תימשך הרגיעה ישוחררו עצירים מינהליים נוספים

פנחס ענברי

מערכת הביטחון תמשיך לשחרר עצירים מינהליים, אם תימשך מגמת הרגיעה בשטחים. נמסר, כי צעדים שננקטו בעת ההתקוממות לצרכים ספציפיים, יבוטלו גם הם, אם יתברר כי אין בהם צורך עוד. הכוונה להגבלת המעבר בין הגדה המערבית לעזה וכדומה.

נמסר, כי בקרוב עומד להשתחרר גל עצירים מראשית ההתקוממות, ובתנאים הנוכחיים לא ימשיכו לעצור אותם. בסוף השבוע החליטו לשחרר ממעצר מינהלי את רדואן אבו עייש, שהוא יו"ר אגודת העיתונאים הפלשתינים בגדה.

28 ימי מחבוש לרמי חסון – סרבן מס' 22

עתי"ם

חייל המילואים טוראי רמי חסון נשפט ביום ו' ל־28 ימי מחבוש, בעקבות סירובו לשרת מעבר לקו הירוק.

חסון הינו החייל ה־22 המסרב ליטול חלק בפעילות מעבר לקו הירוק מאז תחילת ההתקוממות בשטחים.

יתוקנו נזקי שהיית צה"ל בבתי הספר הערביים בגדה

כתבנו הצבאי

מערכת הביטחון תדאג, שכל הנזקים שנגרמו לבתי ספר בשטחים עקב שהות צה"ל בהם, יתוקנו במלואם.

שר הביטחון, יצחק רבין, הורה לתקן כל נזק שנגרם למבני בתי הספר בחודשים האחרונים.

אנשי המנהל האזרחי סרקו את כל המבנים הללו טרם שהתפנו משם יחידות צה"ל, עם פתיחתה מחדש של שנת הלימודים שם. צוותים של המנהל האזרחי קבעו את עלות השיפוצים ותיקון הנזקים לריהוט, לרכוש, למבנים, לציוד ולמכשירים.

הדולר: פריצה חזקה קדימה

רויטר

ניו יורק. — שבוע המסחר בשוקי ההון בעולם הסתיים ביום שישי בפריצה חזקה קדימה של הדולר האמריקני. בסיום המסחר ביום שישי הגיע הדולר לשער של 1.717 מארק לעומת 1.708 ביום חמישי.

הדולר נסחר ב־124.90 ין לעומת 124.57.

הליש"ט ירדה ל־1.856 דולר לעומת 1.861 דולר, ירידה שבחלקה ביטאה את העלייה בגירעון במאזן המסחרי של בריטניה באפריל.

הרבנות תנסה ליזום חוק שיוציאה מסמכות בג"ץ

בצלאל עמיקם

רבני הערים הראשיות, יחד עם הרבנות הראשית, מטכסים עצה להעביר חקיקה בכנסת שתוציא את הרבנות ותחומיה מסמכותו של בג"ץ. עם זאת, מודעים הרבנים לכך שבמסגרת הקואליציונית הנתונה, הסיכויים להעברת חקיקה דתית ערב נעילת הכנסת קלושים. גורמים ברבנות סבורים, כי פסיקות בג"ץ נועדו להצר את סמכויות בתי הדין הרבניים.

הרב לאו, המועמד היחיד לרבנות אשכנזית בתל־אביב, אמר בשבוע שעבר לשבועון „המחנה החרדי" כי ב„רגע שפרשת שאלתיאל הגיעה לבג"צ, לא היה לי כל ספק מה תהיה ההכרעה". יחד עם זאת הרגיש הרב לאו, כי בעבר השתתפו נשים בבחירת הרב אונטרמן לרבה הראשי של תל־אביב.

לעומת המבוכה הרבה בקרב אנשי הרבנות הראשית שורות ברחוב החרדי קורת רוח רבה מהתערבות בית המשפט הגבוה בנושאים דתיים. הבד"ץ החרדי ידוע בעצמאותו לעומת הרבנות הראשית הכפופה למשטר חילוני. יותר ויותר חרדים סרים למשמעת הבד"ץ ורבני העדה החרדית ופסיקותיהם, שבג"ץ אינו נוגע בהן כלל.

רבין לא יעיר לאלוף פלד שסתר את גירסת הרמטכ"ל

כתבנו הצבאי

שר הביטחון, יצחק רבין, איננו מתכוון להעיר לאלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, על דברים שאמר לעיתונאים ושמהם הושמעה ביקורת על דברי הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, בהקשר לפעולת צה"ל וצד"ל מצפון לאזור הביטחון בשבוע שעבר.

מקורבים לשר הביטחון מסרו, שרבין אינו מתכוון להתערב במה שנראה כרגע כמתיחות בין אלוף פיקוד הצפון לרמטכ"ל, על רקע גירסאות מנוגדות לאופי פעולת צה"ל באל־לואייזה והתבטאויות פומביות, ביקורתיות במרומז, כלפי הרמטכ"ל.

במטה הכללי שורר אי שקט סביב הפירסומים בימים האחרונים, לאחר שהרמטכ"ל מסר מידע בפגישה עם הכתבים הזרים ביום רביעי שעבר, תוך כדי פעילות מבצעית באותה עת באל־לואייזה.

עצם הגילוי הזה כשהפעולה בעיצומה, והגדרתה ע"י הרמטכ"ל כפעולה של צד"ל, גרר התבטאויות חסרות תקדים בתגובה של „גורמים צבאיים", שהעירו על העיתוי ועל ההגדרה של הרמטכ"ל ומסרו לעיתונים גירסה שונה.

גורמים רשמיים בצה"ל נאלצו בסוף השבוע למסור לעיתונות גירסה אחידה והסבר לחוסר האחידות שבגירסאות המוקדמות.

חודש שיתוף הפעולה בין הפרקליטות לשב"כ

בצלאל עמיקם

שיתוף הפעולה בין הפרקליטות לשב"כ, שניתק לפני חודשים אחדים בעקבות פרשת אוטובוס 300, דרך ביצוע החקירות על ידי אנשי השב"כ, שב והתחדש.

בחוגי הפרקליטות מודים, כי במערכת היחסים ההדדית חל משבר עמוק, אבל יש אילוצים המחייבים שיתוף פעולה, ושני הגופים שבו לעבוד בצוותא. בזמן האחרון מתקיימים דיונים משותפים, שמטרתם לנסות ולבנות נוהלים שיבטיחו דרגת אמינות סבירה.

הדיונים מתבססים במידה רבה על מסקנותיה של ועדת לנדוי, שהוקמה על רקע הפרשיות בהן היה מעורב השב"כ והמליצה על נוהלים והנחיות תרשות, שיחייבו את חוקרי השב"כ.

סדר היום לוועידה ה־12 של קופת־חולים

קופת חולים

יום שלישי - 31.5.1988
14.00-15.30 - הגעה לאולם „גירר בכ"ר" בירושלים
15.45 - נעילת דלתות האולם
16.00-18.00 - פתיחה חגיגית
דברים: יו"ר המועצה הארצית של קופ"ח - החי אלי מויאל
ברכות: נשיא המדינה - מר חיים הרצוג
מזכ"ל ההסתדרות - ח"כ ישראל קיסר
שרת הבריאות - ח"כ שושנה ארבלי-אלמוזלינו
ראש עירית ירושלים - מר טדי קולק
מזכיר מועצת פועלי ירושלים - החי ניסן חרפז
הרצאה: יו"ר ההנהלה המרכזית של קופ"ח - פרופ' חיים דורון
18.00-19.30 ישיבה א'
1. בחירת מוסדות הועידה
2. אישור סדר היום
3. ברכת מזכ"ל הפועל המזרחי - החי אליעזר אבטבי

יום רביעי - 1.6.1988
8.30-11.00 ישיבה ב'
1. שירותי הרפואה הציבורית-שוויונית - החי משה ולדמן
2. מדיניות מימון השירותים הרפואיים - החי דב פלג
3. דיון כללי
11.00-13.00 ישיבה ג'
1. מעורבות החבר בקהילה - החי אורה גז
2. תקנון - עו"ד זוהר קליר
3. זכויות חברים - החי משה בן-שחר
4. דיון כללי
13.00-14.30 הפסקת צהריים
14.30-16.30 ישיבה ד'
1. מבנה ואירגון - החי מנוחה אדמתי
2. יחסי עבודה וניהול משתף - החי חיים אושרי
3. דיון כללי
16.30-20.00 ישיבה ה'
1. תשובת יו"ר הועדה המתמדת - החי יהודה ברקאי
2. החלטות
3. בחירת הועד המפקח הארצי (המועצה הארצית)
נעילה
20.00-21.00 ישיבת הועד המפקח הארצי
סדר היום: 1. בחירת יו"ר הועד המפקח הארצי
2. בחירת יו"ר מועצת המנהלים
3. בחירת מועצת המנהלים
4. שונות
הערה: ציירים וסגנים המעוניינים בפוטים נוספים, יפנו לחי מרדכי כהן - מרכז הועדה המכינה, בטלפונים: 03-433438, 03-433439, 03-433441

ח"כ יציב לדיקטטורה בצ'ילה: שחררו מיד את העיתונאי קרדנס

עורך השבועון האופוזיציוני „אנליסיס" נעצר ע"י שוטרי חרש, עיתונאי אחר בעיתון מצא את מותו בנסיבות דומות

„אנליסיס" – שער גיליון מ־86'

שלמה סלוצקי

עיתונאים וחברי כנסת הצטרפו אמש למסע בינלאומי להצלת חייו של עורך השבועון „אנליסיס" מצ'ילה, חואן פבלו קרדנס, אשר נעצר ע"י שוטרי חרש בביתו שבסנטיאגו ביום ו' בערב.

קרדנס הוא עורכו של השבועון האופוזיציוני „אנליסיס", שהיה קורבן להתנכלויות רבות בעבר. עורך המדור הבינ"ל, חוסה קרסקו, נחטף ונרצח ב־7 ספטמבר 1987. העיתון פרסם תחקירים, שהאירו שחיתות במשטר וחשפו את מעלליו של פינושה. קרדנס עצמו נעצר בעבר, ואף חויב 541 יום לישון בתחנת המשטרה. ביום ו' נעצר ע"י אנשי משטרת ביטחון הפנים (סי.אן.אי) ויש חשש לחייו, בגלל הדמיון בין מעצרו לחטיפתו של חברו קרסקו, שגופתו נמצאה נקובה ב־14 כדורים.

איגוד העתונאים של צ'ילה פרסם הודעה המוחה על המעצר, דורשת את שחרורו של קרדנס, ומאיימת בשביתה כללית אם יורע לו. איגודי העיתונאים של מקסיקו וספרד הביעו אף הם את מחאתם על המעצר.

בישראל החלו ארגונים שונים לטפל בפרסום מחאה רשמית של ישראל. ח"כ גדי יציב שלח אמש מברק לשגריר צ'ילה בישראל, כדי שזה יעבירו למשרד החוץ בארצו:

„לאור הידיעות המזעזעות ונשנות על המשך התנכלות של המשטר הצבאי בצ'ילה לחירות האדם בכלל, ובפרט לחופש העיתונות, תובע אני ממך, נציג הדיקטטורה הצ'יליאנית בישראל, להעביר לממשלתך את מחאתי החריפה נגד מעצרו של עורך העיתון „אנליסיס", חוסה פאבלו קרדנס, שנעצר ע"י שוטרי חרש. ישוחרר פאבלו קרדנס. כל יהיה גורלו כגורל העיתונאי חוסה קרסקו, עמיתו של קרדנס בעיתון, שנרצח ע"י שליחי המשטר הצ'יליאני בספטמבר 87'".

ראשי הקונגרס היהודי: בריה"מ תעניק חופש דת רב יותר ליהודיה

רויטר

ניו יורק.— אפשר להניח ששלושה מיליון יהודי בריה"מ ייהנו בקרוב ממידה רבה יותר של חופש הפולחן הדתי — אמרו מנהיגים של הקונגרס היהודי העולמי ששבו ממוסקווה.

דובר של הקונגרס היהודי העולמי ציין, כי נציגי הקרמלין אמרו להם בשיחות, שבריה"מ מעוניינת לסלק את „הבעיה היהודית" מסדר היום של הדיונים בין המזרח למערב, כי עד כה היא היתה מכשול לשיפור היחסים.

משלחת מטעם הקונגרס היהודי העולמי בראשות אדגר ברונפמן נפגשה במוסקווה עם שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארנאדזה, ועם פקידים סובייטים בכירים אחרים. חברי המשלחת טסו בתום השיחות, שנערכו לפני שבועיים, מבירת בריה"מ ישירות לירושלים, שם דיווחו למנהיגים הישראלים על תוצאות הדיונים.

„יצאנו את בריה"מ מעודדים. קיבלנו רושם, שמעתה יתחשבו המנהיגים הסובייטים במידה רבה יותר בצרכים הדתיים והתרבותיים של יהודי ארצם," אמרו ראשי הקונגרס היהודי.

דובר של הקונגרס היהודי אמר, כי בשיחות, שקיים ברונפמן במוסקווה, דנו הצדדים בחידוש היחסים הדיפלומטיים של בריה"מ עם ישראל והסיכויים להצלחת ועידת שלום מזרח תיכונית.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 27.5.1988

	היחידה	בנקנוטים — קנית	בנקנוטים — מכירה	העברות והמחאות — קניה	העברות והמחאות — מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7049	1.7263	1.7172
דולר אמריקאי	1	1.53	1.60	1.5642	1.5838	1.5760
מרק גרמני	1	0.90	0.94	0.9164	0.9278	0.9223
לירה סטרלינג	1	2.86	2.99	2.9064	2.9426	2.9294
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2718	0.2751	0.2735
ין יפאני	100	1.23	1.29	1.2559	1.2716	1.2637
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8174	0.8275	0.8240
פרנק שווייצרי	1	1.08	1.13	1.0989	1.1126	1.1060
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2640	0.2673	0.2657
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2522	0.2553	0.2540
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2405	0.2435	0.2423
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3871	0.3920	0.3899
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2633	1.2790	1.2735
דולר אוסטרלי	1	1.22	1.31	1.2655	1.2813	1.2723
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.84	0.7030	0.7117	0.7084
פרנק בלגי	10	0.43	0.45	0.4393	0.4448	0.4421
שילינג אוסטרי	10	1.28	1.34	1.3022	1.3184	1.3121
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2346	1.2500	1.2423

סקר: יתרון ברור לדוקאקיס על בוש — 53% לעומת 40%

דליה רפאל (ארה"ב)

השתפרו סיכוייו של מייקל דוקאקיס, המועמד ה„כמעט מוכתר" של הדמוקרטים, לזכות בנשיאות ארצות הברית בנובמבר, בהתמודדות מול ג'ורג' בוש המועמד מטעם הדמוקרטים — כך עולה מסקר דעת קהל של ה„וושינגטון פוסט" ורשת איי.בי.סי. יתרונו של דוקאקיס הוא 53 אחוז, לעומת 40 אחוז לבוש.

הסקר מראה בבירור, שדוקאקיס נהנה כרגע מהתנגדותם של מצביעים לבוש, ומירידת התמיכה במדיניותו של רייגן. גם חלק מהתמיכה בבוש, היא „על דרך השלילה": קרוב ל־40 אחוז מתומכי בוש יצביעו עבורו, לדבריהם, בגלל התנגדותם לדוקאקיס. קרוב ל־60 אחוז מהנשאלים הסכימו עם הסיסמה: „אנו זקוקים לנשיא המסוגל להנהיג את האומה בכיוון חדש". ה„פער המיני" הוא לטובת דוקאקיס: נשים תומכות בו ביתר גבוה לעומת תמיכתם של הגברים.

הסקר מראה כי לאף אחד משני המועמדים אין עדיין תדמית מגובשת בעיני הציבור, אולם דוקאקיס נתפס כ„חזק" יותר, וכן כ„ישר, מהימן, בעל חזון לעתיד, ויכולת ביצוע".

„מכתב גלוי" שהופץ בקרב הקהילות היווניות־אורתודוכסיות בארצות הברית, מאשים את דוקאקיס כי הוא משתמש בהשתייכותו לכנסיה זו כ„משענת נוחה" להשגת מטרות פוליטיות, וכי הוא „כופר ועובד אלילים".

קבוצה שמרנית שהפיצה מכתב זה רואה כהוכחה להאשמות אלה את העובדה שדוקאקיס נשוי ליהודיה, הוא תומך בהפלות וכן מתנגד לסיוע למורדים בניקרגואה.

אבו איאד: האמריקנים סייעו ברצח אבו ג'יהאד

אורי הודרבין, רויטר

אבו איאד, האיש מספר שניים באש"ף, האשים אתמול את ארה"ב במעורבות ברציחתו של אבו ג'יהאד. בראיון לטלוויזיה של אבו דאבי, אמר איאד, שנושאת מטוסים אמריקנית שהתה ב־16 באפריל מול חופי טוניס, והיתה בכוננות, למקרה של כישלון ההתקפה על אבו ג'יהאד. „המוסד רודף את כל מנהיגי אש"ף כבר 21 שנה והוא מסייע לארגוני מודיעין במדינות שונות", אמר.

400 נוסעים פינו מטוס בדקה לאחר הודעה על פצצה

פריץ

נאנט. — מטוס „בואינג 747" של חברת התעופה „אלאיטליה" נאלץ לבצע נחיתת חירום ביום ו' בבוקר בשדה התעופה של נאנט שבמערב צרפת, לאחר שנתקבלה הודעה על הטמנת פצצה בו.

המטוס שהיה בדרכו מניו יורק למילאנו פונה מכ־400 הנוסעים ואנשי הצוות בתוך פחות מדקה, שבעה נוסעים נפצעו קל בפינוי.

חייל טורקי הרג חייל יווני בקפריסין, ונהרג

רויטר

ניקוסיה. — חייל טורקי נהרג אתמול בהתקפה על בית באזור החיץ שבשליטת או"ם בקפריסין, לאחר שהרג חייל יווני־קפריסאי ופצע חייל נוסף — מסרו עדי ראייה.

המקורות מסרו כי חיילי האו"ם באזור החיץ קראו לטורקי לעזוב את־הבית אולם הוא פתח באש ממקלע אפ.אג.

החייל הטורקי נהרג בהתקפה בה הופעלו רובים ורימוני יד 20 דקות לאחר מכן, על ידי יחידה מיוחדת ללוחמה בטרור של הצבא, היווני־קפריסאי.

דוברים ברפובליקה העצמאית שהקימו הטורקים־קפריסאים בצפון קפריסין, הדגישו, כי אין לראות בתקרית התנגשות בין שני הצבאות על חלוקתו של האי. הם אמרו כי החייל הטורקי נהרג בחילופי אש עם החיילים היוונים־קפריסאים לאחר שהרג אחד מהם ופצע אחר. הם ציינו כי החייל הטורקי רצה לערוק או שאיבד את דרכו.

בהודעה מניקוסיה נאמר, כי החייל הטורקי ירה בחיילים לאחר שניסה לאנוס אשה בביתה בכפר אתיינאו. הכפר נמצא באזור החיץ, הנשלט על ידי כוחות האו"ם.

הביקוש לקונדומים הקפיץ מחירי הגומי

רויטר

לונדון.— מחירי הגומי עלו פי שניים ויותר במהלך שנה זו והגיעו לשיא בשמונה השנים האחרונות — בעיקר בגלל ביקוש רב יותר במדינות הקומוניסטיות, וגידול הביקוש לגומי בתעשיית הקונדומים והצמיגים.

המחירים של סוגים שונים של גומי עלו עלייה תלולה בחודשים האחרונים, אך עליית המחירים הגדולה ביותר נרשמה במחירי „לאטקס", המשמש לייצור מוצרים הקשורים במחלת האיידס, כגון כפפות רפואיות וקונדומים.

המחיר הרשמי בלונדון של לאטקס ב־25 במאי היה 103.55 פני (1.92 דולר) ל־0.45 ק"ג לעומת מחיר ממוצע של 39.65 פני (74 סנט) במאי 1987.

על עליית המחירים מאז סוף חודש אפריל השפיעו תקנות חמורות של סין. סבורים שסין הקימה בתי חרושת חדשים, בתקווה שתוכל להרוויח מעליית מחירי מוצרי הלאטקס.

גם מדינות אחרות בדרום מזרח אסיה, כגון מאלזיה, דרום קוריאה וטאייוואן, הקימו בתי חרושת למוצרי לאטקס כדי להפיק תועלת מהביקוש הגואה.

התקפה שלישית בדרא"פ של המחתרת השחורה

רויטר

יוהאנסבורג. — מטען חומר נפץ, ככל הנראה מוקש מתוצרת סובייטית, התפוצץ במרכז יוהאנסבורג ביום שישי.

היתה זו ההתקפה השלישית של אנשי המחתרת האפריקנית בדרום אפריקה ב־24 שעות.

דובר המשטרה אמר, כי בפיצוץ נהרסה משאית לאיסוף אשפה ופועל שחור נפצע קל. הפיצוץ אירע ב־10.30 בערב, ככל הנראה חומר הנפץ הוטמן בפח אשפה והתפוצץ בעת שאשפה נזרקה לתוך המשאית.

לפני כן, ביום חמישי, נפצעו ארבע נשים בעיר פרטוריה בפיצוץ שאירע ביום ה־40 שנים להקמת המפלגה הלאומית הלבנה בדרום אפריקה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

עקב הנהגת שעון הקיץ תחילת הקונצרטים במוצאי שבת וחגים תהיה בשעה 9 בערב

תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ו': יום ג' 31.5.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית: ברנשטיין – „משחקי יובל"; בלוך – „שלמה"; דבוז'אק – קונצ'רטו לצ'לו

חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מתעונה הקודמת (1986/87)
סדרה א': יום ד' 1.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

ירושלים, בנייני האומה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
יום ה' 2.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

תל־אביב, היכל התרבות
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ז': מוצ"ש 4.6.88, 9 בערב
סדרה ח': יום א' 5.6.88 8.30 בערב
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרטים למנויים מתעונה הקודמת (1986/87)
סדרה ב': יום ב' 6.6.88
סדרה ג': יום ג' 7.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

תל־אביב, היכל התרבות
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה א': יום ד' 8.6.88 בשעה 8.30 בערב
סדרה ב': יום ה' 9.6.88 בשעה 8.30 בערב
סדרה ג': מוצ"ש 11.6.88 בשעה 9 בערב
קלאוס טנשטדט מנצח
מאריה ז'ואו פירס פסנתרנית
התכנית: מוצרט – הפתיחה ל„חליל הקסם"; מוצרט – קונצ'רטו לפסנתר ק. 467; בטהובן – סימפוניה מס' 3 „ארואיקה"

ערבים ויהודים צעדו יחד, למען יחסי שכנות טובה בגליל המערבי

1,500 בעצרת בכפר יסיף ● מאות בהפנינג בשפרעם

יהודה צור
קובי מנדל

כאלף חמש מאות איש השתתפו אמש בעצרת של שכנות טובה בין יהודים וערבים, שהתקיימה במגרש הכדורגל של כפר יסיף בתום צעדה של מאות יהודים וערבים.

אתמול סמוך לשעה ארבע אחר הצהריים החלו כ־300 חברי קיבוצים וערבים מהכפרים בגליל המערבי לצעוד מסיבוב כברי לעבר כפר יסיף.

בדרך חילקו נערות ערביות פרחים לעוברים ושבים. בתום הצעדה התכנסו הצועדים, ומאות שהגיעו במיוחד, במגרש הכדורגל. רני רווליו, מזכיר חברת העובדים וחבר כברי, אמר שהמפגש הזה מוכיח לכולם שהנוכחים לא ייתנו יד לפגוע בשיתוף פעולה ובגורל המשותף של יהודים וערבים הגרים באזור. רווליו גינה בחריפות את הקיצונים היהודים והערבים, המתנכלים לרצונם של תושבי האזור לחיות בשלום.

הוא קרא לנוכחים להמשיך בשיתוף פעולה ובשכנות טובה. „כל אלה שנמצאים כאן, יהודים וערבים, משוכנעים שרק פתרון מדיני ישים קץ לבעיות המזה"ת. פתרון כזה יכול להתבטא במו"מ ובדו שיח, כי רק בשיחות אפשר לפתור בעיות ולא בדרך של אלימות", אמר.

ראש מועצת כפר יסיף, נימר מורכוס, קרא להרחיב ולחזק את שיתוף הפעולה בין יהודים לערבים ואת האחווה בין שני העמים כדרך היחידה המובילה לשלום צודק.

אמל מורכוס שרה שירי מחאה בעברית ובערבית, בליווי גיטרה, ומקהלת קיבוץ כברי סיימה את האירוע.

כמה מאות השתתפו אתמול בבוקר בהפנינג ערבי־יהודי שהתקיימו ברחבת עיריית שפרעם. ההפנינג אורגן על ידי המקומון של הקריות, „לב העיר". עורך המקומון שלומי גפן מסר כי ההפנינג נועד להגיע להבנה ולשיתוף פעולה בין תושבי הקריות לתושבי שפרעם „כדי שיהיה דו קיום בין הצדדים, ושלא נגיע, חלילה, למצב שקרה בשטחים".

„אנו הרשת היחידה המוציאה עיתון בעברית במגזר הערבי, ואני מאמין שאם נדע להעביר את המסר שלנו דרך העיתונים, הם ילמדו להכיר אותנו טוב יותר וגם אנו אותם".

האירוע נפתח בתהלוכה שבראשה צעדו חניכי תנועות הנוער בשפרעם. ראש עיריית שפרעם איברהים נימר חוסין שיבח את האירוע ועמד על חשיבותו, וכמוהו גם כמה נציגי הרשויות המקומיות, שהשתתפו בכינוס. אבל, לא היה ראש עיר אחד מאזור הקריות שטרח להשתתף.

מטודלה בעקבות בנימין

שישה מטוסים קלים מסוג „ססנה" ו„פייפר", שיצאו באמצע השבוע ממדריד בספרד במטס הצדעה לישראל, נחתו ביום ו' בבוקר בשדה התעופה עטרות שבצפון ירושלים „בעקבות מסעות בנימין מטודלה". הם באו כדי להפגין את הערצתם למדינת ישראל בשנת ה־40 לעצמאותה.

מסלול טיסתם היה דרך איטליה, רודוס, קורפו, ועד לחופי ישראל.

18 נוסעי המטוסים, אשר מחוץ לטייסים ולצוותיהם כוללים גם אישי ציבור ממחוז נאבארה שבספרד הצפונית, התקבלו עם נחיתתם בעטרות בברכה ובלחיצת ידים של שר התחבורה חיים קורפו.

בין האורחים יו"ר הפרלמנט של נאבאדה, חורחס סאריאסו, ראש עיריית טודלה – עירו של הנוסע בנימין חוסה אנטוניו פרס־סולה, וכן רוזה לופז גאוניקה, ראש עיריית סטלה שבאזור העיר טודלה.

שר החוץ שמעון פרס הקביל את חברי המשלחת הספרדית בלשכתו בירושלים בדברי ברכה. האורחים נתנו למר פרס מגילת קלף החתומה בידי הטייסים הספרדיים ומלוויהם.

בחמשת ימי שהותם בישראל יטוסו חברי המשלחת הספרדית במטוסיהם בשמי הארץ מראש פינה בצפון ועד למצדה בדרום.

בתמונה: פרס לוחץ את ידו של ראש עיריית טודלה (עתים; צילום: יוסי זמיר)

בקבוקי תבערה לביתו של תושב רמאללה

עתים

3 בקבוקי תבערה הוטלו במוצאי שבת לעבר ביתו של תושב רמאללה. כפי שנודע, פתח בעל הדירה באש לעבר התוקפים ונראה שגם פצע אחד מהם. כולם נמלטו. נפתחה חקירה.

השוטרים ויתרו ולא החרימו כרוזי „קו אדום"

יהודה צור

סיור של המשטרה ניסה אתמול בשעות הבוקר למנוע חלוקת כרוזים של אנשי תנועת „קו אדום" ליד חוף הרחצה באכזיב.

25 יהודים וערבים החלו לחלק כרוזים לקראת הפגנת „שלום עכשיו" שתתקיים בת"א בשבת הקרובה. שוטרים שהגיעו למקום ביקשו להחרים את השלטים שהוצבו במקום ואת הכרוזים.

המפגינים סירבו, והסתמכו על הנחיות בכתב של התנועה לזכויות האזרח, המגדירות את זכויותיהם.

היאספותם של פחות מחמישים איש אינה נחשבת להפגנה, וממילא אין צורך ברישיון משטרתי. השוטרים התקשרו למפקדים בכירים במשטרת מרחב הגליל, אשר לאחר בירור נוסף והתייעצות, אישרו את המשך חלוקת הכרוזים.

חייל צה"ל נהרג מצפון למטולה

יהודה צור

חייל צה"ל נהרג אתמול בשעות הצהריים מצפון למטולה. המקרה ארע דרומית מערבית לקלעה. מארב מחבלים פתח באש מנשק קל לעבר סיור של צה"ל שנע באזור. כתוצאה מהירי נהרג חייל צה"ל. חיילי צה"ל השיבו אש ופתחו בסריקות אחר מחבלים שנימלטו ככל הנראה מעבר לנהר הליטאני.

צה"ל: עזרה רפואית — לכל אדם

בתגובה לפרסומים שראו אור בסוף השבוע לפיהם קיימת כביכול הוראה בצה"ל שלא להגיש עזרה רפואית לתושבי השטחים שנפגעו, מבהיר דובר צה"ל, כי קיימת הנחיה חד משמעית, שבכל מקרה שמחייב עזרה רפואית דחופה, מערך השדה הרפואי חייב לתת עזרה לכל אדם, בלי הבדל מין דת וגזע.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

חידוש כרטיסי המנוי
לעונת הקונצרטים תשמ"ט – 1988/89
בתל־אביב, ירושלים ובחיפה
יתחיל ביום ד' 1.6.88 ויימשך עד יום א' 31.7.88 (ועד בכלל)
חידוש בהנחה יימשך עד יום ד' 15.6.88
התשלום – דרך הבנקים ובאמצעות כרטיסי אשראי
הודעות בכתב בצירוף תכניות הקונצרטים נשלחות בימים אלה לבתי המנויים
מנויים שלא יקבלו הודעות לבתיהם עד 1.6 מתבקשים להתקשר למשרדי התזמורת
כולנו עם הפילהרמונית

המשכים

אלפים במסע „שלום עכשיו"

להיות מופץ במהלך המסע בקרב התושבים הערביים המקומיים. אולם על פי דרישת הצבא נמנעו לבסוף מארגני העצרת מלחלקו והסתפקו בהקראת קטעים מתוכנו.

„אתם הפלשתינים, מצווים לפעול בראש ובראשונה בקרב עמכם" נכתב במנשר. „אחרת לא נגיע לעולם להבנה, והישגי האינתיפאדה לא יישמרו לאורך זמן. אנו מצידנו מבטיחים להמשיך במאבקנו להביא את לב הישראלים לאמון הדדי ולשלום".

אזהרה לרבין

בהמשך דבריו שיגר רשף אזהרה אל ראשי מפלגת העבודה: „אם אנשים כמו יצחק רבין יהיו בעמדת שליטה במערך, את תמיכת הציבור הזה הם לא יקבלו". אזהרה זו זכתה לגיבוי מלא על פי מחיאות הכפיים הסוערות של קהל אנשי „שלום עכשיו" שנכחו בעצרת. מיד אחריו, קרא ד"ר שוקרי עבד בערבית קטעים מתורגמים מתוך הכרוז.

רות דיין: שארית השפיות

רות דיין, שהיתה הדוברת השלישית, אמרה: „אנו שארית הפליטה של השפיות. באנו לכאן על מנת להגן על צלם האנוש שנותר בנו. כפטרונים ושולטים לא נגיע לדו־שיח אמיתי. הגיע הזמן שנדבר פחות ונעשה יותר למען השלום". היא קראה ממכתב ששלח לה לפני 20 שנה משה דיין ושבו ציין את חשיבות השלום והדו־קיום. ח"כ גדי יציב ממפ"ם תקף בחריפות את המתנחלים. את תופעת ההתנחלות המתגברת בשטחים כינה „אוטונומיה יהודית חרשה בעלת פוטנציאל ביעור חסר תקדים".

יציב: אוטונומיה של הרע

„המתנחלים מקימים להם פה אוטונומיה עם מערכת מוסר וערכים המנוגדים לכל מה שרצינו לראות בארץ הזו ואנו לא ניתן לאוטונומיה הזו לצמוח משום שהיא שורש כל רע". עוד אמר יציב כי האינטרס האמיתי של המתנחלים הוא היעדר השלום וכי הם מהווים את הקבוצה היחידה במזרח התיכון שבאמת ובתמים אינה רוצה שלום. „לא ניכנע למולך הזה, למולך ההתנחלויות. נעשה כל מאמץ למען שלום שניתן להשיג אותו עכשיו". ציין גדי יציב.

אחרון הדוברים, בטרם עלייתה של הזמרת חוה אלברשטיין אל הבמה, היה חבר הכנסת יוסי שריד.

שריד: שרון של העשורים

„יצחק רבין הוא אריק שרון של העשורים. הרבה שנים הוא נחשב ל„ליכוד ב'". אבל מה־4 באפריל השנה הוא הפך ל„ליכוד ביתא". הוא ביקש ממני שלא נדבר כאן היום פוליטיקה. אמרתי לו שמצידי זה בסדר, לא נדבר פוליטיקה, נדבר רק על מלחמה ושלום, על חיים ומוות. אבל למוח אנליטי, כמו של שר־הבטחון שלנו, יש לפעמים קשיים להבין דברים בסיסיים כאלה". אמר שריד.

עוד אמר שריד: האינתיפאדה לא נחלשת ולא מתרחקת. בראש האינתיפאדה הבאה, החדשה, יעמדו הרועה הערבי מכפר תרמוס והילדה בת השלוש מעזה, והאשה מכפר ביתא ולכן האינתיפאדה הזאת תהיה איומה ונוראה פי כמה.

בואו נשב ונדבר

„אנו פונים מכאן אל הפלשתינים — עיזבו סוף סוף את כל השטויות, בואו נשב ונדבר. אנו פונים גם אל ממשלת ישראל — שחררו מיד את האשה מביתא. שחררו את כל העצירים המינהליים שאספתם. הפסיקו להרוס ולפוצץ בתים. אנחנו רוצים לחזות בתחיית המתים של שלטון החוק שלנו. אנחנו רוצים שלום". סיים יוסי שריד. בשעה 3 אחר הצהריים החלה השיירה עושה את דרכה בחזרה.

כהגיעם אל הקו הירוק, נעצרו כל הרכבים והצטיידו מחדש בשלטים שהוסרו על פי הוראת צה"ל, עליהם נכתב בעברית ובערבית: „שלום עכשיו". כוחות גדולים של צה"ל, משמר הגבול ומשטרת ישראל ליוו ואיבטחו את „מסע השלום" מתחילתו ועד סופו והמסע עבר אמנם בשלום.

ילדה

(סוף מעמוד ראשון)

ששיתקה בחוץ, שאפה גז מדמיע בעת שהוטלו שם רימוני גז, והם שגרמו את מותה.

הודעה נמסרה לשלטונות הצבא ונפתחה חקירה. אולם רופא צבאי שהגיע לביה"ח לחקור את נסיבות המוות לא מצא את הגופה שנלקחה על־ידי הוריה, שערכו לה טקס קבורה מזורז.

צה"ל: לא ניתן לחקור

נציג דובר צה"ל בעזה אמר כי במצב שנוצר צה"ל אינו יכול לאמת את נסיבות המקרה. לדבריו החקירה העלתה שבאותו רחוב לא היו מקרים שחייבו שימוש בגז מדמיע.

2 נערים מתו מפצעיהם

שני נערים שנפצעו במהלך הפגנות בגזרה, מתו בסוף השבוע מפצעיהם. נער בן 14 מת מפצעיו בבית־החולים הדסה והובא ביום ו' לקבורה במחנה הפליטים ג'לזון ליד רמאללה. הנער, אמין ראג'ב אבו־רדאחה, נפצע במהלך השבוע שעבר בעת פיזור הפגנה ע"י חיילי צה"ל, מכדור שפגע בפניו ועבר ליד מוחו. הנער אושפז מספר ימים בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים, וכאמור ביום ו' מת והובא לקבורה בלא תקריות.

גם בקלקיליה הובא לקבורה נער, אשר נפצע במהלך השבוע שעבר בעת פיזור הפגנה במקום ומת מפצעיו. במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם נפצע ברגלו צעיר מקומי בעת פיזור הפגנה ע"י חיילי צה"ל.

עוצר בשאטי

צה"ל הטיל בשבת עוצר על מחנה הפליטים שאטי בעזה. נציג דובר צה"ל מסר, שהעוצר על מחנה הפליטים שאטי הוטל, על אף שלא היו הפרות סדר במקום.

זוהמו מי שתייה

באחדות משכונות העיר עזה זוהמו מי־השתייה במי ביוב. בנסיבות שטרם הובררו, בשבת עבר רופא של העירייה בשכונות אלה והודיע ברמקול כרוז לתושבים, שאסור לשתות מים מהברזים. עיריית עזה מספקת מי שתייה במיכלים לתושבי שכונות אלה.

פרשה חדשה של קבורה

(סוף מעמוד ראשון)

תצהירים ליועץ המשפטי

עורך הדין דרוויש נאסר רשם תצהירים של כמה תושבים ושיגר אותם ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט הצבאי הראשי, וליועץ המשפטי במפקדת המינהל האזרחי בבית־אל, בדרישה לחקור את התלונות ולהעניש את האשמים. אחד התצהירים הוא של חסן עבד אל־רחמן. הוא אומר כי ב־18 במאי נעצר על ידי חיילי צה"ל מחוץ לכפר. החיילים קשרו את ידיו והובילו אותו למעלה ההר, למרחק של 300 מטרים. שם קשרו גם את רגליו והשליכו אותו לתוך שוחה מוקפת אבנים, שעומקה 1.5 מ' וקוטרה מטר. הוא התיישב בתוך השוחה והחיילים השליכו עליו אבנים מלמעלה. האבנים כיסו אותו עד לגובה החזה. אז תפס אחד החיילים את זרועו הימנית וחייל אחר היכה בה באבן שהחזיק בידו. הוא איבד את חושיו.

לאחר כשעתיים משכו אותו החיילים בכוח מתוך האבנים והובילו אותו למגרש ביה"ס שבו רוכזו גברים אחרים. השכיבו אותו ואחרים על בטנם, אילצו אותם למשוך את רגליהם לאחור ואז קפצו עליהם ובעטו בהם. אחר כך הכריחו אותו לומר דברים בגנות הנביא מוחמד. לבסוף הועבר למימשל הצבאי ברמאללה, ואחר כך שולח לביתו. העו"ד נאסר אמר כי עדויות דומות על מעשה השפלה שמע מתושבים נוספים בכפר.

צה"ל: אין ממש

לכתבנו נמסר כי צה"ל כבר בדק את תלונות תושבי הכפר, אבל לא מצא בהם ממש. יחד עם זאת, לאחר תלונתו המפורטת של עורך־הדין נאסר, תיעשה עוד בדיקה. חיילי צה"ל שהיו אמורים להיות באותה תקופה באיזור, הם מחטיבת „גולני".

על היום 29.5.88

הפינאליסטים של „העבודה"

דורית גפן

אם להשאיל דימויים מעולם הספורט, שהרי כבר מזמן מכנים בג'רגון הפוליטי כל מועמד כ„רץ", הבחירות שהתקיימו ביום חמישי במרכז מפלגת העבודה היו שלב „המוקדמות" בתחרות הגדולה, ששלביה הבאים — בארבעה סיבובים — יתקיימו ב־16 ביוני. בעוד העצב, האכזבה ומפח־הנפש של אלה שלא הצליחו, וכשלו בנסיונם לעלות לשלב הבא, אינם ניתנים לתיקון או לשינוי, הרי השמחה של מנצחי „המוקדמות", לפחות חלק גדול מהם, היא רבה אך עדיין לא שלמה. תיאורטית, יש לכל אחד מהם, בוודאי לאלה שקיבלו תמיכה מאסיבית, סיכויים להתברג במקום ריאלי ברשימה לכנסת ה־12. אך הדברים אינם כה פשוטים.

שניים מבין הנבחרים ביום חמישי יכולים כבר לנוח על זרי הנצחון שלהם: נואף מצאלחה הערבי המוסלמי, שייכנס עתה היישר למשבצת ה־35 של הרשימה לכנסת, וסאלח טריף הדרוזי, שגם לו משוריינת משבצת הנחשבת כריאלית — ה־40 ברשימה. מבין „הדראמות" הרבות שהתחוללו ביום חמישי באולם הקונגרסים בתל־אביב, הסיפור של דורון שורר הצעיר המבטיח מירושלים, שרבים נתנו לו סיכוי טוב, ושל הוטרינר בן שכונת התקווה, ד"ר יקותיאל שרעבי, הוא סיפור על נצחון שהיה בהישג־יד, אך פרח ברגע האחרון. השניים הגיעו למקומות ה־28 וה־29. אך כאשר נבדק הרכב רשימת 29 הנבחרים שקבלו את מירב הקולות, הסתבר כי אין הם כוללים מועמד דרוזי, שהיה לו מקום משוריין, וגם חסרה אשה אחת. שכן לנשים שוריינו חמישה מקומות מבין ה־29. לא היה מנוס, וועדת הבחירות נאלצה „להקפיץ" קדימה דרוזי (טריף) ואשה (אלספקטור). כך „העיפו" החוצה דורון שורר וקותי שרעבי. אם זה לא סיפור מתסכל מה כבר כן?

צעצוע חדש

כבר נאמר ביומיים האחרונים, ובעיקר בסיומו של יום חמישי הארוך של מפלגת העבודה, כי המפלגה עברה את מבחן הדמוקרטיזציה בשלום, ואף למעלה מזה.

ציניקנים טוענים, כמובן, כי אינם מכירים את „הרוח" שעושים מתהליך אשר מתקיים במפלגות רבות, ומדוע מחלקים מחמאות למפלגת העבודה, כאילו „גילתה את אמריקה", קרי, את הבחירות האישיות והחשאיות. יש בזה משהו. אך בכל זאת אסור לשכוח, כי בבחירות לכנסת ה־11 פעלה עדיין במפלגת העבודה „ועדה מסדרת". זה היה אולי אנכרוניזם, פיגור בתהליך ההתחברות הדמוקרטי הפנימי של המפלגה, פטרנאליזם של הצמרת על כלל המפלגה, והוראה בכך שאין סומכים על שיקול דעתו של המרכז. לכן, כאשר מתייחסים לבחירות במפלגת העבודה צריך לזכור את הנתונים. בהקשר זה זהו על כן חידוש חשוב. אפשר אפילו להפריז ולומר פתיחת תקופה חדשה. ואכן, גם 82 המועמדים ש„רצו" ביום חמישי, וגם רוב רובם של חברי המרכז, התנהגו כמי שקבלו לידיהם צעצוע חדש. בתוך המתח, המאמץ וההשקעה הרבה במחשבה, בכסף ובאנשים, אפשר היה להבחין גם ב„כיף" של כולם. אם חברי מרכז מפלגת העבודה ואוהדי המפלגה יהפכו את ה„קמפיין" הפנימי שערכו זה עתה למודל של הקמפיין האמיתי של המפלגה בחודשים הקרובים — נגד הליכוד — לא כמגרשי גני התערוכה בתל־אביב, אלא בכל ישוב ובכל שכונה, ועל אם כל דרך, ויעשו זאת באותה התלהבות ובאותו דחף לנצח, יש להם סיכויים טובים.

הדילים קרוזו

עם היוודע התוצאות מיהרו עוזי ברעם ואנשיו לבשר לתקשורת מה שנראה בעיניהם מסר חשוב, ש„הדילים", אותן עיסקות שעליהן דובר ערב הבחירות, לא עבדו. זה נכון, אם כי לא לגמרי. חברי המרכז, שראשי המחוזות והחוגים שלהם עשו ביניהם את הדילים לתמיכה ברשימה מוסכמת של 18 מועמדים, השאירו לעצמם שיקול דעת, ודיללו את הרשימה. כך, למשל, לא הצליחו להכניס לתוך 29 הנבחרים ארבעה שמות בולטים שהיו כלולים בדילים: הח"כים זאב אמיר, אהרון נחמיאס ויצחק פרץ. גם חבר הוועדה המרכזת גדעון בן ישראל לא נכנס. חלק מהתמיכה המוסכמת מראש קרסה גם אצל השר משה שחל. רבים היו משוכנעים, כי הוא יהיה בין הראשונים ברשימת ה־29, אך 796 הקולות שקיבל הציבו אותו רק במקום התשיעי.

האמנם יש משמעות למיקומם של הנבחרים ברשימת ה־29 במידה מסויימת. כפי שכבר נאמר, המאבק הגדול באמת, זה שיבטיח בפועל כרטיס כניסה לכנסת ה־12, ולחלק מהמתמודדים גם „זכויות" לתבוע

גם אם כל הח"כים דהיום ייכללו בין 45 המקומות הראשונים ברשימת „העבודה" לכנסת ה־12, יגיע מספר „הפנים החדשות" ברשימה ל־18

הנבחרים

במרכז

אורה נמיר, לובה אליאב, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, גד יעקובי, רענן כהן, דוד ליבאי, חיים רמון, אברהם כץ־עוז, משה שחל, מוטה גור, אברהם שוחט, יעקב צור, עמיר פרץ, אברהם בורג, שמעון שטרית, אבא אבן, יוסי ביילין, חיים ברלב, שמואל בהט, יחיאל לקט, נאוה ארד, מיכה גולדמן, אלי דיין, אלי בן מנחם, אפרים זינגר, נלי כרכבי, נואף מצאלחה, סאלח טריף, שרה אלספקטור.

במחוזות

מנחם אריאב, ברוך ונגר, שבח וייס, דב גרפונקל, אפרים בולמש, רפי אדרי, מיכה חריש, אליהו שפייזר, מיקי בר־זוהר, אפרים גור, סימה פינגלוס, יצחק אלוישב, אורי עמית, עמנואל זוסמן, יעקב גיל, רענן נעים, גדליה גל, עדנה סולודר, חגי מרום, יוסף בר־ציון, מנחם גלעד, דוד לוי.

מקום בממשלה הבאה (אם זאת תוקם על ידי מפלגת העבודה), מאבק זה יתקיים בעוד פחות משלושה שבועות, ב־16 ביוני. אפשר להניח, למשל, כי התמיכה הגדולה שקיבלה אורה נמיר, שזכתה בשיא הקולות (962), עשוייה לתת לה מקרם טוב להשגת מיקום גבוה גם בבחירות ביוני. לעומת זאת, קשה להניח כי לובה אליאב, שהישגו האישי (951 קולות — מקום שני) היה אחת ההפתעות הגדולות של ליל הבחירות, יצליח לחזור על אותו הישג עצמו גם בסיבובים הבאים, שיהיו צפופים ובין מתמודדים שאפתנים במיוחד. אבל השרים שושנה ארבלי־אלמוזלינו (890 קולות — מקום שלישי), וגד יעקובי (858 קולות — מקום רביעי) נהנים עתה מיתרון פסיכולוגי על פני חבריהם השרים משה שחל, מוטה גור, יעקב צור וחיים ברלב, לקראת הסיבוב הבא.

פנים חדשות

במפלגת העבודה משתבחים בפנים החדשות הרבות שנבחרו ביום חמישי. זה היה צפוי, שהרי גם אלמלא נפלטו החוצה הח"כים אמיר, נחמיאס ופרץ, עדיין נותר מקום לבחירת 13 מועמדים חדשים. ההישג הוא שעתה ישנם ששה עשר פנים חדשות, אם כוללים בתוכן גם הפנים המתחדשות תמיד של לובה אליאב, שחזר למפלגת העבודה.

ובכל זאת יש חשיבות לבחון את החדשים. רובם בשנות הארבעים המוקדמות, ואחדים אף בשנות השלושים. אחד מהם הוא יוסי ביילין, המקורב מאוד לשמעון פרס וכן אברהם בורג, אף הוא מ„הצעירים" שטיפח פרס. בן טיפוחים אחר (של יצחק רבין) הוא ראש מועצת כפר תבור מיכה גולדמן. עמיר פרץ נתמך אמנם על ידי מחנה רבין, אך גם פרס וגם המנכ"ל ברעם רואים בו צעיר מבטיח, לשינוי תדמיתה ופניה של המפלגה. וישנו כמובן אלי דיין ראש עיריית אשקלון, שהצטרף בקדנציה הזאת למפלגה. יוצא צפון אפריקה שלישי מבין החדשים הוא פרופסור שמעון שטרית מירושלים.

שני אנשים צעירים נוספים הם סלאח טריף בן ה־34 ונואף מצאלחה שהוא בשנות הארבעים.

בין אלה השייכים למימסד המפלגתי נבחרו רענן כהן, שהיה בעבר יו"ר אגף המיעוטים במפלגה, ובשנתיים האחרונות הוא

(סוף בעמוד 15)

מדברים אל הקיר

האסון שאירע באוניית הפחם בחדרה מחריד. אך המספרים מזעזעים יותר: 1200 בני־אדם נהרגו ב־1987 בתאונות עבודה, 3500 הפכו נכים לצמיתות

חיים מרגלית

1200 בני־אדם נהרגו בתאונות עבודה בשנים 1987, 3500 הפכו נכים לצמיתות. זהו סיכום של שנה אחת — 1987; והיא דומה מבחינת מספר התאונות למה שקרה שנה לפני כן, ולפני כן — אומר בזעם עו"ד חנניה גירשטיין, יו"ר הוועדה הציבורית לבטיחות וגהות בעבודה.

כששומעים את הנתונים, הוא מוסיף, מזדעזעים לרגע ועוברים לסדר היום. כך הוא מספר, הזדעזעו עמוקות נשיא המדינה, ראש הממשלה ושרים אחרים, כי אלה מספרים נוראיים. ממשרד האנרגיה מסרו, כי השר שחל מינה ועדת חקירה שתבדוק את פרטי האסון באוניית הפחם הכלכלית „אורינוקו", שעוגנת במסוף הפחם בחדרה, בה נספו האחים דוד ומשה כחלון ושי כהן. זוהר כחלון נמצא במצב קשה. הוועדה, אמר דובר המשרד, אמורה להוציא מסקנות ממה שקרה ולהגיש המלצות לשר שחל תוך שבועיים.

עוד ועדה ועוד ועדה, מוציאה מסקנות, מגישה המלצות. האסונות נמשכים, המשפחות נפגעות ואין להן נחמה. מה שקרה במחסן הפחם של „אורינוקו" מחריד.

משה שוקרון, שיצא בנס מהמחסן, סיפר, כי אחרי שקבוצת מנקי המחסנים, שעבדה אצל הקבלן דוד כחלון, ניקתה שני מחסנים לאחר שפורק בהם הפחם, היא עברה למחסן השלישי. שי כהן, חייל בחופשה שעבד עמם בניקוי, נכנס ראשון למחסן. הוא היה אמור לתת סימן שהוא מתחיל בניקוי, על־ידי הכאה בקיר בפטיש כבד, ואז שוקרון היה יורד למחסן. משלא היכה ירד שוקרון, וראה את כהן שוכב בלא הכרה. מייד הזעיק את דוד כחלון שירד גם הוא למחסן. לפתע שמע צעקה. הוא שב וירד למחסן, וכשראה אותם שוכבים, הזעיק את זוהר ואת משה. אך כולם נחנקו מגאז רעיל שפלט הפחם. כן, ניסו להצילם, הנשימו אותם והזעיקו אמבולנסים. אך זה היה מאוחר מידי.

לדברי יו"ר הוועדה הציבורית לבטיחות וגהות, יש בעיה, לא שומרים על התקנים והנוהלים. הוא אינו רוצה להתייחס לאסון בחדרה, כיוון שאין לו פרטים מדוייקים, וכעורך דין הוא נמנע מלחוות דעה במקרה הקונקרטי ועם זאת הוא מספר, כי אינו חדל להזהיר. דבריו אמנם נקלטים, אך יש מרחק בין ההוראות לביצוע.

לרוחב, לא לעומק

לפני מספר שנים ערכתי תחקיר בנושא בטיחות וגהות וממנו עלה, כי אחת האמונות הטפלות הרווחות במדינת ישראל, שממש חובה לעקור אותה, היא האמונה, מדינתנו היא אחת הארצות המתקדמות בעולם בשטח חוקי העבידה והבטיחות. ההשוואה תהיה נכונה, אם נשווה את עצמנו לבעלת בריתנו פפואה או אולי למאוריטניה. במשך זמן קצר מאוד היתה מדינת ישראל כזו, אך בכלל מצוקת העיתים או אולי כמו שנאמר בספר „משלי" „אץ ברגליים חוטא", התפתחו אצלנו במהירות תעשיה, חקלאות ושירותים לרוחב השטח ולא לעומקו. הנושאים, שאנו עוסקים בהם, מפגרים מאוד וכתוצאה מכך המשק ניזוק.

מדוע אנו מפגרים?

הקשיים נגרמים כתוצאה מן הסביבה המשתנה בלי הרף, וכה השתנו גם ערכי היסוד. טכנולוגיות מתקדמות מצד אחד, וחוסר הכנה מתאים אצל העובדים מצד אחר, מסורת האילתורים שהפכנו אותה לחוק. מי שאינו יודע, לכל מכונה יש את „ספר המפעיל", וכו כתוב מהו גבול המעמס של המכונה, מהי מהירות הסיבובים שלה, מה מותר ובעיקר מה אסור. ואילו אצלנו מעמיסים על משאית יותר מן המותר, משתמשים במלגזות כ„סוס" למשיכת עגלות עמוסות (וזה אסור, לפי החוק) עגורן בבניין מרים משאות למעלה מן המותר. מכונה שיועדה על־ידי היצרן למטרה מוגדרת, עושים בה שימוש למטרות נוספות, ועוד ועוד. התוצאה ידועה — רבבות עובדים נפגעים בתאונות עבודה.

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

פיסגה במוסקבה

פירוק הנשק יפרק את הכלכלה?

החלל הכלכלי שיווצר כתוצאה מפירוק הנשק מעסיק ועידות בין־לאומיות ובייחוד את פגישת הפיסגה במוסקבה שתיפתח היום

אלחנן הורוביץ

מעניינות הדעות על „החלל הכלכלי" שהובעו לפני פתיחת הפיסגה במוסקבה ב־29 במאי.

גם לפני ועידות בין־לאומיות קודמות, שדנו בפירוק־הנשק, נאמר כי הבעיה החשובה ביותר אינה „השגחה" או פיקוח אלא „החלל הכלכלי" הנוצר כתוצאה מפירוק־הנשק.

בארצות תעשייתיות מהווה ייצור הנשק חלק ניכר של כל הייצור התעשייתי. ישנן ממשלות המוציאות לצרכי הגנה אף יותר משליש מכל ההכנסה הלאומית. מספר גדול מאוד של אנשי־מדע, מהנדסים ופועלים מומחים עסוקים בתעשיית־המלחמה. כל צימצום גדול בייצור נשק ושיחרור מספר ניכר של אנשים מן הכוחות המזויינים דורשים התאמת התעשייה לתנאים החדשים.

מה יקרה, כאשר ייפסק ייצור הנשק ואנשי הכוחות המזויינים יצטרכו לחפש עבודה בתעשיית־שלום? — שואלים הדורשים לפתור את הבעיות הכלכליות הכרוכות בפירוק־הנשק.

בין השואלים ישנם פסימיסטים וגם אופטימיסטים. הפסימיסטים טוענים, שבעיית פירוק־הנשק היא נצחית וכי פירוק־נשק אינו מבטיח שלום: קין רצח את הבל בזמן שלא היה עדיין לא נשק גרעיני ואף לא נשק מקובל.

לעומתם אומרים האופטימיסטים, שאין עוד מוצא אחר אלא פירוק־נשק כללי, כי המשך מירוץ־החימוש עלול להביא לידי מלחמה גרעינית, שתחריב את העולם כולו. הוצאות ההגנה מכבידות יותר ויותר על ארצות־הברית וברית־המועצות. בשנות ה־30, כשהוצאות ההגנה בארה"ב היו קטנות יחסית, היו עודפים גדולים במאזן התשלומים של ארצות־הברית.

הוצאות החימוש בעולם כולו מסתכמות השנה בטריליון (אלף מיליארדים) דולר ויותר. לאחרונה עלו הוצאות החימוש בעולם כולו מדי שנה בשנה ב־10% ובמזרח התיכון — ב־5%, בעיקר עקב מלחמת עיראק־איראן ומלחמת לבנון.

סכנת פשיטות רגל

קשה עוד למצוא מדינה, שתוכל להרשות לעצמה להוסיף ולשאת בנטל חימוש כבד כזה, הפוגע גם במעצמות העל.

גדל מספר המדינות, שסכנת פשיטת רגל נשקפת להן. ל־90% מארצות העולם יש חובות־חוץ גדולים והן נתקלות בקשיים לפרוע אותם. במצב זה כבר נעשה חשבון, כי בהוצאות החימוש של שנה אחת ניתן לפרוע את כל חובות־החוץ של כל המדינות המתפתחות בעולם.

לא במקרה הטיל הנשיא רייגן — לפני צאתו למוסקבה — ויטו על החלטת הקונגרס האמריקני, להטיל קנסות על יבוא מארצות־חוץ המוכרות בארה"ב במחירים נמוכים מהוצאות הייצור שלהן. ארצות־חוץ רבות אינן יכולות לסלק את חובות החוץ שלהן אלא על־ידי יצוא סחורותיהן. שום שיפור במאזן המסחרי של ארה"ב אינו אפשרי עוד אלא על חשבון ארצות אחרות. במידה שיקטן הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב, — יגדל הגרעון במאזן המסחרי של ארצות אחרות.

אולם בארצות העולם ישנם ענפי־משק רבים, שאינם מנצלים את כל כושר־הייצור שלהם, בארצות רבות כושר־הייצור הבלתי מנוצל גדול עד כדי־כך, שהשימוש בחלק הנותר עשוי לא רק לפתור את בעיות המאזנים המסחריים והתשלומים אלא גם את בעיות פירוק הנשק הכללי.

פחות נשק, יותר הסכמים

הן לישראל והן לארצות־הברית אין שום סיבה רצינית לשאוף להתפרקות ברית־המועצות לריפובליקות עצמאיות, ונותר לקוות שפגישת רייגן־גורבצ'וב תביא לסטטוס־קוו יציב בין המעצמות

רייגן. לחזק ־־

גורבצ'וב. ־־ את הסטטוס קוו

פרופ' מיכאל אגורסקי

ביקורו של רייגן במוסקבה הוא שלב נוסף בדרך למאזן חדש בין שתי המעצמות. ככל הנראה, הגיעה ההנהגה האמריקנית למסקנה, שמגוחך עכשיו לדבר על כוונות אגרסיביות מצדה של בריה"מ ושלטונביים אין דרך אחרת חוץ מהשגת הסכמים שונים ומגוונים עם ארה"ב. השאלה רק באלו תנאים יושגו ההסכמים הללו.

כמעט וודאי, שהמשך המו"מ בין המעצמות יביא לקיצוצים חדשים במירוץ הנשק. אבל עכשיו, לא זו הבעיה. עכשיו מרגישים חוגים מסוימים בארה"ב בעליונות אמריקנית, צבאית וכלכלית, ומעוניינים לנצל את ההזדמנות להפעלת לחץ על בריה"מ.

הקולות הקוראים לחתור לפירוקה של בריה"מ לרפובליקות עצמאיות נשמעים לא רק מן העם הפשוט, כי אם גם משכבות האקדמאים. המחזיקים בדעה זו סבורים, שבריה"מ הוא בראש ובראשונה מעצמה מזיקה למערב מבחינת סדר גודל ועוצמה, ואם נוצרה הזדמנות מתאימה — כדאי להביא אותה להתפרקות. קל להניח מה יתרחש במקרה כזה. המשמעות היא, ש־60־70 מיליון מוסלמים באזורים שתחת משבר חברתי וכלכלי, יצטרפו לאיסלאם המיליטאנטי ובכך יהפכו לאיום ישיר לא רק לרוסים, אלא לכל העמים השכנים, שלא לדבר על מדינת ישראל. התפרקות כזו תגרום טבח המוני ושפיכות דמים, שיכולים, להביא למעשה, למלחמת עולם חדשה.

כאשר מדברים על התפרקות האימפריה הסובייטית במושגים רציונאליים, ראשית צריכים להגיע למצב שמדינות מזרח־אירופיות יהיו שותפות שוות ביחסים בינלאומיים ואותן מדינות יתפתחו בכיוון של דמוקרטיזציה, בלי ניתוק קשרים פוליטיים עם בריה"מ. מצב זה אפשרי ולא כרוך בהכרח בסכסוכים בינלאומיים מפני שיש למדינות אלה גבולות מקובלים. אבל בבריה"מ יהיה תוהו ובוהו שיפרוץ החוצה.

הן לישראל והן לארה"ב, אין שום סיבה רצינית לשאוף להתפרקות הברית הסובייטית, ונותר לקוות שפגישת רייגן־גורבצ'וב תביא לסטטוס־קוו יציב בין המעצמות.

המדיניות הטובה ביותר למערב היא הפגנת יתרונותיו בשלום, ולא ברדיפת בריה"מ לפינה. רק כך ניתן לצפות לשיתוף פעולה בין בריה"מ לארה"ב במזרח התיכון. בריה"מ תהיה שותפה לתהליך שלום רק אם תהיה משוכנעת שארה"ב אינה מעוניינת לשנות את המצב במזרח התיכון בצורה שתגרום איום לסובייטים. על־פי הסימנים בארה"ב, נראה כי הממשל האמריקני הנוכחי מבין זאת. לכן, יש סיכוי שבזמן השיחות במוסקבה, יקבלו המעצמות איזושהי החלטה לגבי המזרח התיכון. הקריטריון לכך שארה"ב באמת רוצה בהשתתפותה של בריה"מ בתהליך השלום הוא ביטול הדרישה המוזרה שהאמריקנים מציגים בשם ישראל, שבריה"מ תשנה את מדיניות ההגירה כלפי היהודים. כמובן, רצוי מאוד שבריה"מ תשנה את מדיניותה בתחום זה, אבל לא על ארה"ב להציג את הדרישה הזו מטעמה של ישראל. ידוע, שמרבית יוצאי בריה"מ היוצאים עתה, נושרים למדינות אחרות, כנראה בגלל היעדר שלום ובטחון במדינתנו. ואם בניגוד לזה, מציגה ישראל את הדרישה לשנות את המדיניות כלפי יציאת היהודים, סימן הוא שישראל כנראה מתייחסת אל עצמה כמדינה שיש לה ריבונות על כל היהודים. האם כך רואה עצמה ישראל גם לגבי יהדות ארה"ב? פוליטיקאים אמריקנים עשויים להיתלות בכך בגדנו. הדרישה הזו היא, אם כן, מכשול להשתתפות בריה"מ בתהליך השלום במזרח־התיכון. האומנם מעוניינים האמריקנים להפריע לבריה"מ להשתתף בתהליך השלום?

אם מעוניינת ארה"ב לאפשר לסובייטים השתתפות בתהליך השלום, כי אז יש לה עניין בשמירה על מעמדו של גורבצ'וב, לפי שעה. ביקורו של רייגן עכשיו, עשוי לחזק את כוחו הפוליטי של המנהיג הסובייטי.

ועידה לשינוי תדמית

ועידת רייגן־גורבצ'וב עשויה להיות חביבה, אך לא פוריה במיוחד. ההסכם לצמצום הנשק הגרעיני לא יושלם במהלכה, אבל לפחות יפורסם דו"ח־ביניים

הרחוב הסמוך למעונו של השגריר האמריקני, אשר בו ילון רונלד רייגן, רוצף מחדש. בניינים מול הקרמל נצבעים במגוון של צבעי פסטל. אפילו רצועת הדשא בשדירה שלפני דירה, שייתכן כי נאנסי רייגן תבקר בה, נשתלה מחדש. כמו כפר פוטיומקין, שאיתר לבוא, משפצים את מוסקבה לקראת ועידת הפסגה בין רייגן ובין המזכיר הכללי, מיכאל גורבצ'וב.

ברית־המועצות מתכוונת כנראה למרק גם צדדים אחרים של תדמיתה. באורח דרמטי ביותר התחיל הצבא הסובייטי, לפני שבוע, בנסיגתו המתוכננת ממאמץ בן שמונה שנים ומחצה לתמוך את סוכנו הנופלת של הממשל הקומוניסטי הנצור באפגאניסטן. בנימה דומה רומז הקרמל, כי ברצונו לשכך גם סיכסוכים אחרים, המרוקנים את קופתו, כגון אלה באנגולה, באתיופיה ובקאמפוצ'יאה. הגירת יהודים — המדד של זכויות האדם בברית־המועצות — רבה עתה: באפריל יצאו 1,086 יהודים סובייטים לישראל, לארצות־הברית ולמדינות אחרות. זהו המספר החודשי הגדול ביותר מאז 1981.

בין פקידי ממשל בכירים רווחת השערה, כי גורבצ'וב עשוי בראשית הפסגה לעורר קצת התלהבות, על־ידי הודעה על הוצאת חלק מן הצבא הסובייטי ממזרח־אירופה, אולי כ־75,000 איש; צעד, שיתיישב עם חיזורו התקיף אחר מערב־אירופה. בטקס לכבוד ספרו רב־המכר של גורבצ'וב „פרסטרויקה" („שיקום") אמר יולי קוויציינסקי. שגריר ברית־המועצות במערב־גרמניה, כי ברית־המועצות מבקשת להחליף את „תדמיתה כאויב" ב„תדמית כידיד".

כל זה אמור היה להניח את היסוד לוועידת הפסגה, העשויה להיות החביבה ביותר, אך קרובה־לוודאי — הפחות פוריה, בין ארבע הפגישות בין מעצמות העל, שנערכו בתקופת נשיאותו של רייגן. כאשר נקבעה בחודש מארס הפגישה במוסקבה, היו תקוות שני המנהיגים יחתמו על ההסכם, שיכשיר את הקרקע להשמדת הטילים לטווח ארוך. אך השיחות לצמצום הנשק האסטרטגי, (סטאר"ט), שנערכו בז'נבה, התגלו כמסובכות כל־כך, עד שהסכם בזמן הקרוב נראה בלתי־סביר. נקודות המחלוקת הנותרות כוללות צמצום ניתן לאימות של טילי שיוט משוגרים מן האוויר, או מן הים; הגבלות הדדיות על הצבת טילים ניידים ויצירת זיקה בת־ביצוע בין „סטאר"ט" ובין „יוזמת ההגנה האסטרטגית" החביבה על רייגן.

הסכם „סטארט" הושלם ב־90 אחוזים. אך, כפי שהטעים ראש משרד „טיים" בוושינגטון, סטרוב טאלבוט — 10 האחוזים הנותרים גורמים קשיים כה רבים, עד שייתכן שההסכם הסופי יתקבל רק זמן רב לאחר יציאתו של רייגן מן הבית הלבן.

דו"ח על המצב

בינתיים צפוי, כי רייגן וגורבצ'וב ינצלו את שיחות־מוסקבה, כדי לפרסם דו"ח על המצב, שיפרט מה נפתר ומה עדיין לא יושב. כפי שאמר רייגן בראיון שהתקיים לפני שבוע: „אנו נכנסת לבחון באיזו מידה נוכל לעזור קצת לאנשים (בז'נבה), אשר מטפלים בפרטי הנושא".

בלי הסכם „סטאר"ט" באופק, הפגישה במוסקבה תעסוק כנראה בנושא הפסגה של דצמבר: חתימת הטיוטה הסופית של החוזה להשמדת הטילים לטווח בינוני וקצר. רק לפני שבועות אחדים אפסו התקוות, שהסנאט הספקן יאשר את החוזה הזה בעוד־מועד עד הפסגה. אך הסיכויים התבהרו, כאשר שר־החוץ ג'ורג' שולץ וארוואדר שווארנדזה התגברו ברגע האחרון על קשיים אחרים. כאשר החוזה הגיע בשבוע האחרון לסנאט, היו 90 מחבריו מוכנים להצביע בעדו, קבוצה של סנאטורים דמוקרטים, שרגזו על פירושו המחודש של רייגן לחוזה נגד טילים באליסטיים משנת 1972, הציעה תיקון שיאסור על כל נשיא בעתיד לפרש מחדש את החוזה להשמדת הטילים לטווח בינוני וקצר.

דרך־ואתחתים

מוסקבה מתכוונת להפיס את דעתם של מתנגדיה מחוץ, שכן גורבאצ'וב מבכר לחסוך אנרגיה לרפורמות מבית. אפילו בהתקרב מועד הפסגה עם רייגן, היו המנהיגים הסובייטיים עסוקים בפסגה מכרעת יותר, פנימית: ועידה שלא מן המניין של המפלגה הקומוניסטית, שנועדה ל־28 ביוני, לפני שבוע החליט הפוליטביורו לכנס את מליאת הוועד המרכזי, בן 307 החברים, לשם דיון בוועידת המפלגה.

הנושא יהיה קצב הפרסטרויקה והגלאסנוסט בעתיד — המגדלים־התאומים של תוכנית גורבצ'וב לרפורמה פנימית. נראה, שמדובר בדרך־ואתחתים. לא מזמן התחדשו המהומות בנאגורנו־קאראבאך, המובלעת הארמנית שברפובליקה הסובייטית אזרבייג'אן; בסוף השבוע פיטרה המפלגה הקומוניסטית את מנהיגי הרפובליקות ארמניה ואזרבייג'אן.

המשך המהומות מצביע על־כך, שהחלטת גורבצ'וב להרשות התגברות בקרב מיעוטים אתניים עלולה לפגוע בו כבומרנג. נראה, כי „גלאסנוסט" עשויה להרחיק לכת רק עד לנקודה; שבה היא מעוררת תגובות הטומנות בחובן סכנה. מטעם זה נכלא סרגיי גריגוריאנטס, עורכו של עיתון דיסידנטי בשם „גלאסנוסט", בראשית החודש הזה לשבוע־ימים. כאשר שוחרר מן הכלא, גילה שהק.ג.ב. סגר וחתם את הבית, כן הוציא את העיתון, והרס את כל ציוד הדפוס.

אך לאחר שלוש שנות הצלחות בקרב הביורוקרטיה, אין רבים שמצפים כי גורבצ'וב „יאבד גובה" בוועידת המפלגה הקרובה. „הוא פוליטיקאי מושלם", אומר דיפלומט מערבי במוסקבה; „הוא ייצא מן הוועידה חזק עוד יותר". אם מהלך פיסגת מוסקבה יהיה לפי המצופה, נטול דרמה אך מועיל, אם יסכם את הישגי „סטאר"ט" עד כה — יוכלו שני המנהיגים לחרוש את המאבק ביניהם בשאלה מי מהם נראה גאוני יותר. „בסופו של דבר הכל זה עניין טקסי למדיי", מסביר עורך אחד העיתונים הסובייטיים: „זוהי הזדמנות בשביל הנשיא שלכם לראות את מוסקווה. הוא מתקבל בברכה".

תירגם וערך: דוד ארן

על־פי „טיים מגאזין"

רשות הקורא

דמוקרטיה נוסח המר

על תגובתו המטוחכמת של שר הדתות זבולון המר בעניינה של לאה שקריאל יורשה לי להעיר: יש להכניס אשה לתפקיד מעין זה „בהדרגה", טוען כבוד השר, ו„לא בבת־אחת", וכי התכוון שיש להכניס את גב' שקריאל למערכת נתחים־נתחים, קודם הראש, אח"כ הגוף ולבסוף הרגליים?

ואם התכוון לכך ש„הרבנים הסרבנים" זקוקים שיסבירו להם את העניין „לאט, כדי שיתפסוהו מהר" — האם כה מועט הקרדיט שהוא נותן לאינטליגנציה שלהם, שלמעלה משנתיים לא הספיקו להם כדי להבין במה דברים אמורים?

ושמא רצה לומר שבעיה של הסתגלות יש כאן? שעל־פי תורת האבולוציה הזמן (ולא ההלכה, למשל) עשוי להשפיע על הגנים של „הרבנים הסרבנים" שיתקדמו, לפי הצורך, עם רוח הזמן, כדי שישרדו? האם נסיונו האישי במפד"ל לא לימדהו שלא תמיד הזמן פועל בכיוון שמוצא חן בעיניו? והאם פירושו של דבר, שמי שהיה שר חינוכנו ותרבותנו מוכן להורות בנכונותה של תורת האבולוציה — על אף דעתם של מוריו ורבותיו?

אלא מאי? עניין של קשי עורף במובנו השלילי ביותר יש כאן, ושום תקופה של „הכשרת הלבבות" לא תועיל, כן מי שלבבו לא הוכשר במהלכן של למעלה משנתיים מאז עלה הנושא לדיון, ולא במשך 40 שנות המדינה ולא במשך מאה שנות ציונות מעשית; וכמה מאות שנים מאז תחילת הרנסנס וההשכלה הכללית והיהודית, שסילקו לבלי שוב את חשכת ימי הביניים, ואף לא במשך למעלה מאלפיים שנה — מאז הוכרה בתנ"ך זכותה של אשה להיות אפילו שופטת או נביאה — ובכן, מי שלבבו לא הוכשר מאז ועד עתה, סביר שלא יוכשר עד בוא משיח צידקנו!

את הדמוקרטיה, על כל פנים, לא נניח לו לעשות פלסתר, ודמוקרטיה פירושה לא רק זכותו של הציבור הדתי להתבטא (וכי הגב' שקריאל אינה נמנית עם הציבור הדתי?), אלא גם — זכותו של ציבור הנשים להתבטא, דתיות וחופשיות!

ד"ר צופיה מלר, האגודה ליהדות הומניסטית־חילונית

שביתה מקצרת חיים

אני פונה אל שרת הבריאות, שר האוצר ויתר חברי הממשלה — להפסיק את שביתת הרופאים. שביתתם גורמת למוות וקיצור חיים של חולים רבים.

אני, ניצול השואה, עליתי ארצה מתוך אמונה. שאקום לתחייה. שירתתי בצה"ל. היום בתי זקוקה לטיפול רפואי (אונקולוגי), שהוזנח עוד לפני השביתה, ועכשיו הוזנח כתוצאה מהשביתה. התוצאה האפשרית היא קיצור החיים, שלה ושלי, מצב שאני מגדיר — השלמת השואה.

אני מצפה מהאחראים לשביתת הרופאים שיחזירו אותם לעבודתם מיד, ויבטיחו את התנאים הדרושים לטיפול בחולים, כפי שמחייבים הרפואה והמוסר.

דוד קולסיניצקי, נס־ציונה

מתנצל

במאמרו של עמירם כהן, „פוטנציאל של 250 אלף", התקבל רושם מוטעה בהקשר לסניף אילת. הנני מוצא חובה נעימה להתנצל בפני מזכירות הסניף, העושה רבות למען מפ"ם בעיר הדרומית ואשר על בסיס עבודתה והכנת התשתית נעשו מבצע „1:1" ו„תו ועירוני" אפשריים.

אבי שוין, תל־אביב

יש עם מי לדבר

נגד מובארק עוואד טוענים שהטיף לאלימות בסתר. אם כך הדבר, מדוע מהססת הפרקליטות להעמידו לדין, ונזקקת להליך מינהלי פורמלי כדי לגרשו?

נראה שבעיניהם, הסכנה לביטחון נובעת דווקא מהטפתו לאי־אלימות.

קל להבין מדוע הפעיל הימין הקיצוני לחץ כה כבד לגירושו של עוואד, שכן הוא מהווה סכנה ליציבות טענתם, שאין עם מי לדבר.

מובארק עוואד הוא מנהיג אותנטי שיכול להיות אלטרנטיבה לטרור. הלוואי שכמה ממנהיגינו, שיכורי הכוח, היו לומדים ממנו כיצד להשיג מטרות מדיניות ללא שימוש באלימות.

שי מילר, ירושלים

חברה חדשה

מאת גדי יציב

קהות החושים המטמטמת

כבר אמרו רבים, הרבה פעמים, שמרוב חריגים נוצרת הנורמה. אחד המקורות הפסיכולוגיים להיווצרות הנורמה, הוא השינוי שחל בסף הרגישות המוסרית שלנו. כאשר נפשו של כל אחד מאיתנו גסה, ודעתנו קהה, לגבי מה שפעם היה חריג — אנחנו במו־נפשנו ודעתנו יוצרים לנו נורמה חדשה. רק אחר כך מתחולל התהליך החברתי של הסכם־מחדש על נורמה חדשה.

הנה דוגמה. לפני כשבוע פנה אלי חבר, פרופסור באוניברסיטה העברית שבשעתו עבר איתי יחד, וסיפר לי על הקורות את ידידו הוותיק, ערבי תושב בית־לחם. מאז כניסתי לכנסת אני שומע מדי יום, כמו כל חברי, סיפורים רבים, ורק חלק קטן מהם אני מעביר לטיפול הרשות המוסמכת לכך. וזה סיפור המעשה: האדם שבו מדובר גר כאמור בבית־לחם, ואין כל ספק בכך שהוא ובני ביתו, וכל ילדיו, אינם שותפים בשום מעשה של הפרת־סדר. ברחוב שבו הם גרים נזרקו אבנים על מכוניות ישראליות. מאז זריקת האבנים זכה האיש לשלושה ביקורים של כיתת חיילים בביתו.

בביקור השני הודיע לו מפקד הכתה משהו מעין זה: „יש לך בית יפה מאוד — ודווקא מתחשק לי קצת להרוס אותו". אחר־כך יצא המפקד החוצה, תלש הכביסה מן החבל, הטיל ארצה בגד אחר בגד, וניגב עליו את נעליו. לאחר מכן חזר המפקד אל הדירה, ושבר צנצנת במזיד. משם עבר למכשיר הטלפון, קרע את החוטים, אמר בבוז „אני מאוד מצטער", חייך אל חייליו, והסתלק. כעבור כמה ימים באה כיתה נוספת, והפעם עקרו ממקומו את שער הכניסה. כל זה היה מלווה בדיבורים נוסח סוחטי פרוטקשן של המאפיה.

„זה כל הסיפור?" שאלתי. „זה הסיפור", ענה האיש. לא שברו לו את הטלוויזיה, איש לא הרים עליו יד ולא הוריד אותה על איש ממשפחתו, ולא עשו דבר מלבד הדברים האמורים. זה לא רציני מי־יודע־מה, אמרתי לעצמי, ואחר־כך, במחשבה שנייה: הנה זה בא גם לי — קהות החושים המטמטמת הזאת, הנפש הגסה, העיוות הנורא של הנורמות. טוב שיש תמיד גם מחשבה שנייה. בגללה ובעקבותיה אנחנו לא ניתן לחריגים להיות נורמה, לפחות לא בדעתנו.

רפואה פרטית במלון פאלאס. משוועים לעזרה

הטווח הארוך והטווח המיידי

נניח ששר האוצר צודק בכל טענותיו כלפי המבנה הקיים של מערכת הבריאות — או מותר את השאלה הזאת צריך לשאול, ולחזור ולשאול, כדי לנתק את הקשר האכזרי שיצר שר האוצר בין המחלוקת על הפתרון הרדיקאלי לתחלואיה היסודיים של מערכת הבריאות בארץ, לבין הפתרון הדחוף למצבם הבלתי־נסבל של החולים והנזקקים היום.

שר האוצר יצר התניה חסרת־תקדים ומסוכנת. המצב לא ישתפר היום, באורח מיידי — טוען שר האוצר — אלא אם כן תתקבל דעתי ביחס לפתרון הרדיקאלי. גישה כזאת ניתן לקבל בתחומי־חיים רבים ושונים. לא כן כאן ביחס לבני־אדם חולים הגישה הזאת היא בלתי־מוסרית בעליל. אילו היה שר האוצר אומר כי הוא מוכן להיענות לפתרון זמני לבעיות הדחופות בתנאי שיוחלט היום, באורח מחייב, כי הפתרון הרדיקאלי יינתן במועד נקוב מראש, בהליך מוסכם ומוכר — ניתן היה להתייחס ברצינות גם למחלוקת העקרונית. לעומת זה, על יסוד גישתו האכזרית של השר — אסור אפילו להתייחס לעמדותיו העקרוניות. צריך לתבוע ממנו פתרון דחוף עכשיו, כי עכשיו, ממש ברגע זה, עלולים בני־אדם למות, או ללקות בנזקים שאינם ניתנים לתיקון, כתוצאה מעמדה זו.

גם עמדתו העקרונית של שר האוצר אינה מקובלת עלי, אבל אני מציע לא ליפול למלכודת הזאת, ולא להתייחס לפתרונות ארוכי הטווח כאשר החולים עדיין משוועים לפתרון מיידי. בהקשר אחר לגמרי אמר הכלכלן הבריטי הנודע קיינס — „בטווח הארוך כולנו מתים".

בהקשר שלנו יש לאמירה הזו משמעות מקאברית.

נסים. זהירות, מלכודת

את־הטון, שכחו את העיקר

[...]ולם קם [...] על [...]כויות האזרח

[...] ביכור לרפ[...] [...]ל כבר איים להח[...] [...] הוא מצא את אלטר[...] [...] „החיבורי[...]

[...] המתחילים להר[...]ות סימני ניוון. הנה רעיון נפלא: לתוקק כתנועה למען [...] למדינת ישראל, אשר תגן על זכויות האדם. נהדר. יש להם סוף־סוף חוקה כסף, ובעצם אפילו הרבה יותר מהרבה — אם לשפוט על־פי [...] הידיעות, ועל־פי מספר המכתבים שמקבל מהם כל חבר כנסת מדי יום. [...] נמצא לבסוף [...]ם שהוא גם צודק מאוד וגם עשיר מאוד. עכשיו [...]תבר שמבלית [...] הגדול והיפה של חוקת היסוד נטפלים ראשי התנועה אך [...] שיטת הבחירות.

ודמי לא — אילו נטפלו לתקופת האליל המשומשת הזאת בצד המאבק המקורי למען חוקת־יסוד, ניתן היה להתווכח איתם על פרט שגוי זה, ולתמוך בהם במאבקם למען הנושא העיקרי. לא זה מצב הדברים: הפרט השגוי־מעיקרו התנפח כבר לממדים של גולם־גדול, והחוקה, וזכויות האזרח, נשכחו מלב. יתר־על־כן: המאבק שלהם עכשיו הוא למען חיסול שיטת הבחירות היחסיות, כלומר — למען כינון שיטת בחירות אשר תחסל את זכות הפרט להיות מיוצג בכנסת — אם הפרט הזה אינו מסכים לדעת הרווחת בציבור, ואינו תומך במפלגות הגדולות המייצגות את הדעה הרווחת. גם המאבק הפוליטי למען דעת מיעוט היא אחת מזכויות הפרט, וכאשר תנוסח סוף־סוף חוקה לישראל, צריך יהיה להתייחס בה גם לזכות זו. אנשי התנועה למען החוקה לא יהיו שותפים למאבק למען זכות זו — ולכן הם אינם ראויים לנסח את החוקה.

המקום הזה הוא כאן

כל מי שקורא קצת עתונים זרים, או מאזין לשידורי חוץ ברדיו, נוכח לדעת כיצד כל העולם המערבי נפעם ונדהם מן השינויים רבי־המשמעות המתחוללים היום בברית המועצות. איש אינו מעז להתנבא כמובן, והכל יודעים שכל זה עלול חלילה להסתיים בלא־כלום או בריאקציה כלשהי, ועדיין הכל מכירים בכך שאנחנו רחוקים מאוד משעת הסיכומים ומיום חריצת הדין. אף על פי כן העובדות הן חד־משמעיות מכדי להתכחש להן, והסימנים ברורים מדי מכדי להתעלם מן התופעה המסתמנת.

רק במקום אחד בעולם מנסים לשכנע אותנו שמאומה לא אירע שם, ו„הכל קוסמטיקה". מן הסיבה הזאת, צריך לחשוב על המקום האחר הזה, ולדאוג לו, ולהרהר כמה שמתרחש בו — שמא ההתכחשות למציאות וההתעלמות מגילוייה הפכו במקום הזה לסימני־היכר חברתיים דומיננטיים, והמקום הזה הוא, כמובן, כאן.

29.5.88

פסטיבל קאן

אלימות ואפרטהייד

שפרירה זכאי

סרט פולני בשם „לא תרצח", שהוצג במסגרת התחרות הרשמית, מעורר ויכוחים ותגובות קיצוניות. יש הרואים בו יצירה קולנועית ממדרגה ראשונה ואחרים מסתייגים ממנו לחלוטין. הסרט הוא מגמתי מאוד והמסר שלו הוא שאין לאדם זכות לקפח את חייו של אדם אחר. וזה כולל גם את עונש המוות.

לפי דעת הבמאי, רצח וביצוע פס"ד מוות לפי החוק הם היינו הך. לשם הדגשת הרעיון הוא מתאר מקרה רצח חסר כל מניע או סיבה, המבוצע בדם קר וכמעט באדישות ולאחריו הוצאתו להורג של הרוצח כעונש על מעשהו. ההשואה הזו מקוממת למדי כי במקרה הנדון אין כל צל של ספק מי ביצע את הרצח, מה

„לא תרצח" – ויכוחים ותגובות קיצוניות

גם שהמעשה הוא מזוויע ואכזרי בצורה שקשה לתארה במלים. הסרט אמנם עשוי יפה מבחינה אמנותית, אבל לדעתי אין הוא משרת את הרעיון שלמענו הוא נוצר.

סרט אחר המגויס למען רעיון הוא „עולם נפרד". הפקה בריטית העוסקת במשטר האפרטהייד בדרום אפריקה ובמאבק נגדו. אלימות השלטון הלבן כנגד השחורים מתוארת בחד־צדדיות וזה באמצעות סיפור חייה של דיאנה רוט — עיתונאית לבנה הלוחמת בדיכוי השחורים ובקיפוחם.

דיאנה רוט היתה האשה הלבנה הראשונה שנאסרה בדרום אפריקה עקב המלחמה המחתרתית. זה קרה בשנת 1963. הסרט מתמקד בתקופה זו. דיאנה רוט נרצחה בסופו של דבר בשנת 1982. העלילה עוקבת אחרי השפעת האירועים על חיי המשפחה של העיתונאית (ברברה הרשי) וביחוד על סבלה של הבת הבכירה בת ה־13 (השחקנית הצעירה ג'ודי מאי). הילדה זקוקה לאהבת אם ולנוכחותה בבית, אבל יחד עם זה היא כבר די בוגרת כדי להבין את המתרחש סביבה. וברור שבשלב כלשהו גם היא תצטרף למאבקם של הוריה. ברברה הרש וג'ודי מאי, יחד עם לינדה מביס שחקנית שחורה המגלמת את סוכנת הבית, זכו יחד בפרס השחקנית הטובה ביותר. זהו סרטו העלילתי הראשון של כריס מנגס והוא צולם בזימבאבווה (רודזיה לשעבר) והוא זכה לתגובות נלהבות ביותר ולמחיאות כפיים שכמותן לא שמעתי זמן רב בפסטיבל. אבל לדעתי התגובות נובעות יותר ממעורבות רגשית וסימפטיה פוליטית של הקהל בנושא הסרט מאשר במעלותיו האמנותיות. אמנם זה סרט לגמרי לא רע, אבל הוא רחוק מלהיות יצירה קולנועית ממדרגה ראשונה.

אלימות מסוג אחר מתוארת בסרט הצ'כי „מרוע", המנסה להבין ולנתח את ההתנהגות הברברית של אוהדי כדורגל כשהדבר קשור משחקי המועדון שלו הם משתייכים. האירועים בסרט מזכירים את ההתפרעות של האוהדים האנגלים בתחרות שהתקיימה לפני מספר שנים בבריסל, אשר תוצאה ממנה נהרגו מספר רב של אנשים. הסרט הבריטי „כולם טובעים" של הבמאי הבריטי פיטר גרינאווי עוסק ברצח אבל במישור שונה לגמרי. שלוש נשים: האחת כבת שישים (ג'ואן פליאודייט), השנייה כבת ארבעים והשלישית צעירה כבת עשרים שרק נישאה, מטביעות את בעליהן. באמבטיה, בים, ובבריכת השחייה. הסיבות שונות ולכאורה אינן מצדיקות פעולה קיצונית כגון זו, כעסים, אכזבה, בגידות קטנות וכו'. שלוש הנשים נושאות שם זהה וגבר אחד — רופא חוקר מקרי מוות, מאוהב בהן. הוא משתף פעולה ומאשר את הרצח הראשון כתאונה ואחר־כך, בלית ברירה, חותם

על תעודות הפטירה האחרות כמות [...] השתלשלות אירועים זו מביאה גם [...] בטביעה, כמובן ב„עירוני" של שלוש [...] סרטיו של גרינאווי הם תמיד [...] ומיוחדים ומשופעים בהומור שחור [...]

הסרט הבולגרי „זמנים של אלימות" [...] מעין מסע צלב של צבאות השלטון [...] לתוך בולגריה, אשר גולת הכותרת [...] העברת התושבים הבולגרים על [...] להתאסלמות הוא לבישת טורבן [...] האמיצים מוכנים למות על קידוש [...] ואמונתם ולא להיכנע. זהו סרט [...] המזכיר במידה סרט אמריקאי. [...] למדי לגבי הפקה בולגרית. למרות [...] הוא משעמם אף לדקה. במאי הסרט [...] לודמיל סטאיקוב. גם מלחמת העולם [...] העם היהודי באים לידי ביטוי בסרטים [...] להיות מוקרנים בפסטיבל השנה.

„ברוך הבא לגרמניה" — של [...] בראש, בהשתתפות טוני קרטיס, מתאר [...] לגרמניה לאחר ארבעים שנה. בתוך [...] צעיר מנסה להציל את עורו ומשתתף [...] נאצי שמצולם בגרמניה, הוא מצליח [...] לארה"ב והופך לבמאי סרטים מפורסם [...] זכרונות העבר רודפים אותו, והוא חוזר לגרמניה ומכיים סרט המבוסס על חוויותיו בתקופת המלחמה. למרבה הצער הסרט [...] משכנע במיוחד. באותו יום עצמו [...] סרטו של מרסל אופולס „מלון טרמינוס" — תקופתו ומשפטו של קלאוס בארבי [...] שכינויו היה „הקצב מליאון" שלח [...] גדול מיהודי צרפת למחנות הריכוז [...] הנאצים. הסרט עשוי במתכונת רושה [...] „שואה". הוא מורכב מסדרת ראיונות [...] ניצולים יהודים, חברי מחתרת [...] גרמנים ששירתו עם בארבי בצבא, [...] ילדותו, שכנים, אנשים ברחוב [...] שרבים מהם סבורים שמוטב היה [...] לסיים את חייו בשלוה ולא להעלות [...] רוחות רפאים — נאצים בעבר [...] אמריקאים שגייסו את בארבי לשירות [...] שלהם אחרי המלחמה, ורג'ס [...] שופכים וכו'.

אין בסרט צילומי זוועות, אין [...] דרמאטיות מזעזעות, אבל מבעד [...] ולעדויות, הנאמרות לעתים בחצי קול, [...] מפתיע ואפילו כהומור, משתקפת [...] האימה. אורך הסרט כ־4 שעות והוא [...] ומאלף. ראוי היה להקרינו בטלוויזיה [...] ואולי גם בקולנוע. מלחמה אחרת [...] עדיין את האמריקאים, היא מלחמת [...]

הסרט „אמריקה חוקרת [...] מייטנאם" מורכב כולו מקטעים [...] טריים, שצולמו בזמן המלחמה [...] הזאת, כשבריקע מוקראים מכתבי [...] להורים, לנשים, לאהובות ולילדים [...] המקרים גם מופיעים דיוקנאותיהם של [...] על המסך כשהם מחייכים [...] ומנופפים לשלום. בתום קריאת [...] מופיע לרוב על המסך תאריך נפילתו [...] של אותו חייל. בתוך צילומי [...] משולבים גם קטעים מתעודות של [...] המנהיגים את האומה האמריקאית [...] שנות המלחמה, של המגנות וכו' [...] של מאות אלפי מכתבים נבחרו כאלה [...] בהם ערך ספרותי, פואטי, [...] וקוראים אותם שחקנים מעולים [...] גירו, מרטין שין, מאט דילון, אלן [...] ואחרים. זהו מסמך מרגש ואנושי [...] עריכה נבונה ומגמתית. הסרט [...] את חוסר הטעם והתוחלת שבמלחמה [...] חיי אדם.

פסטיבל ישראל

בובות, שחקנים, חפצים

תיאטרון דל־קארטו, איטליה

ציפי שוחט

איטליה שולחת לפסטיבל ישראל שתי הפקות מעניינות המתאימות לכל המשפחה — להורים ולילדים: „רומיאו ויוליה" ו„שלגיה".

שתי ההפקות מבוצעות על־ידי צוות השחקנים של תיאטרון דל־קארטו, שמגיע אלינו מלוקה, עיר הולדתו של פוצ'יני. דל־קארטו הוא תיאטרון ניסויי שאימץ לעצמו שפת תיאטרון מיוחדת המשלבת בובות, חפצים ושחקנים — הנעים בחלל משתנה כל הזמן. על עצמם הם אומרים: „אנו מספרי סיפורים — סיפורים ששורשיהם נטועים עמוק במסורת התרבות המערבית. ניסינו לא להיות תיאטרון של שחקנים, אף לא תיאטרון של חפצים, כי אם לערב בסיפור, בכל דרך אפשרית, כל מרכיב בודד של מכונה בת־תערובת זו: גוף, תנועה, אור, צבע, חפץ, מוסיקה, תפאורה, קול, רעש - - כל אחד בטווח הביטוי שלו".

ממאפייני הלהקה הם התפאורה המשתנה המעניקה קצב ותנועה והשחקן המעניק מהאנושיות שלו לחפצים ולבובות. שלל הצבעים והצורות הופך את האירוע לחוויה חושית.

תיאטרון דל קארטו

רומיאו ויוליה — בבימויו של גרציה צ'יפריאני, היא חגיגה ויזואלית המשלבת שחקנים ובובות ענק (בגובה מטר אחד) המספרים יחד את הסיפור השקספירי.

צ'יפריאני עיצב את רומיאו ויוליה בדמות שני שחקנים מבוגרים, והיינו בובות, כאשר ערת המבוגרים משוחקת על־ידי השחקנים עצמם, הנעורים במסכות ענק. העימות בין הבובות לשחקנים על רקע האופרה של בליני „בני קפולט ובני מונטגיו" מעצימה את עוצמת הדרמה הטראגית.

שלגיה — אגדת „שלגיה" של האחים גרים מתרחשת, הפעם, כולה, בתוך ארון המשמש לעיתים תיבת קסמים ולעיתים מצורה מכושפת.

גרציה צ'יפריאני, הבמאי, מנצל גם הפעם את הניגוד בין השחקן הקטן (שהוא הבובה) לבין השחקן הגדול — ניגוד המחריף את המימד של השרירותיות מול העוצמה ומבליט את הקונפליקט בין הדמויות הרעות והטובות. שילוב עשיר־דמיון ומאור ויזואלי. פס הקול מורכב מאופרות של פוצ'יני ורוניצטי.

השפה בשתי ההצגות היא איטלקית עם תרגום סימולטני.

מבוסקוביץ עד זהבי

יצחק שור

מרתון קאמרי ותזמורתי של יצירות ישראליות. עיצוב התוכנית והנחייתה, נועם שריף. אולם הנרי קראון, 24.5, פסטיבל ישראל.

מותר לבכות על „הגיטו" של מרתון מיוחד, שלתוכו הכניסה הנהלת הפסטיבל את המוסיקה הישראלית. מותר, ואולי גם רצוי לבכות על ההתעניינות המועטת של הקהל במרתון זה. אך בשום פנים אין מקום לתלונה על כך שאדם אחד, נועם שריף, ולא ועדת מומחים „אובייקטיבית", עיצב את התוכנית. ההבטחה, הכלולה בתוכנית הפסטיבל, כי יהיה זה מרתון עשיר ורב־היקף, המביא את המיטב שהולחן בידי חשובי היוצרים בישראל, מדור הסבים ומדור הנכדים, קוימה במלואה.

יצירתו של עודד זהבי, הבנימין שבחבורת המלחינים, „חוט", לפי מלים מאת חוה שנהב, פתחה את המרתון. זהבי הוא מלחין קומוניקטיבי — לאו דווקא משום שהוא טונאלי, אלא משום שאין הוא חושש להביע את המסר ההווייתי שלו. כמו ביצירותיו הקודמות, „שאול" ו„שלום", אין הוא משעבד את עצמו לטכניקה המוסיקאלית, אלא משתמש בה בהתאם לצרכיו ולמצבו הרגשי. יתרה מכך: לצד „החוט" התמאטי והמלודי הברור, זהבי חושף עצמו לתופעות של התפרקות. חומרי העבודה שלו הם מרדוסים עתיקים, לצד יסודות עממיים; ומקצבים סראיים לצד תהום בתזמור. קבוצת „מוסיקה נוכח" בניצוחו של נועם ייני, עם הזמרת שוש לגיל, היטיבו להציג יצירה מרתקת, בעלת אמירה אישית, מקורית מאוד.

לא במקרה הציב עורך המרתון, נועם שריף, את יצירתו של אלכסנדר אוריה בוסקוביץ', „סוויטה שמית", אחרי יצירתו של עודד זהבי. הוא עשה זאת בהוראה, כדי להרגיש בחריפות את ההתפתחות שחלה במוסיקה הישראלית בין שנת חיבורה של הסוויטה השמית, 1945, לבין שנת חיבורה של יצירת זהבי, 1987.

„הסוויטה השמית" נוגנה בידי דואו תל־אביב: אירית רוב ואוריאל כהן, בארבע ידיים. הביצוע הפסנתרני הפשיט מן היצירה את צבעיה התזמורתיים המקוריים, ומיקד את תשומת־הלב במלוד ובקצב. חרף השימוש בכלי המערבי, בלטו בנגינת דואו תל־אביב היסודות הפולקלוריים הערביים והיהודיים.

„שבעה המנונים מצריים עתיקים", מאת נועה בלאס, היו היצירה המרתקת ביותר, לצד ה„חוט" של זהבי. אליעזרה אייג'־זאקוב (אלט) והמלחינה שליד הפסנתר הציגו יצירה בעלת אופי קדום, שבזכות המונוטוניות המעגלית שלה הזכירה, לפחות מן הבחינה המתווית, שירה גריגוריאנית. מבחינת התמטיקה היא נגעה ברגשות הראשוניים, כמו יגון וצחוק, פחד ואיבה עמוקים. אליעזרה אייג'־זאקוב שרה בקול חושני עמוק ועשיר. יש, שנשמעה כרצינות תהומית, ויש שנשמעה כמו הד פארודי של עצמה.

היצירה המגובשת והבשלה ביותר, שהוצגה בחלק הקאמרי של המרתון, היתה הקונצ'רטו מספר 6 לפסנתר ואלקטרוניקה, שהוברה בידי יוסף טל ב־1970. אלן שטרנפלד ניהל דו־שיח אינטליגנטי בין הפסנתר לבין הקלטת. הצליל האלקטרוני יצר מימד מאיים, שעה שהפסנתרן הציג רעיונות ברורים וחריפים, אשר התערבבו בהדרגה בצליל האלקטרוני המתמשך. באורח דיאלקטי, הפך הניגוד לזהות. מי שרוצה יכול, אולי, להשוות את הדו־שיח בין הפסנתר לקלטת לדו־שיח הדיאלקטי המתנהל בין „האני המספר" לבין הרוח, בסיפורו הקצר של ש"י עגנון „מאייב לאהוב".

המבחר הטוב והביצוע המשובח הותירו שאלה אחת בלתי פתורה: מדוע הקהל מתנכר ליצירה הישראלית המקורית?

תערוכה

קצת נוסטלגיה

ג. חגריזי

אחרי תערוכה אולטרא־מודרנית, שקהל מבקרים בני קיבוצים היה חלוק בדעותיו בנוגע לערכים האסתטיים שלה, באה תערוכה „השווה לכל נפש" — תערוכת אקוורלים מסורתיים של פנינה ייני ותערוכת פסלים של שרה אלרועי. שתי האמניות הוותיקות הן חברות קיבוץ אפיקים ולא פעם ראינו את יצירותיהן בתערוכות קולקטיביות או סלקטיביות יותר של אמני עמק הירדן ב„בית אורי ורמי" שבאשדות יעקב המאוחד.

פנינה ייני מציירת נושאים „קלאסיים" למדיום האקוורלים: נוף (גלילי), פרחים, דוממים עם פירות, קערות, עציצים וכו'. סולם צבעים מאופק, קצת נוסטלגי, עם הרבה לירית בציור, עבודות המצביעות על אהבת הציור והאובייקט. לא רואים שם, אגב, כל דמות אדם ורק ציור אחד יוצא דופן ומרשים בביטויו מראה ילדה מפוחדת על רקע תבערה עם בית עירוני רב־קומות וציפור שחורה מאיימת, סמלית — כנראה חוויה של השואה. הצבעים כאן עזים יותר והרישום קונטורי חזק.

שרה אלרועי, אמנית בשלה בעלת סגנון משלה, מפסלת בעץ ברייקנות רבה עבודות שנעים לראותן והן יכולות להימצא בכל סלון או חדר של חובב אמנות. אלה הם פסלים דקורטיביים מאוד בסגנון עממי מתוחכם ויחד עם זאת אלגנטיים ומלוטשים שהושקעה בהם גם מחשבה מעמיקה וגם עבודה רבה. הנושאים סובבים לרוב סביב בעלי חיים וביחוד ציפורים בכל מיני תנוחות — במעוף, בניקוי זנב, בנחיתה — וכן סוסים, שוורים ועיזים.

פרק אחר מבין 50 הפסלים המוצגים בשני אולמות המוזיאון מהווים דמויות בני־אדם, חלקן בסגנון מצרי, שטוח, תבליטי, במסגרות שהן חלק מן הפסלים, חלקן נשים בהריון. וכאן בא לביטוי כשרונה של שרה אלרועי כדיוקנאית: יש בפניהן של הנשים משהו יותר מיופי — יש גם אופי. קבוצה גדולה של הפסלים הן יצירות אבסטרקטיות. זהו אבסטרקט דקורטיבי — מפגש צורות. פסלים אלה מוצקים מגובשים, אם כי מורכבים עד מאוד, מלאי פיתוחים והתפתחויות רבגוניות בשיטות עיבוד שונות המצביעות על שליטה מושלמת של האמנית בעץ ובאיזמל.

התערוכה תינעל ב־11.6

אלפים חגגו בבלומפילד זכייה שנייה בשלוש שנים – 1:2 נגד הפועל באר־שבע

הפועל ת"א: רוצים גם גביע

בן־שיטרית ושמואל לא חיכו למחזור האחרון ★ נתניה הסתפקה בנצחון־תנחומין – 1:2 על הפועל פ"ת נצחון ראשון לחולון בפליי־אוף העליון – 0:3 נגד בית"ר ת"א ★ שמשון – הפועל כפר־סבא 0:1

דגלי כחול־לבן ודגלים אדומים התנופפו אתמול בבלומפילד. אלפים פרצו למגרש ונשאו על כפיים את כדורגלני הפועל תל־אביב. בקבוקי־שמפניה נפתחו בזרם אדיר. הפועל ת"א לא ציפתה לשבת האחרונה ונטלה את כתר האליפות כבר אתמול, במחזור הי32, כשגברה על הפועל באר־שבע — 1:2.

חולצותיהם של שחקני הפועל ת"א נחטפו ע"י אוהדים, שנשאו את אליליהם על כפיים. רבבת צופים היתה אתמול בבלומפילד, היתה זו זכייה שישית של הפועל ת"א בכתר, השנייה בשלוש השנים האחרונות, ושש פעמים לפני קום המדינה.

יריבתה של הפועל ת"א בליגה ומתחרתה בחצי־גמר הגביע, מכבי נתניה, נאלצה להסתפק בנצחון־תנחומין במגרשה על הפועל פ"ת — 1:2. שער הנצחון למכבי נתניה הובקע לאחר שבבלומפילד כבר חגגה הפועל ת"א את הזכייה באליפות...

הפועל צפרירים חולון קצרה אתמול נצחון ראשון בפליי־אוף העליון במשחק הבית האחרון שלה, על בית"ר ת"א — 0:3, ושמשון ת"א, הנאבקת על המקום הי3, גברה במשחק המוקדם בבלומפילד על הפועל כפר־סבא — 0:1.

קובי סגל, עם בקבוק שמפניה, ומשה סיני, על כתפי אוהדים צוהלים בבלומפילד תצלום: אריה קנפר

הנצחון המר של נתניה

מכבי נתניה – הפועל פ"ת 1:2 (1:1)
● איצטדיון מכבי נתניה. 1000 צופים. שופט: רחמים דינצל.
● למכבי נתניה הבקיעו: יגאל מנחם (23) ובני לם (89). להפועל פ"ת: ניר לוין (10).
● השחקן המצטיין: יגאל מנחם.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, חלפון, חסן, פקר, עציוני, גבאי (חיים לוין), לם, רוני לוין, עודד מכנס, יגאל מנחם.
● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, גיא לוי (כטון), בורניוק, קוזשווילי, דוד לוי, מחפוד, קייסי, שושני, קלמנוביץ (ורחוביץ), רבינזון, לוין.

דוד בכר

כשהבקיע בני לם את שער הנצחון לזכות קבוצתו דקה מהסיום, לא ידעו במכבי נתניה אם לשמוח או לבכות... שכן, על אובדן האליפות כבר היה ידוע, והנצחון 1:2 על הפועל פ"ת לא שינה מאום בטבלה.

נצחונה של מכבי נתניה היה מוצדק, שחקניה יזמו יותר, וגם החמיצו יותר כיול שערו של הפתח תקואי רוני ג'רבי. מנגד הופיעה הפועל פ"ת בהרכב־חסר, ממנו נעדרו לא פחות מחמישה שחקנים: ניר אלון, עוז איליה, גבע מרקס, אלון חון וגיל סאבו. למרות היעדרם הפגינה הפועל פ"ת משחק טוב ואיימה לא אחת על שערו של הנתנייתי יעקב בלדב.

כבר בדקה הי2 ניתנה הזדמנות הבקעה לעודד מכנס, אך זה בעט מהאוויר גבוה מעל לשער הפועל פ"ת.

בדקה הי10 הובקע השער להפועל פ"ת: ניר לוין המצויין ניצל טעות גסה של השוער יעקב בלדב, שיצא מולו הרחק משערו. לוין, בתחכום רב, בעט כדור מעל לשוער לפינה השמאלית הגבוהה ופנימה — 0:1.

השער החזיק מעמד 13 דקות. בדקה הי23 נכבש שער השוויון. עודד מכנס מסר כדור בתוך הרחבה ליגאל מנחם; ג'רבי זינק לעברו, אך מנחם הצליח לבעוט מקרוב מתחת לבטנו של השוער ולרשת — 1:1.

לאחר ההפסקה המשיכו [...] שחקני [...] מתפרצת [...] פ"ת על [...] בדקה הי88 [...] תקוואי אלי מחפוד [...] רגלו ובעט [...] לרבד. [...] יותר [...] הנצחון לזכות מכבי נתניה. [...] עם הכדור וממרחק של [...] מטר מהשער [...] לפינה הימנית [...] 1:2.

השופט רחמים דינצל היטב בשפט, שלף כרטיסים צהובים לעברם של מרדכי חלפון וחיים לוי מנתניה ורוני ג'רבי, שוער הפועל פ"ת.

מלך השערים

1. ארמלי (מכבי חיפה) 25
2. לוין (הפועל פ"ת) 18
3. טבק (מכבי ת"א) 14
4. תקווה (מכבי נתניה) 14
5. בן־שיטרית (הפ. ת"א) 12
6. מלמיליאן (בית"ר י"ם) 12

לאומית

טבלת הפליי־אוף העליון

1.	הפועל ת"א	32	18	9	5	23־41	63
2.	מכבי נתניה	32	16	11	5	34־55	59
3.	הפועל באר־שבע	32	13	12	7	21־32	51
4.	שמשון תל־אביב	32	13	11	8	31־35	50
5.	הפועל כפר־סבא	32	11	12	9	30־31	45
6.	הפועל פתח־תקוה	32	11	10	11	41־45	43
7.	בית"ר תל־אביב	32	9	13	10	38־38	40
8.	הפועל חולון	32	8	13	11	34־31	37

אריק אינשטיין עישן בשרשרת וארבלי־אלמוזלינו חששה מהבריאות

אורי שטינבך

שבע דקות לסיום נתן רפי שמואל האות לפתוח את בקבוקי השמפניה. השער שלו הדליק את יציעי בלומפילד. הקהל היה כבר בתוך המגרש. חגורה של שוטרים מול יציע־הכבוד, בשער 1, לא הצליחה לעצור את פרץ האוהדים, שרק חיכו לשריקה המסיימת כדי לחנוק את אליליהם מרוב אהבה.

אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת הפועלים, התרווח: גם לו יש קצת נחת. עם חולצת הפועל ת"א, נושאת הספרה 11, ישב בתא הכבוד. השרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו דאגה ל„בריאות" יושבי תא־הכבוד, אך מי שדאג למנוע התקפי־לב היה מיקי בן־שיטרית, שכבר בדקה ה־2 קבע יתרון ל„אדומים".

איצטדיון בלומפילד דמה אתמול לכנס של ה־1 במאי. הצבע האדום שלט ללא־עוררין.

תודה לאלי כהן

הפועל תל־אביב, אוהדיה ומאמצים שונים, ידעו להודות לאלי כהן עוד לפני השריקה, על העונה הנפלאה שנתן. גביעים, זרי פרחים והמצלמות עבדו ללא־הרף.

לאוהדים היה ברור שהאליפות חייבת להגיע בשבת. אחרי השער של מיקי נרגעו מעט, אך כשניר לוין כבש את שער היתרון של הפועל פתח־תקוה בנתניה, הגיעה צעקת ה„יש" של הקהל עד לפאתי המגרש בנתניה.

המחצית השנייה עוררה קצת דאגה אצל „האדומים", מה גם שנתניה השוותה. יצחק שניאור שלח את רפי שמואל למגרש, וזה כבש עוד שער. עכשיו הספסל של הפועל ת"א כבר על הרגליים. השחקנים ציפו לשריקה הגואלת. גדי תבור, המנהל, הסתובב כמו מנצח. אלי ישראלי, בתוך המגרש גם הוא מתרגש, בעוד שאריק אינשטיין, אחד מנאמני „האדומים", עישן בשרשרת בשער 1.

השריקה לסיום מצאה את האלופים על כפיים. החולצות נקרעות מעליהם והאוהדים פירקו את רשתות המגרש. אוהד מעולף שרוע על הדשא כשהתעורר חיפש אם חולצת הפועל ת"א נמצאת בידיו. צ'רלי בליקי, מנהל האיצטדיון, עטוף בדגל הלאום, התחנן בפני האוהדים לא להשחית את השערים, אבל הרבה לא עזר. כולם שיכורים – ולא מיין.

סיני: כיף לחיות בהפועל ת"א

המאמן יצחק שניאור שעוזב העונה לטובת הנבחרת, סיכם את המשחק והעונה כולה: „זה רגע גדול. היו לנו ירידות ועליות, אך בסך־הכל שיחקנו יציב. היו פרקי־זמן שהצגנו כדורגל גדול, אבל גם רגעים מתים. זכינו באליפות בזכות ולא בחסד. לא הרמנו ידיים גם כאשר היינו בפיגור של 8 נקודות. היום זו היתה מלחמה על האליפות. עשינו הכל בהגנה כדי לחסום את היריב, וידענו כי נוכל לתת גול או שניים, וכך עשינו".

מיקי בן־שיטרית, כובש שער־הבזק בפתיחה, זכה זו הפעם הראשונה באליפות: „עלינו בנחישות למשחק. לא רצינו לדחות את ההכתרה בשבוע. אי־אפשר לאכזב קהל כזה".

משה סיני, ששב מהר מ„גלות בלגיה", חזרה לחיק קבוצתו האוהבת, והיה מהגורמים הישירים לזכייה באליפות, הוסיף: „לאורך כל הדרך הצגנו כדורגל טוב וחזק. שיחקנו במשחקי הפליי־אוף מול קבוצות חזקות וגברנו עליהן. היתה לנו עונה גדולה וכיף לחיות שייך לקבוצה כזו".

אלי כהן, שהיה הראשון שחונך על כתפיים, אמר: „הקהל בא ותקוה היום כי הוא הקהל הטוב ביותר בליגה. אליפות זו יפה ומתוקה, ועשינו אותה".

הפועל ת"א – אלוף בפעם ה־6

1950 — מכבי תל־אביב
1952 — מכבי תל־אביב
1954 — מכבי תל־אביב
1955 — הפועל פתח־תקוה
1956 — מכבי תל־אביב
1957 — הפועל תל־אביב
1958 — מכבי תל־אביב
1959 — הפועל פתח־תקוה
1960 — הפועל פתח־תקוה
1961 — הפועל פתח־תקוה
1962 — הפועל פתח־תקוה
1963 — הפועל פתח־תקוה
1964 — הפועל רמת־גן
1965 — הכח רמת־גן
1966 — הפועל תל־אביב
1967־8 — מכבי תל־אביב
1969 — הפועל תל־אביב
1970 — מכבי תל־אביב
1971 — מכבי נתניה
1972 — מכבי תל־אביב
1973 — הכח רמת־גן
1974 — מכבי נתניה
1975 — הפועל באר־שבע
1976 — הפועל באר־שבע
1977 — מכבי תל־אביב
1978 — מכבי נתניה
1979 — מכבי תל־אביב
1980 — מכבי נתניה
1981 — הפועל תל־אביב
1982 — הפועל כפר־סבא
1983 — מכבי נתניה
1984 — מכבי חיפה
1985 — מכבי חיפה
1986 — הפועל תל־אביב
1987 — בית"ר ירושלים
1988 — הפועל תל־אביב

● לפני קום המדינה: הפועל תל־אביב — 6 (1934, 1935, 1936, 1938, 1940, 1943); מכבי ת"א — 4 (1937, 1939, 1941, 1947); המשטרה הבריטית — 1 (1932).

הניחוש הנכון

1. הפועל חולון – בית"ר ת"א 1
2. הפועל ת"א – הפועל ב"ש 1
3. מכבי נתניה – הפועל פ"ת 1
4. שמשון ת"א – הפועל כפ"ס 1
5. הפועל יהוד – הפועל ר"ג 1
6. הפועל ים – מכ. שעריים 1
7. הפועל חיפה – מכבי יבנה 2
8. הפו. טבריה – הפו. חדרה 1
9. קמבלטאון – פולניה 2
10. קוראטיה – קמברלנד 1
11. הלאס – מורבורי 1
12. פרה־הילס – ליון גריינג' 2
13. סאליסבורי – אדלאיד 1
14. וורביל – בירקאלה 2

במחזור הבא

פליי־אוף עליון, לאומית
הפועל כפר־סבא — הפועל צפרירים חולון; הפועל פ"ת — שמשון ת"א; הפועל באר־שבע — מכבי נתניה; בית"ר ת"א — הפועל ת"א.

שים לב

היו"ר המתרברב

יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, מנחם גולדשטיין, הוא „לוחם ללא חת" בעד זרים בכדורגל הישראלי. הזכירו לו את המילה זרים, ומייד הוא קופץ: הצלה לכדורגל הישראלי! אבל מרוב להיטות הוא עלול להחטיא את המטרה.

אינני מתנגד לזרים. במצבו האומלל של הכדורגל הישראלי יש לחפש כל דרך לשפר, להרים את קרנו ולהחזיר את הקהל למגרשים. לדעתי, צירוף זרים — במינון נמוך ותוך כדי גישה זהירה — לא תזיק לאיש. היא גם היא תנפח את תקציבי הקבוצות. זרים לא יעלו יותר מאשר כדורגלנים ישראלים, שהם בבחינת כוכבים.

אבל הצעקה שהקים בשבועות האחרונים ח"כ גולדשטיין והתקפתו הפרועה על מזכ"ל ההסתדרות ועל הפועל מובילים למחשבה שחבר הכנסת הנכבד מנצל את המצב שנוצר, עם הסכמת מכבי לליגה של 12 קבוצות תוך שילוב זרים, לניגוח פוליטי. הבחירות הקרבות הגבירו את תיאבונו של היו"ר, עד כדי כך שהוא לא רק שחורג ממוסכמות אלא מהווה דוגמא שלילית גם לעסקני הספורט, היודעים לרוב את גבול ההתנצחות ובסופו של דבר מגיעים להסכמים. אם אלה טובים — זו כבר שאלה אחרת.

ח"כ גולדשטיין, החרוץ בראיונות עתונאים, הספיק בשבוע שעבר לתבוע את התפטרות נציגי הפועל בהתאחדות לכדורגל, לתקוף (באיזה חרון!) את מוסדות ההסתדרות ואת המזכ"ל ואף להזהיר: „אני מציע שלא ינסו לברוק את שיני ועדת הספורט" (ידיעות אחרונות, 24.5.88).

דווקא ההערה על שיני ועדת הספורט של הכנסת משעשעת אותי. לדעתי אף רופא שיניים לא היה מגלה חדות של שיני ועדת הכנסת. זו צריכה להיות בעלת סמכויות מוסריות, והרגע שהיו"ר אינו יודע לשלוט על עצמו היא מאבדת גם המעט שיש לה.

* * *

הביקורת אז – והיום

תא עתונאי הספורט חגג בסוף השבוע, במסיבה רבת־משתתפים, מלאת 40 שנה לקיומו. כל אלו שסייעו להחזיר את הגלגל לאחור, ולהזכיר חוויות נוסטלגיות, ראויים לברכה. אותה מסיבה סייעה ליצור גשר וקשר בין ותיקים, העומדים שנים רבות על המשמר, לבין דור העתונאים העכשווי.

אין, כמובן, להשוות את הפעילות הספורטיבית אז והיום. גם עתונות הספורט של אותם ימים היתה מצומצמת, אם־כי בעלת עוצמה רבה בהרבה מאשר בשנים האחרונות.

לא פעם נשאלתי על ההבדל בין שתי התקופות. נראה לי שהביקורת אז היתה פרודוקטיבית יותר, אחראית יותר, מכוונת לגופו של עניין, גם כשנכתבה בעתונים פוליטיים מכל קצות הקשת. אמת, גם אז לא נעלמה המגמתיות אולם כאשר העתונאים תקפו נושא עשו זאת במקצועיות ותוך חתירה לטובת העניין. אז לא היתה הרכילות במוקד. לא עסקו בשולי העניין אלא במהותו.

ספורטאים ואגודות ידעו לכבד את העתונאים, להתחשב בדעותיהם וגם — וזה אולי העיקר — להפיק תועלת מהביקורת. עובדה, באותה מסיבה חגיגית בסוף השבוע אמר לי השוער יעקב חודורוב: „עדיין שמור עמי מאמר ביקורת שכתבת עליי". אל נשכח, זה היה בתחילת שנות החמישים. חודורוב דיבר על העתונאים של פעם בהערכה רבה, כאילו התגעגע לכתבות שלהם.

הביקורת כיום נופלת לרוב על אוזניים אטומות. לא רק שדור העתונאים השתנה. גם הספורטאים השתנו. אמת־המידה אינה כמו בעבר. לא פעם חוגגת הרכילות בעוד שמוקדי־הבעיות נדחקים הצידה. וטוב לומר דברים אלה, בלי להתגרות, דווקא ביום חג.

* * *

לא ראו את הנולד

כשיוצאים למלחמה צריך לראות את היעד הסופי; לבחון כל שלב כיצד יעמוד במבחן המציאות. סיעת „חבריגו" בהפועל באיגוד הכדורסל לא עשתה חשבון של מהלכים כשיצאה למאבק בעקבות הבריחה המזורה והאומללה של המאמן הלאומי רלף קליין.

סיעת הפועל באיגוד הכדורסל הגיבה בחריפות על דברי קליין. הודיעה כי לא תתמוך בו, שכן מאמן לאומי חייב לשמש דוגמא. חיש התברר כי לעמדה זו אין כיסוי, כאשר חלק מכלי התקשורת הגיב ניהלו כמה מהחברים, התקפלו ושיכנעו את האחרים לחזור ולתמוך במאמן.

בלי להיכנס היום לעובי הפרשה שכבר הסתיימה חייבים נציגי הפועל לפשפש במעשיהם. אין זו פעם ראשונה שהגוף הגדול ביותר בספורט הישראלי נסוג בבהלה מהחלטות. בעתיד כדאי שיחשבו כמה מהלכים קדימה, ולא יסתבכו בנסיבות בלתי־מכובדות. ולא רק בכדורסל.

רפי שמואל (לא נראה) כובש את השער השני להפועל ת"א לרשתו של גיורא אנטמן מהפועל באר־שבע (1:2) תצלום: אריה קנפר

המשחק המרכזי

סיני „בישל" אליפות

אורי שטינבך

בפעם השלישית בעשור האחרון שבה הפועל תל־אביב אתמול לאיצטדיון בלומפילד כדי להוכיח כי היא מנותני הטון של הכדורגל הישראלי, כשהוכתרה כאלופת הליגה הלאומית.

הפועל תל־אביב לא סמכה על קבוצות אחרות. היא לא חיכתה כי היריבות יעשו עבורה את המלאכה. אתמול ידעה כי נצחון יכתירה סופית, מחזור אחד לפני סיום משחקי הפליי־אוף.

הפועל תל־אביב השיגה את האליפות במרי־דיה. מאז חזרה הליגה מפגרת אוקיאניה שעטה הקבוצה קדימה, וללא מעצורים קבעה אתמול אליפות נוספת למועדון המפואר.

התפאורה בבלומפילד היתה מושלמת. 12 אלף צופים, כולם, או רובם, לבושים באדום, באו לעודד את האלופה שבדרך. עוד בטרם הספיקו יושבי היציעים להנמיך קולם מהאוות לפתיחת המשחק של

הפועל תל־אביב – הפועל באר־שבע 1:2 (0:1)
● איצטדיון בלומפילד. 12 אלף צופים. שופט: עובדיה צבי.
● להפועל ת"א הבקיעו: מיקי בן־שיטרית (2) ורפי שמואל (83). להפועל באר־שבע: רפי בן־חמו (87).
● השחקן המצטיין: משה סיני.
● הפועל תל־אביב: אלטר, עמר (שוקרון), זאנה, סגל, דוד הרשליקוביץ, ארמה, אקוויה, אלי כהן, סיני, ז'אנו (שמואל), בן־שיטרית.
● הפועל באר־שבע: אנטמן, אוזן, דוידי, בן־חמו, גונן, ועקניה, דהאן, צרפתי, עוזן, יוסי אביטן (אפריאט), בישון.

השופט הבין־לאומי עובדיה צבי, הגיח מיקי בן־שיטרית וקבע יתרון: אלי כהן שלח כדור מצויין בדקה הי2 למשה סיני, לצד שמאל של הרחבה, זה העביר למיקי בן־שיטרית, במהלך כדורגל מבריק: מיקי, 14 מטר משערו של גיורא אנטמן, לא התבלבל, ומצא את הרשת בפעם הי12 העונה — 0:1.

השער שיחרר הרבה מתח אצל התל־אביבים. עכשיו כבר שיחקו רגוע. משה סיני ואלי כהן החלו לנצח על הקונצרט במרכז המגרש. באר־שבע היתה המומה בדקות הראשונות, וכך לאורך כל המחצית הראשונה.

רמי ארמה סגר היטב את מאיר צרפתי, עושה המשחק של באר־שבע. מיקי בן־שיטרית ומוריס ז'אנו הכו בהגנת האורחים. בעורף

שיתק קובי סגל את יוסי אביטן, ויוסי זאנה חיפה גם על השוער אריה אלטר, שנאלץ לעמוד בין הקורות, פצוע ומוגבל בתנועתו.

הפועל ת"א לא הפסיקה ללחוץ על שער היריב, עם כיבוש השער המוקדם. אלי כהן, בן־שיטרית וז'אנו, סיכנו את שערו של אנטמן לפני השריקה למחצית.

המחצית השנייה מצאה את באר־שבע כשהיא מנסה להשיג שער־שוויון. הפועל ת"א „חיפשה" את שריקת־הסיום, וכך כמעט שמוטי ראזון השיג שוויון, אך מול אלטר כשל בדקה הי60, בתוך הרחבה.

באר־שבע שיחקה חופשי, ללא כל רגשי נחיתות. בדקות הקריטיות בשלהי המשחק, היא לחצה על שערו של אלטר והפועל ת"א נאלצה לא פעם להתגונן.

אבל הפועל ת"א, כמו אלופה ותיקה, ידעה להדליק את הקהל שלה ביציע שבע דקות לסיום: סיני נשלח בדקה הי83 להתקפה מתפרצת, באגף שמאל, העביר כדור מצויין למיקי בן־שיטרית וזה ניסה להכין את הכדור לבעיטה, אולם נתקל ברפי בן־חמו, והצליח להעביר את הכדור לרפי שמואל שמול אנטמן בעט לרשת — 0:2.

[...] כבר איים לחדור למגרש, כאשר בן־חמו השליך הם ביציעים. [...] הוא מצא את אלטר לא מוכן בשערו, ובעט כדור אדיר [...] החיבורים — 1:2, אך השער לא שינה את העובדה: [...] האלופה החדשה.

[...] את חולון

[...] בית"ר ת"א, כאשר ירון כהן בעט לחוץ, בדקה הי22, מול השוער יעקב ביטון.

הלחץ החולוני הורגש בעיקר במחצית השנייה, בה הובקעו שלושת השערים. לאחר כדור־משקוף שבעט בני רמתי מהגבהה של ארז שקרוקה, אחד הטובים במגרש, בדקה הי59, החלה מסכת השערים:

דקה 63: שקרוקה הגביה למרכז הרחבה; מגיני בית"ר ת"א קפאו על מקומם, ופנסו, בנגיחה, קבע — 0:1.

חלפו שתי דקות והפעם הגביה בן־ברוך ופנסו, תוך כדי זינוק לעבר הכדור, נגח אותו אל בין החיבורים. שער נהדר — 0:2.

שחקני בית"ר ת"א היו כחולמים וכמעט שלא נראו במגרש. בדקה הי80 ספגו את הנוקאאוט: בן־ברוך ניצל קפאון המסמנות בהגנת בית"ר ובעט את נצחון קבוצתו — 0:3.

[...] פנסו [...] שער נוסף של [...] רמתי [...] להפועל חולון [...] הראשון בפליי־אוף [...] 0:3 על בית"ר [...] 1500 הצופים [...] של ההנהלה [...] חזו במשחק טוב. כל זאת

מאחר ששתי הקבוצות לא נקטו בשמירות אישיות.

כבר בדקה הי2 ניתנה לחולוני בני רמתי הזדמנות להבקיע את שוער בית"ר, אבי ליברמן, אך זה בעט מקרוב לחוץ. רונן הלל, ששב להרכב לאחר פציעה ממושכת, החטיא שער בטוח בדקה הי19. מייד לאחר־מכן נרשמה גם החטאה של

חדד בעוכרי כפר־סבא

שמשון ת"א – הפועל כפר־סבא 0:1 (0:0)
● איצטדיון בלומפילד, 6000 צופים. שופט: עמית קליין.
● שער הנצחון לשמשון: יוסי כהן (51).
● השחקן המצטיין: אבי חדד.
● שמשון ת"א: חדד, שוקרון, בדרה, אורי כהן, זכרוני, גרעון דמתי, אפרים שמעונוב, מליחי, יגאל הלל (ארביב), עובדיה, יוסי כהן, שלמה אודי.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, מללי, פרסלני, רביבו, סיימון (סטולפר), בנדיין, אינשטיין, פולטה, יפה, מוהרר, נוהר.

שלום דגן

בצל משחקי ההכתרה של האלופה, הפועל ת"א, התמודדו שמשון ת"א והפועל כפר־סבא במשחק מוקדם בבלומפילד. שמשון ניצחה 0:1, אך אלילת־המזל הפנתה עורף לשחקני כפר־סבא.

הפועל כפר־סבא היתה טובה בהרבה משמשון, שחקניה צרו לאורך כל המשחק, על שערו של אבי חדד, שניצב בהצלחה רבה בין הקורות, וקלט אין־ספור כדורים שנבעטו לעברו. כפר־סבא תקפה אך שמשון, בהתקפה מתפרצת אחת, ידעה לכבוש, לגונן על יתרונה ולזכות בנצחון.

שתי הקבוצות הופיעו אמנם בהרכבים חסרים, אך עובדה זו לא מנעה מהן לנסות ולפתח משחק התקפי, כאשר שמירות אישיות כלל לא נראו.

ההחמצה הגדולה של הפועל כפר־סבא נרשמה בדקה הי90: הדף כדור נפלא שנבעט מרגליו של אורן מוהרר, הישר לרגלי מייקל יפה; זה במקום לבעוט בדייקנות, בעט בפזיזות לחוץ.

שער־הנצחון של שמשון הובקע בדקה הי51. יום־טוב שוקרון חלף בכדרור מעולה על פני אוריאל שמיר, שוער כפר־סבא, שיצא מולו: בעט כדור־רוחב שנהדף לעבר יוסי כהן, ששלחו לשער הריק: לפתע צץ ראשו של הבלם ירון פרסלני, שנגח חזרה לרגלי יוסי כהן, שבבעיטה עזה מ־14 מטר השכין את הכדור בפינה הימנית — 0.1.

הצעיר עמית קליין, הגם שלא הפגין שיפוט מעולה, העביר את המשחק בשלום, כאשר שלף צהוב בודד לעברו של אוריאל שמיר, שוער הפועל כפר־סבא.

הפו. צפרירים חולון – בית"ר ת"א 0:3 (0:0)
[illegible]

התעלומה שנותרה בארצית: הפועל טבריה או הפועל חיפה?

הפועל ירושלים בלאומית

מכבי יבנה הדיחה את הפועל חיפה מהמקום השני – 0:1 ★ הפועל טבריה בעמדת זינוק – 0:3 נגד הפועל חדרה

הפועל ירושלים חזרה אתמול בימק"א בקול תרועה גדולה לליגה הלאומית בכדורגל, לאחר שניצחה את מכבי שעריים — 0:2. עם תום המשחק נערכה „האפלה" כשאלפי אוהדים צוהלים מילאו את המגרש.

התעלומה הגדולה שנותרה במחזור האחרון היא: מי תהיה הקבוצה השנייה שתעלה ללאומית. הפועל טבריה, שניצחה אתמול במגרשה את הפועל חדרה — 0:3, תשחק בשבת ביבנה, שקבוצתה גברה בשבועיים האחרונים על קבוצות הצמרת של הפועל ירושלים (1:2) והפועל חיפה (0:1).

טבריה חלפה אתמול על פני הפועל חיפה, שנוצחה במפתיע בקרית־חיים, ע"י מכבי יבנה — 1:0. לחיפנים נותר משחק־חוץ נגד מכבי שעריים.

רק אם הפועל חיפה תנצח בשעריים והפועל טבריה תפסיד ביבנה — יעלו החיפנים.

במשחק נוסף בפליי־אוף העליון בארצית ניצחה הפועל יהוד את הפועל רמת־גן — 1:3.

הפועל ירושלים – מכבי שעריים 0:2 (0:1)

לאחר שנתיים בליגה הארצית העפילה אתמול הפועל ירושלים לליגה הלאומית. עשרות בקבוקי שמפניה נשלפו, דגלי הלאום, הדגלים האדומים הונפו, בלונים וצעיפים. כל אלה ליוו את שחקני הפועל ירושלים בסיום המשחק הביתי, בו ניצחה 0:2 בימק"א את מכבי שעריים.

כל שחקני הקבוצה נישאו על כתפי האוהדים, וכמובן שהמאמן שייע פייגנבוים.

במשך כשעה נערכה החגיגה במגרש ימק"א כשהאוהדים לא נתנו לשחקנים לרדת לחדרי־ההלבשה. הם גם הכריחו את השחקנים לרקוד איתם...

הירושלמים גילו יכולת טובה, בניצוחם של שני הקשרים, שלומי מלכה ומישל דיין.

הירושלמים הירבו להחטיא בדקות הפתיחה, אולי בגלל ההתרגשות. וכך החמיצו יעקב נומדר (25) ושלומי מלכה, פעמיים תוך דקה (34).

בדקה הי35 פרצה הצהלה: מישל דיין הגביה כדור־קרן משמאל, ומלכה, שניצב עם גבו לשער, נגח את הכדור לרשת — 0:1.

במחצית השנייה, היו הרבה דפיקות־לב לאוהדי הפועל ירושלים. שחקני שעריים החלו לתקוף, אולם השוער אורי סיסה הצטיין בין הקורות.

עד לסיום המשיכו הירושלמים להכתיב את הקצב. לאחר החטאה של אשר שושן (58) נקבעה התוצאה הסופית בדקה הי60: יעקב נומדר העביר כדור מדוייק לשושן, וזה מקרוב עשה הרבה שמחה לאוהדי הפועל ירושלים, בכדור שהרעיד את הרשת — 0:2.

שפט, היטב, בני כהן, לעיני 4500 צופים, בימק"א.

● הפועל ירושלים: סיסה, בסון, נחמיאס, בן־הרוש, כחילה, שפירא, דיין, שלומי מלכה, יחזקאלי (עקנין), שושן (אסייג), נומדר.
● מכבי שעריים: נחמיאס, מרצ'יאנו, חיימוביץ, יצחק צבי, מסיקה, עפגין, צ'ומעו, עידן, דרון (שרעבי), שמחה גר (מזרחי), עוריה.

ברכות למנצחים

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שלח מברק־ברכה לאגודות הכדורגל של הפועל ת"א והפועל ירושלים. להפועל ת"א על זכייתה באליפות המדינה ואיחולי הצלחה במאבק על גביע־המדינה, ולהפועל ירושלים על עלייתה לליגה לאומית.

ח"כ גדי יציב ממפ"ם שלח מברק־ברכה לקפטן הפועל ירושלים, מישל דיין, ולהנהלת הקבוצה עם עלייתה לליגה הלאומית.

במברקו כותב ח"כ יציב: „בשם כל אוהדי הפועל ירושלים, אני שולח לכם זר ברכות. מעתה דעו הדרכי בשנה הבאה, אנחנו מחזיקים לכם אצבעות".

מכבי יבנה – הפועל חיפה 0:1 (0:1)

הלם ותדהמה הציפו אתמול את איצטדיון קרית־חיים כאשר נשמעה שריקת־הסיום במשחקה הביתי של הפועל חיפה נגד מכבי יבנה. 4000 הצופים נראו כמי שאינם מעכלים את התוצאה הסופית — 0:1 ליבנה — שהורידה את החיפנים, לראשונה מזה חודשים ארוכים, משני המקומות הראשונים בליגה הארצית.

הפסדה של הפועל חיפה היה מוצדק. הקבוצה שיחקה גרוע, היא מיעטה לסכן את שערו של פרדי לסנר. הגנתה היתה פרוצה. הקישור לא הורגש כלל, ועל ההתקפה בכלל לא ניתן לדבר. גם חסרונם של כמה שחקני־עורף מוצהבים, כמו אריה חביב, גיא ברק ואבי ליפשיץ, וכן אבנר חדד המורחק, לא יכול להוות תירוץ למשחק גרוע כל כך.

חסרונו של השוער הבין־לאומי אריה חביב לא פגע בחיפנים. מחליפו, יורם לנדאו, חזר לפעילות לאחר שישה חודשי הינזרות מכדורגל, גילה יכולת טובה ולא היה אשם בשער שספג.

מהעבר השני הדהימה מכבי יבנה ביכולתה הטובה, ועם מעט מזל וריכוז יכלה היתה לזכות בנצחון גבוה פי־כמה. הקבוצה שיחקה בהקרבה רבה ובהתלהבות, כאילו היא זו שזקוקה לנקודות הליגה. כמה מותיקיה כמו מנשה עלואה, מאיר בן־שמעון וציון יעקב, ולצידם הצעירים יותר, שמעון פרץ ודוד ועקנין, הפגינו עדיפות בולטת בכל שלבי המשחק.

שער הנצחון ליבנה הובקע בדקה הי43: הגנת הפועל חיפה הרחיקה כדור בשלומיאליות, ושמעון פרץ עט על המציאה, שיגר את נאור גלילי, שמשמאל ירה את הכדור לפינה הרחוקה — 0:1.

כניסתו של אלי בן־אמו (46), במקום שלומי שטיקר הגרוע, לא הביאה את המפנה המיוחל, אך בכל זאת ניתנה להפועל חיפה הזדמנות פז בדקה הי53: קרמר בעט עונשין, ורוני מלכה, מול שער חשוף, נגח לחוץ משני מטר.

שיפוטו של יצחק בן־יצחק, שלא שלף כרטיסים צהובים, היה מעולה.

● מכבי יבנה: לסנר, בוארון, עלואה, מזרחי, חלפון (עסורי), בן־שמעון, ש. פרץ, עמי כהן, ציון יעקב, גלילי (א. פרץ), ועקנין.
● הפועל חיפה: לנדאו, מירו, קרמר, קירשנר, יעקב לוי, שמעון עמר, אמסלם, בנין, שטיקר (בן־אמו), יוסי עמר (ערן כהן), רוני מלכה.

יוסף גלזר

הפועל טבריה – הפועל חדרה 0:3 (0:1)

שמחה היתה אתמול בטבריה לאחר הנצחון 0:3 על הפועל חדרה — נצחון שהעלה את הקבוצה למקום השני.

עד לשער הראשון שהובקע בדקה הי30 עברו על הטבריינים הרבה דקות־חרדה. הפועל חדרה גילתה עדיפות והחלוץ רונן שפירא החטיא שער בדקה הי10.

בהמשך עברה היוזמה לטבריה ובדקה הי30 הובקע השער הראשון: נינו עסור בעט לשער חדרה; השוער מוטי עטיה הדף, ומשה אוזולאי קבע — 0:1.

במחצית השנייה, בעידודם הקולני של 3500 הצופים, עם דגלים ובלונים, המשיכו שחקני טבריה לתקוף, ולאחר החטאה של מאיר עמור, הובקע השער השני בדקה הי84: יוסף שמריה הגביה קרן מימין, ואילן סיידה נגח לרשת — 0:2.

משה אוזולאי שהיה הטוב במגרש, „בישל" את השער השלישי לטבריה אותו הבקיע מאיר עמור, דקותיים לסיום — 0:3.

שפט אריה פרוסט, במגרש בטבריה.

● הפועל טבריה: בן־שמעון, עסור, אייל רן, שינוי, אברהמציק, סיידה, יעקב לוי, אוזולאי, שמריה, עמור, עופר דן.
● הפועל חדרה: עטיה, פרגון, גד מכבס, ויו שפירא, סלומון, צ'אושו, שמואלי, גוזלן, שליימק (אלחדד), רונן שפירא, דאנה.

ארצית

הפליי־אוף העליון (אחרי 32 משחקים)

1.	הפועל ירושלים	32־60	68
2.	הפועל טבריה	42־68	63
3.	הפועל חיפה	21־32	62
4.	מכבי יבנה	29־37	55
5.	הפועל חדרה	45־49	44
6.	מכבי שעריים	43־40	43
7.	הפועל רמת־גן	35־31	41
8.	הפועל יהוד	51־43	36

מלך השערים

1. עופר דן (הפ. טבריה) 23
2. נומדר (הפועל ים) 20
3. אורן (הפועל יהוד) 15
"עוריה (מכבי שעריים) 15
5. אלחרר (הפועל חדרה) 14

במחזור הבא

פליי־אוף עליון, ארצית
הפועל חדרה — הפועל יהוד; מכבי יבנה — הפועל טבריה; מכבי שעריים — הפועל חיפה; הפועל רמת־גן — הפועל ירושלים.

הפועל יהוד – הפועל רמת־גן 1:3 (0:1)

ארבעה שערים, ועוד החטאה מהנקודה־הלבנה, היו במשחק הביתי של הפועל יהוד, שניצחה 1:3 את הפועל רמת־גן.

כבר לאחר 30 שניות משריקת־הפתיחה של השופט שמעון פרוים, קבע ישראל ששון — 0:1 ליהוד, ממסירה של ראובן מזרחי.

לאחר ההפסקה ניתנה לרמת־גן הזדמנות (59), לאחר שהשופט הורה על בעיטת־11 בעקבות נגיעת־יד של מגן יהוד, אך יובל נעים בעט לקורה.

חלפו שלוש דקות וישראל ששון, בשערו השני במשחק, מבעיטת קרן ישירה, קבע — 0:2.

הרמת־גני יובל נעים כיפר על החטאתו בשער מצמק (69), ממסירה של ירון זהבי — 1:2.

את התוצאה חתם יורם אורן, שמונה דקות לסיום.

300 צופים חזו במשחק.

נוער

שלוש הראשונות ניצחו

יוסי סנטילט

קבוצת הנוער של מכבי ת"א עשתה אתמול צעד חשוב לקראת זכייתה בתואר אליפות הליגה לנוער בכדורגל, כשגברה 0:5 על הפועל פ"ת, מחזור אחד לפני סיום העונה.

גם יריבותיה של מכבי ת"א בצמרת, מכבי נתניה והפועל באר־שבע, זכו בנצחונות. נתניה הביסה את הפועל חיפה — 0:4, והפועל באר־שבע גברה על הפועל ת"א — 0:2.

יתר התוצאות: מכבי חיפה — בית"ר נתניה 5:1; בית"ר ירושלים — הפועל ירושלים 1:1; מכבי פ"ת — מכבי יפו 3:5; נוה־יוסף חיפה — הפועל אשדוד 1:2; בני־יהודה — הפועל כפר־סבא 0:2.

צמרת הטבלה

1.	מכבי תל־אביב	18־81	44
2.	מכבי נתניה	17־68	43
3.	הפועל באר־שבע	18־37	43

גביעים למכבי ת"א

נחת היתה אתמול במחלקת הכדורגל של מכבי ת"א מהדור הצעיר של המועדון, שזכו בשלושה, מתוך ארבעה משחקי־גמר שנערכו.

מכבי ת"א גברה על הפועל ת"א בגמר גביע ילדים ב', ע"ש שמואל סוהר — 2:8, לאחר הארכה.

בגמר גביע ילדים א' ע"ש יעקב סגל ניצחה מכבי ת"א את הפועל ירושלים — 0:2, ובגמר גביע ילדים א', ע"ש זלמן קליאוט, ניצחו מכבי ת"א את מכבי פ"ת — 1:3.

בגביע נערים ב', ע"ש אלי כהן הי"ד זכתה הפועל כפר־סבא לאחר נצחון 3:4 על בית"ר ירושלים בדו־קרב בעיטות־11. בתום ההארכה היתה התוצאה 2:2.

נחום קבע שיא ישראלי ברוחק — 7.64

אריה גיטליס

רוגל נחום, בן 21 מאס״א ת״א, קבע אתמול שיא ישראלי בקפיצה לרוחק, כשניתר בהדר־יוסף למרחק של 7.64 מטר — שיפור של 11 ס״מ לשיאם המשותף של רמי לבין וצבי עמלי. רוגל הוא גם השיאן בקפיצה משולשת.

שיא נוער ישראלי הושג ע״י עמיחי שיימן מהפועל ת״א בריצת 100 מטר — 10.97 שניות. שיימן, בן ה־15, רץ לצידו של איתי אילוז, שסיים ראשון — 10.84.

תוצאות אלו הושגו במסגרת הסיבוב השני של הליגה הבין־אגודתית. התחרות עמדה על רמה נאותה, והושגו בה מספר שיאים אישיים.

הפועל ירושלים מוליכה בליגה הלאומית והפועל באר־שבע באר־צית.

בין התוצאות:

● גברים: 400 מטר — אלון אלייקים (הפועל ירושלים) 48.87 שניות; 1500 מטר — עדי חלילי (הפועל גלבוע) 3:51.24 דקות; 3000 מכשולים — גיא בן־אפרים (הגליל־העליון) 9:43.20 דקות; 110 מטר משוכות — צפריר מינצר (גלבוע) 15.23; פטיש — דני נמט (הפועל כפר־סבא) 47.10; מוט — אלון אונגר (מכבי חיפה) 3.80 מטר; כידון — יוסי פיינברג (מכבי חיפה) 52.34 מטר.

ריצת 10.000 מטר נערכה במסגרת אליפות ישראל וניצח בה אריה גמליאל (מכבי ת״א) — 30:07.70, לפני עמית נאמן (מכבי ת״א) — 30:41.18.

● נשים: 100 מטר — אורית קולודני (הפועל כפר־סבא) 12.04 (שיא אישי); 400 מטר — קולודני 55.01; גובה — דליה נבות (הפועל גלבוע) 1.70; כידון — נבות 42.42 מטר; 100 מטר משוכות — ליאור סיוון (גלבוע) 15.84 שניות; 1500 — ערנה לנקרי (הגליל־העליון) 4:35.62, לפני זהבה שמואלי 4:36.40; כדור־ברזל — צילה אשר (מכבי ת״א) 12.85 מטר.

בחולון מצפים לתשובות קסלר מליניאק מועמד לאמן בראשל״צ

● כדורסל

יצחק ויסהוף

בהפועל חולון מצפים לתשובתו של המאמן מרווין קסלר אם יאמן את הקבוצה עונה שנייה. קסלר הבטיח תשובה לחולונים עד יום רביעי, השבוע.

אם קסלר יחליט לאמן את חולון ישמש כעוזרו הכדורסלן הבין־לאומי, סטיב קפלן, שיחליף בתפקיד את אילן קובסלקי, שישמש כעוזרו של מולי קצורין בהפועל הגליל־העליון.

● אריה מליניאק הוא המועמד העיקרי לאמן את העולה החדשה לליגה הלאומית, מכבי ראשון־לציון. מאמן מכבי ראשל״צ, יהושע רוזין, מי שהעלה את הקבוצה לליגה הלאומית, ממתין לתשובת אליצור נתניה, המבקשת להתאחד עם מכבי נתניה, ולהפוך לקבוצה עירונית. אם אכן יצא האיחוד לפועל, והעירייה תתן חסות לקבוצה ינסו להשאיר את הכוכבים סטיב מלוביק, קארל נברסון, טרי פייר ויואב קרמן, שהחוזה שלהם עם הקבוצה תם.

● שי בסמי, מי שעזב את בית״ר תל־אביב בטריקת־דלת, עבר למכבי חיפה, ולאחר־מכן שיחק במכבי נתניה, ישוב לשחק בשורות בית״ר ת״א, שנשרה לליגה הארצית. כספי, יחד עם רונן גינצבורג ושלמה סליגס ינסו להחזיר את הקבוצה לליגה הל־אומית, למרות שהענק לן קולהאס שב לשורות הפועל גן־שמואל.

● חילופי מאמנים בליגה הארצית בכדורסל, בין קבוצות הפועל גן־שמואל והפועל גבעתיים, יהיו בעונה הבאה: גרשון דקל, שאימן את הפועל גן־שמואל, יאמן את הפועל גבעתיים, ואילו חנוך מינץ, שאימן את הפועל גבעתיים, יאמן את הפועל גן־שמואל.

● מחלקת הכדורסל של בני־יהודה ת״א חגגה אמש את סיום העונה וציינה את שלוש הזכיות של המועדון באליפויות * ובגביעים. נערות המועדון זכו בראבל, הבוגרים עלו לליגה א', ואילו הילדות זכו באליפות.

קרי דניאל תשחק במכבי ת״א

יצחק ויסהוף

קרי דניאל (וינטר), רעייתו הטריה של הכדורסלן הבין־לאומי מוטי דניאל, תחזק בעונה הבאה את קבוצת מכבי תל־אביב בגביע־אירופה לק־בוצות מחזיקות־גביע.

קרי דניאל, שהפכה לאזר־חית ישראלית, תאלץ להמתין שלוש שנים עד שתוכל לשחק בקבוצה ישראלית גם בליגה, זאת לפי תקנון איגוד הכ־דורסל.

גבעת־חיים: גורן משוחררת

יצחק ויסהוף

71 מחברי קיבוץ גבעת־חיים החליטו אמש לאפשר לכדורסלנית הבין־לאומית, אלומה גורן לעבור לכל קבוצה שהיא מבקשת לשחק בה.

48 חברים התנגדו לעזיבתה של גורן את הפועל גבעת־חיים, כל זאת לאחר שיחת קיבוץ.

הכדורסלנית המצטיינת טענה כי היא משקיעה רבות בכדורסל והיא רוצה לבחור היכן תשחק. „זו דרך חיים ואני לא רוצה שיקבעו לי היכן אשחק" — טענה גורן, המבקשת לעבור למכבי תל־אביב.

איתן חפר, רכז הכדורסל של הפועל וחבר קיבוץ גבעת־חיים, אמר לאחר השיחה כי מרכז הפועל יצטרך לטפל בבעיה. „אני חבר קיבוץ גבעת־חיים ואיני יכול לפעול בניגוד להחלטת הקיבוץ".

חמו״מ לאימוץ הפועל ת״א — לסיומו

חמו״מ לאימוץ קבוצת הכדור־סל של הפועל תל־אביב ע״י גורם חיצוני עשוי להסתיים עד מחר־תיים, ואם יהיה צורך תינתן ארכה של עשרה ימים.

הנהלת הפועל ת״א דנה שלשום בהצעה לאימוץ הקבוצה ע״י גורם חיצוני, ושמעה הסברים מפורטים על ההצעה.

כל שחקני הקבוצה מהעונה שהסתיימה ממתינים להחלטה שתתקבל, והבטיחו שלא יחתמו על שום חוזה עם אגודה אחרת בטרם ידעו על מצב הקבוצה.

● שייט

האחים טורטן במקום השני בהולנד

השייטים דן ורן טורטן מדורגים במקום השני, לפני היום האחרון, בתחרות בין־לאומית גדולה בהולנד, במשתתפות 71 מפרשיות 470, מ־24 מדינות.

את הישראלים מקדים צמד שברי, ואילו במקום השלישי צמד מורח־גרמני וצמד ספרדי.

האחים טורטן בודקים בתחרות זו את מערך המפרשים החדש, ואת הסירה החדשה שלהם מדגם 470.

● לספורטאי מרכז הספורט של אילן ברמת־גן ציפתה אתמול הפתעה כאשר למקום הגיע חתן פרס נובל לשלום, אלי ויזל. לויזל נילווה דוד פינקוס, יו״ר ידידי מרכז הספורט של אילן בארה״ב. השניים סיירו במתקני מרכז הספורט וקיבלו דיווח על הישגי הספורטאים הנכים ברמה הבין־לאומית.

● כדוריד

דרבי־הגמר השני בראשל״צ — הערב

יוסף חכם

במשחק השני, מתוך הטוב בחמישה משחקים, בגמר־דיד באליפות הליגה הלאומית לעונת 1987/88, יתמודדו הערב ב־8.30 קבוצות הפועל ראשל״צ ומכבי ראשל״צ.

המשחק יתקיים בהיכל־הספורט העירוני בראשל״צ.

שחקני מכבי ראשל״צ, שניצחו במשחק הראשון 22:24, יחסרו שוב את כוכבם יואב דרוקר, הסובל באפו. ישפטו: אבנר זינגר ודוד בוקר.

הופמן וגורטק — מאמני הפועל ר״ג

יוסף חכם

שלמה הופמן, ועוזרו העונה במכבי נתניה, אריה גורטק, יאמנו בעונה הבאה את קבוצת הכדוריד של הפועל רמת־גן.

בהפועל רמת־גן מבקשים לרכוש את השוער הלאומי, ישראל פלטה, המשחק בהפועל פתח־תקוה.

יוסי שטרק, מאמן הקבוצה הרמת־גנית, יעבור כנראה בעונה הבאה למכבי רחובות, עימה הוא מנהל מגעים מתקדמים.

הפסד ללייקרס

דאלאס מרביקס, הצליחה לגבור אתמול באולמה על אלופת ליגת האן.בי.איי., הלוס־אנג'לס לייקרס — 96:104, במשחק השלישי בין שתי הקבוצות ולצמצם את הפער ל־1:2.

מרק אגווייאר היה כוכב דאלאס, כשקלע 23 נקודות. חברו לקבוצה, רויי טארפלי, הוסיף 21 נקודות, וקלט 20 כדורים חוזרים. הפתעת המשחק היווה ג'יימס דונלדסון מדאלאס, שעצר את כארים עבדול ג'באר, שהסתפק ב־10 נקודות וב־4 ריבאונדים בלבד. ללייקרס הירבו לקלוע: ג'יימס וורטי 19 נקודות, ומג'יק ג'ונסון — 14.

המשחק הרביעי בין שתי המתמודדות ייערך הלילה בדאלאס.

בוסטון־סלטיקס הוכיחה כי היא לא תוותר בקלות על משחק־הגמר. לאחר שנוצחה במשחק הראשון בבאדרון מול דטרויט הצליחה ביום שישי לפנות־בוקר לגבור באותו אולם על דטרויט פיסטונס — 115:119, לאחר שתי הארכות.

קווין מקהייל הצליח להשוות את התוצאה בתום ההארכה הראשונה, בסל של 3 נקודות, שקלע ממש עם השריקה לסיום. בתום המועד החוקי היתה התוצאה — 102:102, וכשתי ההארכות היה דניס ג'ונסון, שחקן בוסטון, הבולט והוא שהביא לנצחון קבוצתו. ג'ונסון קלע בשלבי המשחק וההארכות 22 נקודות, ואילו כוכב דטרויט, איזייה תומאס קלע 24 לזכות קבוצתו. קווין מקהייל מבוסטון היה הקלעי הבולט עם 32 נקודות.

● כדורמים

שני נצחונות להפועל גבעת־חיים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים זכתה בסוף השבוע בשני נצחונות בליגת־הקיץ.

גבעת־חיים גברה על מכבי קרית־אונו — 10:11 ועל הפועל קרית־טבעון — 9:15.

שאר התוצאות: אס״א ת״א — הפועל קרית־טבעון 7:12; הפועל גוש־זבולון — אס״א ת״א 14:16; הפועל עמק־הירדן/אפיקים — הפועל גוש־זבולון 8:9; מכבי קרית־אונו — הפועל עמק־הירדן 8:13.

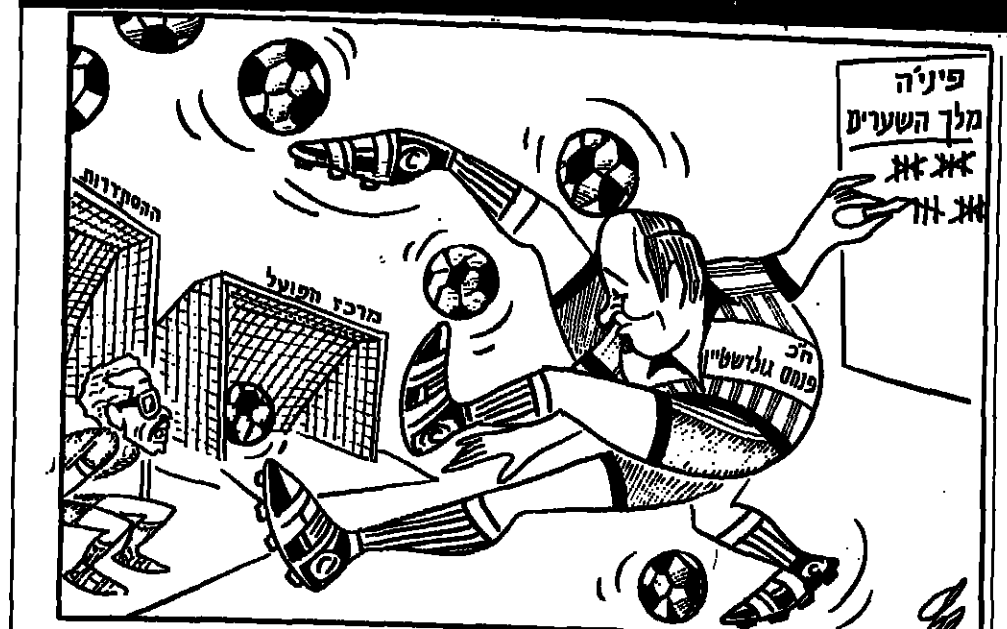

מנסדורף וקאהיל הודחו בזוגות ברולאן־גארוס

● טניס

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף, ובן־זוגו האוסטרלי דארן קאהיל, הודחו בסיבוב השלישי בזוגות באליפות צרפת הפתוחה ברולאן־גארוס. מנסדורף וקאהיל נוצחו ע״י חורחה לוואנו ממכסיקו וטוד ויטסקן מארה״ב. המנצחים מדורגים במקום הרביעי בתחרות.

את ההפתעה המרעישה עד כה באליפות צרפת חוללה ספרדיה בת 16, אנרטה סנשו, שניצחה בשמי־נית־הגמר את כריס אוורט — 3:6, 6:7. הספרדיה, סנשו, היא אחותם של אמיליו והאביאר, שחקני נבחרת ארצם בגביע־דייוויס.

יש לציין שאוורט שזכתה שבע פעמים ברולאן־גארוס סבלה מפצי־עה ואף עברה בדיקות, ומשחקה נרחה לשבת.

קודם־לכן הודחה גם המדורגת מספר 7, הגרמניה קלאודיה קילש, על־ידי ברנדה שולץ מארה״ב, שהודחה מהמשך המשחקים על־ידי הארגנטינית בת ה־18, גבריאלה סבטיני — 6:1, 6:4.

בין הגברים לא היו הפתעות מרעישות אם־כי יש לציין שהשבדי מאטס וילאנדר, שהופיע אשתקד בגמר, הפך הפסד לנצחון על היוגוסלבי גבה־הקומה, סלובודאן ז'יווינוביץ', כשהמערכה החמישית היתה 5:7.

קנט קרלסון משבדיה הכניע את מרטין חייטה מארגנטינה — 1:6, 3:6, 2:6.

ג'ון מקנרו הפגין משחק מצויין והכניע את בן־ארצו בן ה־16, מייקל צ'אנג. אנג'נור מהאיטי ניצח את האמריקני, פול אנאקון.

מדורגים אחרים שהבטיחו עלייתם לסבוב הרביעי הם איוואן לנדל, שניצח את הצרפתי טיירו טולאן — 3:6, 6:7, 2:6: הצרפתי הנרי לקונט (11), שניצח את הארגנטיני הוראסיו דה־לה פנה — 4:6, 5:7, 1:6; האוסטרלי פט קאש (4) ניצח את בן־ארצו, מארק וודפורד 6:4, 2:6, 1:6, 2:6, והגרמני בוריס בקר שגבר על האוסטרי תומאס מוסטר — 1:6, 6:4, 5:7, 3:6.

סיעת הפועל תדון מחר בזרים — לא תקבל החלטות

סיעת הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל תתכנס מחר בבוקר לדיון בנושא שילוב הזרים. יו״ר הנהלת ההתאחדות, שאול סוויסה, אמר אמש כי הדיון נועד להחלפת דיעות, ואינו מיועד לקבלת החלטה חד־משמעית, שכן החלטת „חבריה" בהתאחדות לכדורגל כפופה להחלטות מוסדות מרכז הפועל והוועד הפועל של ההסתדרות.

חברים בהנהלת ההתאחדות הבהירו כי יתנגדו בצורה עיקשת לנושא הזרים, לאור המצב הקשה שבו שרויות קבוצות הכדורגל.

צו־מניעה ביטל משחקי המבחן

צו מניעה זמני שאסר על ההתאחדות לכדורגל בישראל לקיים השבת את משחקי המבחן לעלייה לליגה ב' במחוז הצפון, ניתן ביום שישי, בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

הצו ניתן לבקשת באיכוח קבוצת הכדורגל של בית״ר שפרעם (ליגה ג'), עו״ד יואל גולדברג, שטען, כי יש להשעות את קיום משחקי־המבחן שנקבעו לשבת זו עד תום בירור קבילתה של קבוצת בית״ר שפרעם כנגד ההתאחדות לכדורגל בישראל ונגד קבוצת הפועל תמרה. השופט אליהו כהן נענה לבקשה והוציא את צו המניעה הזמני מעמד המבקשת צו זה יהיה בתוקף עד להחלטה אחרת של בית המשפט.

חמש קבוצות עלו לפליי־אוף העליון

טניסאי אס״א ת״א העפילו אתמול, בתום הסיבוב הראשון במשחקי הליגה הלאומית, למקום הראשון, לאחר שהביסו את מכבי נתניה — 0:8.

הפועל ת״א, שהיתה ראשונה עד למחזור זה, נוצחה במפתיע ע״י מכבי הצפון ב' — 4:2 והורדה במקום השני.

שאר התוצאות: מכבי רחובות — מכבי הצפון א' 2:4; מכבי ת״א — הפועל ת״א ב' 0:6.

היום תתקיים במשרדי איגוד הטניס הגרלת משחקי הפליי־אוף. בבית העליון ישחקו חמש קבוצות: אס״א ת״א, הפועל ת״א, מכבי ת״א, מועדון הכרמל ומכבי הצפון כ'. הקבוצות ישחקו בליגה בת סיבוב אחד, והמנצחת תוכתר כאלופת המדינה.

בבית התחתון ישחקו מכבי רחובות, הפועל ת״א ב', מכבי הצפון א' ומכבי נתניה. בתום מחזור ליגה בן סיבוב אחד תרד האחרונה לליגה הארצית.

טבלת הליגה הלאומית בתום הסיבוב הראשון: 1. אס״א ת״א 14:40; 2. הפועל ת״א 16:38; 3. מכבי ת״א 17:37; 4. מועדון הכרמל 19:29; 5. מכבי הצפון כ' 23:31; 6. מכבי רחובות 24:30; 7. הפועל ת״א ב' [illegible]:21; 8. מכבי הצפון א' 34:20; 9. מכבי נתניה 39:15.

● קליעה

שווייצי — אלוף ישראל

הקלע פרנץ פרה משווייץ, אלוף העולם בירי באקדח מעשי, זכה אתמול בתואר האלוף הבין־לאומי של ישראל במקצוע זה.

השווייצי צבר את כל הנקודות ובסך־הכל — 100 אחוז. הוא הקדים את בן־ארצו, מארק היים — 83.93 אחוז, והאנגלי פיליפ איירס — 82.25 אחוז. אלוף ישראל, אביאל שלום, דורג חמישי — 77.57 אחוז.

בתחרות השתתפו 30 קלעים מחמש מדינות, ביניהן בלגיה ואיטליה.

האמנה הבין־מרכזית הוארכה בשלוש שנים

בפגישה שנערכה ביום שישי בין ראשי מרכזי הספורט והתאחדות לכדורגל הוסכם להאריך בשלוש שנים נוספות את האמנה הבין־מרכזית על הגבלת השחקנים בליגה הלאומית והארצית בכדורגל.

הוחלט כי בעקבות המצב הכספי החמור של האגודות יצומצמו התשלומים ויבוטל החסד שבו כל קבוצה היתה רשאית לשלם לשני שחקנים תשלומים שחרגו מהתקנון, אלא אם ההסכמים התואמים עם השחקנים האלה יוסקרו עד 12 ביולי בהתאחדות לכדורגל.

נקבע כי לקראת העונה 1988־89 התשלום המירבי לשחקן בליגה הלאומית יהיה 45 אלף שקל ברוטו, והתשלום המירבי למאמן — 55 אלף שקל ברוטו. בליגה הארצית התשלומים הם מחצית מתשלומים אלה.

„צעד וחצי" חגג

יצחק ויסהוף

צוות תוכנית הרדיו „צעד וחצי", תוכנית הספורט של גלי צה״ל, חגג ביום שישי את סיום עונת השידורים השנייה, במ־סיבה במסעדה „הסינית הא־דומה" בתל־אביב.

השדר אלי ישראלי, מנחה התוכנית, אמר: „עלינו על המ־פה ותפסנו משבצת שידור".

פרנקפורט זכתה בגביע הגרמני

חיים שר

מיוחד ל„על־המשמר" — קבו־צת איינטרכט פרנקפורט זכתה אתמול בברלין בגביע הגרמני בכדורגל לאחר שניצחה את בוכום — 0:1.

40 אלף צופים חזו בשער־נצחון של פרנקפורט שהבקיע ההונגרי לאיוש דטרי בכדור־עונשין.

אנגליה — שווייץ 0:1

נבחרת הכדורגל של אנגליה, המתכוננת להופעתה בחודש הבא באליפות אירופה במערב־גרמניה, ניצחה אתמול בלוזאן את נבחרת שווייץ — 0:1.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־59 על־ידי גרי ליניקר, שהיה זה שערו ה־26 ב־21 הופעותיו בנבחרת.

מידלסבורו חזרה לליגה הראשונה

קבוצת מידלסבורו, אותה מנהל הסקוטי ברוס רייוק, חזרה אתמול לליגה הראשונה באנגליה, לאחר שש עונות עליאה שהפסידה במשחקי־הגומלין בפליי־אוף לצ'לסי — 1:0.

מידלסבורו, שניצחה [illegible] הראשון את צ'לסי — [illegible] בזכות סיכום [illegible] עם היישמע [illegible] התחוללה [illegible]

● קבוצת [illegible] לפני 11 חודש [illegible] בצרפת, תייצג את [illegible] אופ״א בעונה הקרובה [illegible] לאחר [illegible] מרסיי 0:4.

הולנדי במקום [illegible]

הנהלת מועדון הכדורגל [illegible] מילאן, החליטה לרכוש את ה[illegible] הבין־לאומי [illegible] מקבוצת ספורטינג ליסבון, [illegible] לאלופה החדשה של איטליה שלושה כדורגלנים הולנדים [illegible] רוד חוליט ומרקו ואן־באסטן.

כתוצאה מכך תיאלץ [illegible] לוותר על הרכש [illegible] הארגנטיני קלאודיו בורג'י [illegible] בעונה שעברה [illegible] באיטליה.

המתעמלת רויטל שרון הוכתרה כספורטאית־השנה

המתעמלת רויטל שרון, תל־מידת תיכון בת 17, מהפועל תל־אביב, הוכתרה אתמול כספור־טאית השנה 1987, במשאל השנתי של עתון „דבר", בשיתוף עם מרכז הפועל.

כמאמנת השנה נבחרה דלי בר־גורן, מאמנת קבוצת ההתעמלות האמנותית של הפועל פ״ת.

לראשונה הוענק תואר למפעילת השנה. הזוכה היא רחל בונין מרמות־השבים.

טקס ההכתרה נערך בשבת בטקס דב־רוטס בהיכל הספורט במלחה בירושלים.

את הפרסים לזוכות העניקה: שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו; מזכ״ל הפועל, יצחק אופק; עורך מדור הספורט של „דבר", אהרון להבן; יוזם רעיון ספורטאית־השנה וגזבר ההסתדרות לשעבר, נחן אלמוזלינו, וכן מיכל גור, שולמית טור וזימרה ברן, מפעילות ספורט הנשים במרכז הפועל.

טקס הבחרת ספורטאית־השנה שולב במופע המיני־ג'ימנסטראדה לזכרו של אריה וישניה. 400 מתעמלים מ־20 אגודות הפועל, מהגליל־העליון בצפון ועד עיר דרום, נטלו חלק במופע שנמשך במשך כל היום. המופע כלל מופעי־ראווה והתעמלות אמנותית, תרגילי אקרובטיקה והופעות של נבחרת ישראל בהתעמלות על מכשירים.

הגמר האירופי היה כל־כך משעמם עד שעתונאי אנגלי צעק לחברו:

התעורר קולין, יש בעיטת־קרן...

יואל בין

כדורגלני פיליפס איינדהובן חוגגים את זכייתם בגביע־אירופה תצלום: איי.פי.

שטוטגרט. — ב־25 במאי 1977, באיצטדיון האולימפי ברומא, נדבקתי בחיידק ששמו: גמר גביע־המדינה לאלופות כדורגל. היה זה לאחר מיפגש בין ליברפול ובורוסיה מנשנגלבך, שהסתיים בנצחון האנגלים — 1:3, במאבק מרתק ורב־עניין שנכנס להיסטוריה של משחקי־הגמר כאחד הטובים, אם לא הטוב ביותר, בגביע־אירופה.

מאז, בסוף מאי, אני נושא עיני ורגלי לגמר הגביע האירופי. לדאבוני התמונה מרומא אינה חוזרת. היו משחקים טובים, אבל בגודל הציפיות כך גם גודל האכזבות. התפאורה למשחקים ישנה. רבבות צופים, ססגוניות, והתלהבות אך הכדורגל הוא די בינוני, להוציא אולי משחק מצויין אשתקד, בגמר בוינה, בין פורטו הפורטוגלית ובאיירן מינכן (1:2).

המשחקים נגועים במידה גדושה של עצבנות. המאמנים נוקטים בטקטיקה זהירה, המונעת פיתוח משחק ראוי לשמו.

יש גם סיבות כלכליות לכך, שכן הופעה בגמר פירושה הכנסה כספית אדירה, כמו בשבוע שעבר בשטוטגרט, בהתמודדות בין פיליפס איינדהובן ובנפיקה ליסבון (5:6 להולנדים בבעיטות־11, לאחר 0:0 ב־120 דקות). כל קבוצה זכתה במלמעלה ממיליון מארק: הכנסה אדירה לאופ״א (ההתאחדות האירופית) ולגורמים שקשורים בתעשיית הכדורגל. גם השחקנים לא יוצאים מקופחים. הם מקבלים סכומים בעלי חמש ספרות.

גמר גביע־אירופה בשטוטגרט הכניס סכום של כ־1.7 מיליון מארק משידורי הטלוויזיה וסך־הכל הגיעה ההכנסה ל־5 מיליוני מארקים. כל זאת במשחק אחד.

פוחדות להבקיע

למשחק בשטוטגרט היתה תפאורה נהדרת. העיר קושטה, הסדר היה למופת. רבבות האוהדים שהגיעו מכל קצות אירופה חגגו לפני המשחק בצוותא, לגמו כמויות אדירות של בירה ורחצו יחד במימי המזרקות בכיכרות העיר. אומרים שהיו באיצטדיון 30 אלף הולנדים ו־14 אלף פורטוגלים. טבעת השוטרים סביב לכר־הדשא הזכירה, להבדיל, את מחדלי בריסל, שם ניספו 39 איש.

כאשר שרק השופט האיטלקי אניולין לפתיחה שררה האופטימיות. אם־כי ידענו שאיינדהובן אינה איאקס ובנפיקה של היום אינה אותה בנפיקה של שנות השישים. אם אין במגרש שחקנים מסוגם של קרויף וניסקנס, או אוזביו — קשה לצפות לגדולות. בכל זאת, האמנו כי איינדהובן הסולידית עם קימן, לארכי וונדרבורג, קבוצה שזכתה העונה כדאבל בהולנד, והדיחה מגביע־אירופה את ריאל מדריד הגדולה, מסוגלת להציג איכות אירופית מעולה מול נציגה קלאסית של כדורגל לאטיני „מיד אין פורטוגל".

חיש הסתבר לי, כמו לרבבות הצופים, שטעינו. חבל לחזור ולספר על מה שאירע במשחק, אבל אצטט עמית אנגלי, שישב לא הרחק ממני בכתא העתונות וצעק במחצית הראשונה לעבר חברו: „התעורר קולין גיבסון, התעורר: יש בעיטת־קרן"...

במחצית המשחק, בחדר העתו־נאים, אמר הגרמני הנודע גינטר נצר, ממשתתפי המשחק המצויין ברומא ב־1977: „איך אתם רוצים שקבוצות ינצחו, הרי הן פוחדות להבקיע"...

הוצאה להורג...

אומרים שדרמת בעיטות הה־11 בתום 120 הדקות שהכריעה לטובת איינדהובן חיפתה על השממון במשחק. איני מסכים לדיעה זו. לא היתה דרמה. 11 בעיטות רצופות נחתו ברשת ורק הה־12, החלשה של הכדורגלן הפורטוגלי, לאוזון, נעצ־רה ללא קושי ע״י השוער ההולנדי בן ה־35.

טוענים גם שנעשה צדק שהגי־ביע הוענק לאיינדהובן. אילו אני הייתי צריך להחליט לא הייתי מעניק את הגביע לאף קבוצה.

יש משהו אכזרי בהכרעה בבעי־טות־11. רבים מבקשים לבטל שיטה זו. עמיתי היווני מרסין מאיר דימה בעיטות אלו לטקס המזעזע של הוצאה להורג בירייה. עומד מול שוער, נידון למוות. כדורגלן המוציא לפועל, היוכל הנידון לעצור את הכדור המיועד להמיתו כמעט רולטה רוסית...

אני רק שואל את עצמי האם הגמר בשטוטגרט אינו איתות־אזהרה לגבי מה שעלול לקרות באליפות אירופה בגרמניה, שתתחיל באמצע החודש הבא. כמה דקות של אכזבה צפויות לנו שם?

בתום המשחק ניגשתי לשוטר גרמני ושאלתיו: כיצד לצאת במהירות את העיר. תשובתו „יש לך בעיה ארונין. בצפון ישנם 600 אוטובוסים הולנדים, בדרום 300 פורטוגלים. אולי תסע באמצע"...

אכן, הרבבות יצאו בלול ירח בדרך הארוכה, מי שמח ומי עצוב, אך אהבה משותפת היתה להם — הכדורגל. החיידק הזה מפיל חללים. אין מה לעשות. להתראות בגמר 1989.

האספקלריה של הספורט בספר המסכם תקופה

אורי אפק, מנכ״ל הועד האולימפי

בימים אלה ראה אור ספרם של ד״ר אוריאל זמרי וישראל פז „40 שנות ספורט בישראל". חלפו כ־30 שנה מאז חברו פז וזמרי והוציאו את ספרם הראשון „מי ומה בספורט", הלקסיקון שחומר בו נאגר על ידם במשך תקופה ממושכת ויצא לאור בראשית 1959.

מאז, דרך סידרה של ידעוני־ספורט, דאגו שני המחברים לתעד ולהנציח עובדות, תוצאות והתפתחות הספורט בישראל עד ספרם העכשווי, שהוא גולת הכותרת.

נשיא המדינה, חיים הרצוג, כתב בדברי פתיחה: „נציגינו ובנינו מתחרים במקצועות הספורט עם בני אומות העולם. הם נוטלים

חלק בתחרויות בין־לאומיות ובאולימפיאדות ובכך הם עושים שני דברים: מפארים את שם העם והמדינה ברחבי תבל וקושרים קשרי ידידות טובה עם עמים אחרים".

ואכן, עבר זה בא לידי ביטוי בספר.

הספר נפתח בהכרזת המדינה, במעמדי הבראשית של הספורט בישראל, ועד עצם הימים האלה, ב־1988.

בדברי המחברים בא הספר לסכם את ההתפתחויות בתחום הספורט במדינת ישראל בארבעים שנות קיומה. מאחר שאין אפשרות לרדת לאין־סוף הפרטים בחרו המחברים להגיש את החומר בצורת סיכומים. הדיוק, העובדות, התעמקה בפרטים ו„הצדק" בין הענפים והאירועים היו נר לרגלי הכותבים. ואכן, הם קלעו למטרה והגישו לציבור הרחב, לבני הנוער ולשוחרי הספורט בישראל יצירת־מופת, שי וציון דרך ל־40 שנות ספורט בישראל.

המחברים לא חסכו דבר והציגו את הספורט, על הישגיו ומחדליו, אורות וצללים, בכל הזירות ובכל היבשות. ריכוז ההישגים הבולטים בשנים 1948־88, בצד אכזבות, הם אספקלריה ממה שאירע.

טבלאות שיאים, בצד פירוט מופעים, מלכי שערים, קולעי נקודות, הופעות אישיות של ספורטאים, וכל זאת יחד עם מנצחי אירועים גדולים.

בפרק מרגש הועלה זכרם של י״א חללי מינכן.

בספר מידע על המכביות, כינוסי הפועל, משחקים אולימפיים, משחקי אסיה, אוניברסיאדות, גביעי אירופה, הספורט בבתי־הספר, נכים ומה לאו!

לא בכדי ניתנה לספר חסות הוועד האולימפי בישראל, שהוא מוסד־הגג של הספורט בארץ וכן רשות הספורט במשרד החינוך והתרבות.

הספר, על 240 עמודיו, בעיצוב הנאה והנעים של עמנואל קיפניס ובהוצאות שלגי ראוי שיגיע לכל ספריות, בית־ספר ובית בישראל.

מאחורי הקלעים

שמונה רופאים רוצים לנסוע לאולימפיאדת סיאול...

נצחונות שלא הוסיפו מאומה למכבי חיפה עלו 150 אלף דולאר * חכה – מהפיסגה לשפל * קבוצות עטות על כדורסלני הפועל חיפה * הגליל מחכה שחולון תחתים את... ויליאמס * המנהל נקבע לאחר מבחן פסיכו־טכני * אריה חביב: חמישה צהובים ב־20 משחקים

* * * מכבי חיפה זכתה ב־15 נקודות בחמשת משחקיה בפליי־אוף התחתון. נקודות אלו לא שינו מאומה במעמד הקבוצה בליגה — מקום 9. באותו מקום היתה גם בסיום הליגה הרגילה. יוסף גלזר מציין כי נצחונות חסרי־תועלת אלו עלו לאגודה 150 אלף דולאר בגלל המענקים מאחר שכלל לא היו הכנסות. הלקח של היו״ר יצחק אביער: בעונה הבאה ישולמו פרמיות מוקטנות על נצחונות בפליי־אוף התחתון. מכבי חיפה לא העלתה לפני העונה על דעתה שהקבוצה לא תימנה עם קבוצות הצמרת

* * * בעקבות הצהבתו של שוער הפועל חיפה, אריה חביב (חמישה צהובים ב־20 משחקים — דבר נדיר בעיקר לשוער), הוזעק בסוף השבוע לדגל יורם לנדאו, שפרש לפני כחצי שנה עם החתמת חביב. המאמן רוני דודה טען כי נסיונו של לנדאו עדיף על כשרונו של שוער הנוער, רונן אוזלאי, שעלול לאבד את עשתונותיו במשחקים מכריעים

* * * הוותיקים יהיו הדמויות המובילות בכדורגל הישראלי בעונה הבאה. כמובן, כמאמנים. סבא יצחק שניאור יוביל, עם יעקב גרונדמן, את הנבחרת הלאומית; יוסף מירמוביץ ודוד שווייצר יאמנו את מכבי תל־אביב והפועל ירושלים; אמציה לבקוביץ (יאמן את מכבי חיפה); שלמה שרף (הפועל ת״א); נסים בכר (הפועל באר־שבע); שמעון שנהר (הפועל כפר־סבא) ואבי דלצר (הפועל צפרירים חולון) כבר אינם קטינים. ברחוב הספורטיבי התלוצצו בשבוע שעבר שטוב שישנו יהושע (שייע) פייגנבוים, שיאמן את מכבי נתניה, ויוריד מעט את ממוצע הגיל של המאמנים... * * * שלומי שטיקר, קפטן הפועל חיפה, החמיץ את משחקיה האחרונים של קבוצתו בגלל פציעה, אבל מצא פנאי בסוף השבוע לשאת לאשה את איריס אלקיים. עתה ממתינים לחתונת מלך־השערים של הפועל חיפה, רוני מלכה, בחודש הבא. אז כבר ידעו באיזו ליגה תימצא הפועל חיפה בעונה הבאה * * *.

ההיסטוריה ירדה לטמיון

* * * קבוצת הכח היא מהוותיקות בכדורגל הישראלי. היא נוסדה בשנות השלושים ע״י כדורגלנים יוצאי גרמניה ואוסטריה בתקווה שתהיה המשך לקבוצת הכח וינה האגדית. עד לקום המדינה נקראה הכח תל־אביב. לאחר־מכן החליפה הקבוצה ידיים עד שהפכה להכח־מכבי רמת־גן. במאזנה שתי זכיות בכתר האליפות ופעמיים בגביע. מה שמעניין שהכח רמת־גן — מציין יוסף חכם — הזרימה לשוק מאמנים מצטיינים שהובילו קבוצות בליגות הבכירות, ביניהם יהודה שחרבני, אהרון קסיטולניק, מיכאל קדוש, שאול כהן, אשר מסינג ואחרים. מאמן יוצא הכח, גדי צלניקר, ניהל את הקבוצה במחזורים הראשונים אך פוטר. מי שמועמד לאמן את הקבוצה בליגה א' הוא שאול אלבוכר, גם הוא שחקן־עבר מצטיין בשורותיה * * * לקבוצת הכח רמת־גן אין אוהדים רבים, אולם המעטים הם נאמנים ביותר, ביניהם האחים אנגיל, שאחד מהם, אורי, הוא גם האספסנאי של הקבוצה. האחים הם גם אוהדי קבוצת הכדוריד של מכבי הארזים רמת־גן, שגם היא ירדה העונה לליגה הארצית * * * יעקב (שוקי) נוסדר, כובש השערים המצטיין של מוליכת טבלת הליגה הארצית בכדורגל, הפועל ירושלים, עובד גם כמפיץ עתונים ב„ידיעות אחרונות". המשאית, עמה הוא עובד, נושאת את הכתובת, באותיות קידוש־לבנה: „נומרו 1" — סיפורו של יצחק ויסהוף * * * הצל״ש של השבוע שעבר מגיע לקבוצת הנוער של הפועל קרית־אתא בכדורגל. קבוצה זו שלא הצליחה להעפיל לליגה העלית, עלתה לגמר גביע־ירושלים, אחרי שניצחה בחצי־הגמר בקרית־אליעזר את מכבי חיפה 0:1. לחיפנים היתה זו אכזבה גדולה מאחר שרצו להיות הראשונים שיזכו בגביע הנושא את שמו של שוערם המנוח, אבי רן. את הפועל קרית־אתא מאמן יורם אררינס וכוכבו הוא השוער בן ה־17, ארז אינדיבו, שכבר הצטיין גם בין שורות קבוצת הבוגרים מליגה א', מסתבר שקרית־אתא זה לא רק כדורעף * * * יוסף גלזר, שהביא קטע זה, מציין שכדורגלן־העבר של בית״ר ירושלים, ד״ר ראול גילר, עוסק כיום בטניס. בטורניר חג השבועות במועדון הכרמל זכה ד״ר גילר במקום הראשון לגילאי 45 * * *.

רוזנברג נשאר ב...קנדה

* * * כדורסלן מכבי ת״א והנבחרת, מוטי דניאל, נשא בסוף השבוע לאשה, בחתונה רבת־משתתפים בתל־אביב, את קרי וינטר. יצחק ויסהוף מספר כי בחתונה נכחו שני ראשי עיר, שמחה מילר, ראש עיריית קרית־מוצקין, שהוא דודו של מוטי, וחיים שרון, ראש עיריית חולון, שאפילו נאם. ראש עיר שלישי שהוזמן, אורי עמית מרמת־גן, הסתפק במברק־ברכה. ערב לפני החתונה השתתף מוטי דניאל במסיבת־רווקים עליזה שערך לו חברו הטוב, עופר יעקבי, בפאב תל־אביבי * * * קפטן מכבי חיפה, אריה רוזנברג, שוהה בקנדה בביקור אצל סבתו. הוא עמד לשוב ארצה בסוף החודש כדי להשתתף באימוני הנבחרת, אולם לצערו התבשר טלפונית כי יכול להאריך את שהותו מאחר שלראשונה מזה שלוש שנים לא זומן לנבחרת — דיווחו של יוסף גלזר * * * קבוצות כדורסל שונות מחלקות את עור הדב בטרם ניצוד בכל הקשור להפועל חיפה. הן מציפות את מעט שחקניה בהצעות קוסמות. הפועל חולון חותמת על חוזה עם רולאנד ויסטון במקרה שהפועל חיפה תתפרק. הפועל הגליל־העליון פנתה לגיא גורם; הפועל ירושלים ואליצור רמלה מחזרות אחרי אבנר שם־טוב; מכבי חיפה ומכבי קרית־מוצקין לוטשות עין לרוברט יוברט. בינתיים אין עם מי לדבר בהפועל חיפה. לגודרס יש חוזה אישי עם הפטרון הקודם, קובי שלוינגר, לפיו הוא משוחרר אם זה לא ימשיך. שניים מהכדורסלנים, אבנר שם־טוב ואייל טסלר, עומדים לצאת לטיולים ממושכים בחו״ל והפקידו יפוי־כוח בידי סוכנם, עו״ד שמעון דגן, במקרה שהפועל חיפה תתפרק * * * הפועל הגליל־העליון מצפה בכליון־עיניים להתחתמתו של הכדורסלן אריל ויליאמס ב...הפועל חולון. יצחק ויסהוף מגלה שאם ויליאמס ישחק בעונה הבאה בחולון ישחררו החולונים את ג'יימס טורי, שהגליל מחזרת אחריו. מאמן הגליל, מולי קצורין, ועוזרו בעונה הבאה, אילן קובלסקי, אימנו בעבר את טרי בחולון. אגב, קצורין חתם לעונה נוספת בהפועל הגליל־העליון * * *.

הבעל לעתיד אינו מעוניין

* * * הכדורסלנית הבין־לאומית הוותיקה, זיוה רזן (27), זכתה העונה בשני התארים הראשונים בחייה, אבל לא תמשיך בשורות ה„דאבליסטית", אליצור ת״א. זיוה עומדת להינשא הקיץ לסוכן הביטוח אילן בק, שאינו מעוניין בנסיעותיה מחיפה לתל־אביב. בגלל יחסיה העכורים עם הפועל חיפה, הכוללים גם הליכים משפטיים, נראה כי לא יהיה מנוס מהופעתה בשורות מכבי קרית־מוצקין, המבקשת לצרף לשורותיה גם את חברתה מקיבוץ עין־דור בעבר, דבורה פרישברג, המשחקת במכבי ת״א * * * עוד בכדורסל הנשי: במסיבת הסיום של כדורסלניות הפועל חיפה, סגניות האלופות, הוצגה שחקנית החיזוק הראשונה, בסמת מקיבוץ כוכבה הפועל ת״א ושחקנית הנבחרת, העוברת לחיפה כדי ללמוד בבית־ספר למלונאות, דביר. בגביע השחקנית המצטיינת העונה בהפועל חיפה זכתה הוותיקה היחידה בקבוצה, אסתר שריקי, בת ה־25, ובגביע הכדורסלנית המסורה, הקפטן יעל גולדשטיין, היחידה שלא גדלה בקבוצה אלא באה מעבר לכביש — ממכבי חיפה * * * מנהל חדש לקבוצת הכדורסל של מכבי חיפה: שלומי קובה, מי שהיה מאמן־הכושר בקבוצת הכדורגל של האגודה, לצידו של המאמן שלמה שרף, בעונת האליפות הראשונה. קובה הוא מאמן כדורגל בקבוצת נוה־יוסף בליגה לנוער ומאמן שחייה ואתלטיקה במכבי חיפה. הוא נכה צה״ל, קטוע יד. יוסף גלזר מציין שמכבי חיפה ערכה בדיקות פסיכו־טכניות לארבעה מועמדים במכון מיוחד לקביעת התאמתם לתפקיד ניהולי * * * במכבי ימק״א נצרת, העולה החדשה לליגה הארצית בכדורסל, מבקשים, בעונתה הראשונה להתבסס בליגה השנייה, ולאחר־מכן לנסות להעפיל לליגה הלאומית ע״י רכישת שני מתאזרחים בעלי שיעור־קומה. יו״ר הקבוצה והאיש החזק שלה, עו״ד מאען נאסר, גילה עובדה זו * * * מכבי בת־גלים, קבוצת־הבת של מכבי חיפה, שזכתה במקום השני בליגה הארצית בכדורסל, נשארה ללא שחקנים: קרדן אמישה ואייל לייב עלו לקבוצה הראשונה של מכבי חיפה; רביב צור עבר להפועל קרית־שמונה ועומר גריינפלד ילמד משפטים באוניברסיטת ת״א ויחפש קבוצה באיזור * * *.

גליקשטיין — המאמן בסיאול

* * * חילופי מאמנים בטניס: שלמה גליקשטיין יחליף את שלמה צורף ויהיה מאמן נבחרת הטניסאים במשחקים האולימפיים בסיאול * * * האם ימשיך המומחה המערב־גרמני תומאס למפרט במעגלה בישראל כיו״ר היחידה לספורט הישגי אחרי שש שנות פעילות. בארץ אין לנו משלחת ספורטיבית לסיאול שטופחה ע״י יחידתו של למפרט * * * מאבק רפואי לקראת המשחקים האולימפיים בסיאול. לא פחות משמונה רופאים רואים עצמם מועמדים לצאת לדרום־קוריאה * * * חיים נחמן רז, שהוא יו״ר ועדת החינוך בכנסת וחבר הועד האולימפי, הסביר בשבוע שעבר לחברי המליאה שהתכנסו בתל־אביב את אכזבתו מכך שראשי הספורט מטרפדים את קבלת חוק הספורט, שהוכן ושופץ במשך שנים רבות לפי משאלותיהם * * * משבר חמור פוקד את קבוצת הכדורעף של מכבי חיפה עד כי באגודה חוששים לעצם הופעתה בעונה הבאה בליגה הלאומית. אם בשנתיים הקודמות הצליח המאמן־שחקן, ד״ר רובי פרידמן, להחתים שחקני־חיזוק טובים, הרי שהשנה העניינים יגעים. פרידמן עצמו הודיע על פרישה ממשחק פעיל בגיל 40 ולאחר 25 שנות הופעה בליגה הלאומית * * * הרחק מאור הזרקורים יוצאה נבחרת החירשים של ישראל בכדורסל לאליפות אירופה בליון, צרפת. יצאו עשרה כדורסלנים: שישה מאס״ח חיפה וארבעה מאס״ח ת״א. מאמן הנבחרת הוא אברהם אלוף מחיפה. יו״ר אס״ח ישראל, יעקב ארנפלד, יציג את מועמדות ישראל לאירוח את אליפות אירופה ב־1992 לאחר שרשות הספורט, איגוד הכדורסל ועיריית ת״א הביעו תמיכתם בכך. תהיה זו הופעה שנייה של ישראל באליפות. ב־1980 במולין סיימה שביעית מתוך שמונה נבחרות וב־1984, במינכן, לא יצאה נבחרת בגלל חיעדר תקציב. בקבוצה יש כדורסלן בגובה של 2 מטר, מנטי נפתלי־אלשבר, בן 20, היחיד שמשחק בליגה, במכבי צור־שלום, שעלתה לליגה א' * * *.

בצלאל עמיקם

דברים שרואים מבית שאן לא רואים מכאן

עיירת הפיתוח בת ה־14 אלף תושבים היתה בעבר יישוב פורח ■ בבית שאן שוקדים כעת על שיחזור העבר המפואר והאתרים ההיסטוריים ומקווים לרווחים

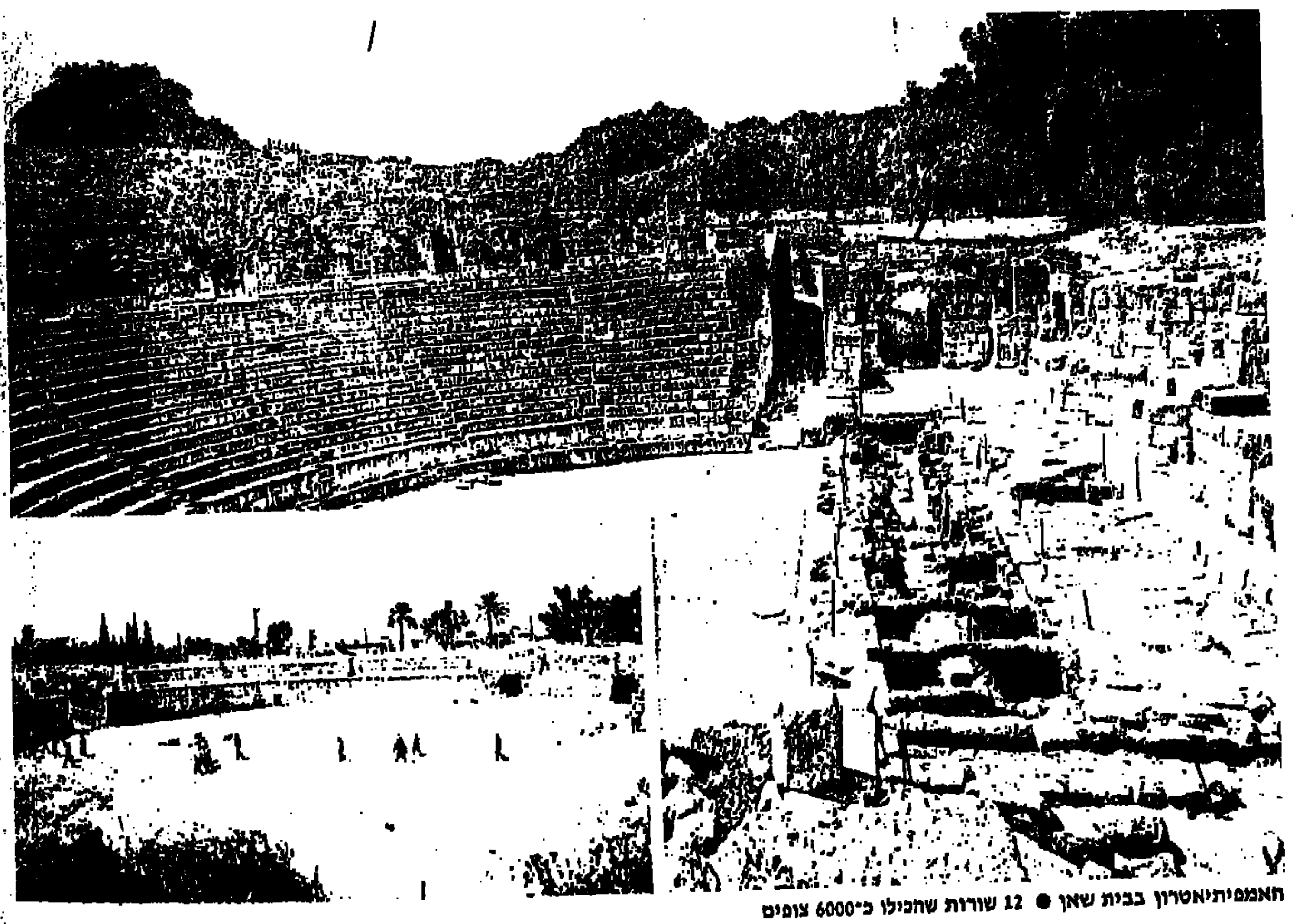

האמפיתיאטרון בבית שאן ● 12 שורות שהכילו כ־6000 צופים

אסונם של אנשים הוא ששונם של ארכיאולוגים. דומה שכלל ברזל זה יפה לבית שאן. רעידת אדמה שפגעה בעיר באמצע המאה ה־8, החריבה את הישוב הפורח. למעלה מ־1200 שנה לקח לה, לבית שאן, עד להתאוששותה. מישוב ערבי קטן ונידח ליד מסילת הברזל חיפה־צמח, היתה לעיירת פיתוח בת 14 אלף תושבים. פרנסי העיירה בטוחים, כי עברה המפואר ועתיק היומין של בית שאן יתרום לביסוסה הכלכלי. בית שאן המודרנית בונה את עתידה בעמל רב, כשהיא חדורת הכרה ואמונה, כי ניתן לחדש ימינו כקדם.

חשיפת הרובדים העתיקים תארך שנים רבות. המועצה המקומית, בשיתוף עם משרד התיירות, הקרן הקיימת ואגף העתיקות, הורדו לאפשר לציבור גישה לאוצרות הארכיטקטוניים הנדירים שהתגלו עד כה. לסייר בבית שאן העתיקה ראוי להיעזר ברפרפת מיוחדת שעיקר תוכנה מוגש בזאת לשירות המטייל.

בית שאן הינה אחת הערים העתיקות במזרח. בתל בית שאן שמעל נחל חרוד, נמצאים שרידים של כ־20 שכבות ישוב, החל מהאלף החמישי לפני הספירה. ממצאים חשובים מתקופת השלטון המצרי התגלו בתל במאות הט"ו עד הי"ב לפנה"ס.

הפלישתים, אשר שלטו בעיר הציגו את גופות שאול ובניו על חומותיה, לאחר מותם, בקרב על הגלבוע. המלך דוד כבש את העיר והיא היתה אחת מערי המינהל במלכות שלמה.

החל מן התקופה ההלניסטית נקראה העיר בשם "סקיתופוליס" (ביוונית: עיר הסקיתים) וכן "ניסה" כשמה של אומנת האל דיוניסוס, אל היין, אשר לפי מסורת מקומית, נקברה במקום.

בתקופה הרומית כללה אוכלוסיית העיר עובדי אלילים וקהילות גדולות של יהודים ושומרונים. בתקופה הביזנטית היו נוצרים רוב בעיר. בסוף המאה הרביעית לספירה היתה בית שאן לבירת הפרובינציה של "ארץ ישראל השניה". העיר עברה לידי המוסלמים במרוצת המאה השביעית, באמצע המאה השמינית ארעה רעידת אדמה קשה והעיר חרבה.

בתקופה הערבית היתה בית שאן עיר קטנה על צומת דרכים חשובה. בתקופת השלטון התורכי ובתקופת המנדט היתה במקום עיירה קטנה.

מוקדי הביקור שניתן ואפשר לבקר בהם בבית שאן.

האמפיתיאטרון

האמפיתיאטרון דמוי האליפסה, שרק חציו נחפר, הוקם במאה ה־2 לספירה ושימש למשחקי מלחמה גלדיאטורים. במרכזו המבנה נמצאת הזירה בה נערכו התחרויות. 12 שורות מושבים שהכילו כ־6000 צופים סובבות את הזירה, מהן השתמרו שלוש בלבד.

רחוב ושכונה מן התקופה הביזנטית ליד האמפיתיאטרון

בתקופה הביזנטית במאה ה־5 לספירה, כאשר האמפיתיאטרון חדל לשמש כמקום של תחרויות גלדיאטורים, נבנתה באיזור שכונת מגורים צפופה, שהתקיימה עד התקופה הערבית הקדומה. במרכז השכונה נסלל כביש מאבני בזלת, אשר חיבר את הרובע החדש עם מרכז העיר. בריצוף הכביש התגלתה כתובת יוונית המספרת על סלילת הרחוב והתקנת מערכת מים בשנת 522 לספירה.

התיאטרון

התיאטרון הרומי־ביזנטי, שהיה אחד ממרכזי התרבות והבידור העיקריים בעיר, הינו השמור והמרשים מבין התיאטרונים שהתגלו בארץ, ותכולתו כ־6000 מושבים. גרם מדרגות רחב הוביל את התושבים אל התיאטרון והכניסה היתה דרך מעברים מקורים. גוש המושבים, המקיף את האורקסטרה וצופה אל הבימה, השתמרו בשלמות. במקום נאספו פריטים אדריכליים רבים, חלקם משיש וגרניט והם מיועדים לשחזור חזית הבמה.

מבנה המרחצאות

מבנה המרחצאות מהתקופה הביזנטית משתרע על שטח של 6 דונם, אולמות המרחץ בנויים בתוכנית צירית סימטרית. המבנה שימש את אנשי העיר לרחצה, ספורט, מנוחה, ומפגש חברתי. הוא מוקף מ־3 עבריו בחצר גדולה ומרוצפת, שחלקה סטווים מקורים, מרוצפים פסיפסים ושיש. לסטווים אלה נפתחו אכסדרות ואולמות.

פסיפס טיכה

פסיפס נדיר ביופיו ובצבעיו, מהמאה השישית לספירה נמצא באחד מחדרי מבנה ביזנטי. במרכזו מדליון. אלת המזל והשפע של העיר, ועל ראשה כתר חומות ובידה קרן שפע. המבנה הביזנטי נבנה אל תוך הריסותיו של אודיאון, שהיה במקום בתקופה הרומית.

רחוב העמודים

רחוב העמודים מוביל מן התיאטרון אל מרכז העיר, הרחוב מרוצף באבני בזלת בתוואי של דג ובמרכזו תעלת ניקוז. לאורכו מדרכה מוגבהת מרוצפת. ממערבה שדרת עמודים שהיא חלק מסטיו מקורה ומרוצף פסיפס. שורת חנויות חלקן מרוצפות בפסיפס נפתחה אל הסטיו. בקצהו הדרומי מבוא מדרגות מקורה (פרופילאון) המוביל מהרחוב למרחצאות.

המקדש

גרם מדרגות רחב, בהמשך רחוב העמודים, מעלה אל המקדש הרומי, ממנו השתמר רק הבסיס. משער, כי המקדש היה קשור לפולחן דיוניסוס. עמודים, שעמדו בחזית המקדש, ונשאו את גג החזית בעל צורת הגמלון, התמוטטו ברעידת אדמה באמצע המאה השמינית לספירה.

נימפאון

סמוך למקדש, מדרום־מזרח נמצאו יסודות הנימפאון. הנימפאון הוא בניין מזרקה מפואר, שעיקרו גומחה עגולה — בחזיתה עמודים וקורת אבן מעוטרת בתבליטים. אלה רוכזו בצד המפרק לצורך שחזור הנימפאון בעתיד.

רחוב העמודים מדרום לתל

רחוב העמודים הרומי, המרוצף בזלת, הגיע למרכז העיר מן השער הצפון־מזרחי. מבין העמודים נשמר אחד למלוא גובהו. רק קצתו של הרחוב השתמר. רוחב הרחוב עם המדרכות שמעבר לעמודים היה כ־24 מ'.

מונומנט

רחוב העמודים מגיע אל מסד רחב מעוטר בגומחות. על המסד היה מבנה עמודים גבוה ומעוטר, עשוי משיש. מבנה זה היה מונומנט שעיקר תפקידו ציון מרכז העיר.

הבזיליקה

הבזיליקה היתה המבנה האזרחי הציבורי של בית שאן הרומית. היא שימשה כמקום מפגש ציבורי ואולם שבו נעשו עסקים פרטיים. המבנה, שרק חלקו המזרחי נחפר היה מצופה בשיש והגג התנשא על גבי עמודים גדולים.

טור עמודים מן התקופה הרומית

מדרום מזרח לבזיליקה נמצא טור עמודים עשויים מאבן יחידה, מהתקופה הרומית. בחזית הטור נמצאה בריכת מים מוארכת ורדודה שרק מיעוטה נחשף, אשר שימשה לנוי. על גבי השרידים הרומיים נבנו בתקופה הביזנטית רחוב וחנויות שהתמוטטו ברעידת האדמה.

רחוב חנויות ביזנטי

קטע של רחוב החנויות הביזנטי נחשף בקצהו הדרום־מזרחי של החפירה. חלק מקיר וחזית של החנויות אשר התמוטטו ברעידת אדמה במאה ה־8, שוחזר על רקע הבזלת הקשתות, אשר עיטרו את הרחוב. מכאן עולה הרחוב לכיוון דרום העיר ואיזור האמפיתיאטרון.

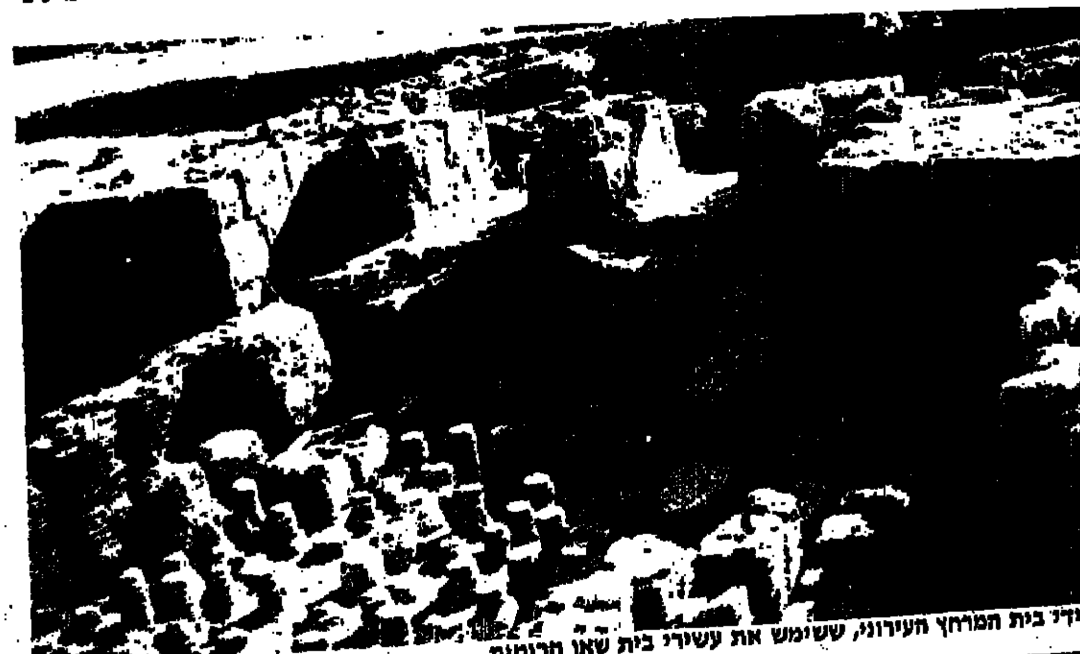

שרידי בית המרחץ העירוני, ששימש את עשירי בית שאן הרומית

מדליית אנה פראנק לחסידי אומות העולם

המדליה הממלכתית שהונפקה על־ידי החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות לזכרה של אנה פראנק הוענקה לשגריר הולנד בישראל, הרמן ואן רויאן, ולשנים מחסידי אומות העולם, יוצאי הולנד החיים בישראל, אברהם ברור (לשעבר יאן ברואר) ופראני מונש־צווגרמן. בטקס הענקת המדליה, שנערך ב־17.5.88 בשגרירות הולנד בישראל, השתתפו השגריר ועובדי שגרירות הולנד בישראל, חסידי אומות העולם מקבלי המדליות, נציגי "יד ושם" ומשרד החוץ, הניצולים ובני אלפים מהם נטלו חלק בפעולות המחתרת נגד הכובש הנאצי. היהודים היו מעורבים בכל תחומי החיים בהולנד, בכלכלה, בנקאות, עיתונאות ועוד. אחרי המלחמה נותרו בהולנד 20 אלף יהודים. בישראל חיים עשרת אלפים מיהודי הולנד.

לאחר הענקת המדליה לשגריר הולנד הוענקה המדליה לחסיד אומות העולם אברהם ברור (לשעבר יאן ברואר), בן 88, שהציל את קרובי משפחת אשתו היהודיה. לאחר המלחמה התגייר ויחד עם משפחתו עלה לישראל. כיום הוא מתגורר עם אשתו, ילדיו ונכדיו בקרית ביאליק.

מימין לשמאל: אליעזר שילוני, מנכ"ל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות, אברהם ברור, חסיד אומות העולם, ויאן הרמן ואן רויאן, שגריר הולנד בישראל

משפחותיהם ויוצאי הולנד בישראל.

מנכ"ל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות אליעזר שילוני ציין, כי ההחלטה על הנפקת מדליה להנצחת זכרה של אנה פראנק מגמתה לזכור ולא לשכוח את שואת יהודי אירופה, ומאידך לזכור את מעשי הגבורה ההומניטאריים של חסידי אומות העולם בהצלת יהודים. והענקת מדליה זו לשגריר הולנד בישראל באה להודות לעם ההולנדי, על העזרה שהושיט, חרף כל הסכנות, ליהודי הולנד במלחמת העולם השנייה.

השגריר ואן רויאן הודה בשם ממשלתו והעם ההולנדי לחברה הממשלתית למדליות ולמטבעות וציין כי בכוונתו למסור מדליה זו למוסד לחקר היהודים בהולנד בשנים 1940־1945. בהמשך דבריו עמד על דמותה של אנה פראנק שעל אף התלאות שעברו עליה ועל משפחתה היתה אופטימית והאמינה בטוב ליבם של בני האדם. אולם מתה באופן אכזרי במחנה ההשמדה ברגן־בלזן.

השגריר ציין, כי לפני מלחמת העולם השנייה חיו בהולנד 140 אלף יהודים שעשרות

כן הוענקה המדליה לחסידת אומות העולם פראני מונש־צווגרמן, שבתקופת הכיבוש הנאצי בהולנד נתנה מיסתור לילדה היהודייה חנה ווייס, המתגוררת כיום באשקלון, שהובאה לביתה על־ידי המחתרת ההולנדית. בשם פראני מונש־צווגרמן, הנמצאת בטיפול רפואי באמסטרדם, קיבלה את המדליה הניצולה, חנה וייס, שעלתה ארצה. פראני מונש היא נוצרייה, אבל בחרה לחיות בישראל ומתגוררת בתל־אביב. לרעייתו של אברהם ברור, הוענק עיטור כסף עם הכתובת "שמע ישראל" ולחנה וייס מדליה אנה פרנק מכסף.

דברי תודה נרגשים השמיע אברהם ברור. הוא סיפר, שבעליית הגג בביתו שבאמסטרדם הסתתרה משפחה יהודית וילדיו לא ידעו אודותיה (הם היו עולים לעליית הגג כשהילדים לא היו בבית). אולם כאשר אחד הבנים חש במשהו, ושאל את אביו, החליט לספר לכל הילדים את האמת וביקש מהם שלא לגלות לאיש, והם אומנם שמרו על סוד זה תקופה ממושכת.

הפינאליסטים

(סוף מעמוד 6)

עוכר לצרו של המזכ"ל כיו"ר אגף הבחירות במפלגה. כהן הוא בעל ההישג הגדול ביותר מבין החדשים (להוציא כמובן את לובה אליאב, שלו יש רקורד אישי ולאומי מיוחד במינו). כהן הגיע למקום החמישי מבין ה־29. אבל הוא עבד קשה מאד, ובמשך שנים, כדי להשיג זאת. גם הוא כמו האחרים יצטרך עתה לעמוד במבחן הגדול של החודש הבא. צעיר נוסף הוא אפרים (זיני) זינגר ראש המשמרת הצעירה של המפלגה, שהיה בעבר עוזרו של ברלב, בהיותו מזכ"ל העבודה. יחיאל לקט, הוא מראשי תנועת העבודה הציונית. פנים חדשות חשובות הן פניו של אלי בן מנחם, פעיל המפלגה בשכונות תל־אביב, תושב כפר שלם. וישנם גם שתי פנים חדשות מהסקטור ההסתדרותי שמואל בהט ושורה אלססקטור.

הפנים המפתיעות במיוחד הן פניה של נלי כרכבי הערביה משפרעם, שקבלה את המקום ה־26 ברשימת ה־29. זהו הישג נאה ומכובד לה ולמרכז מפלגת העבודה, שיצרו יחד תקדים חשוב של מועמדת ערבייה. נלי, פעילה נמרצת ורכזת פעלים בנעמ"ת, אינה אולי דמות מוכרת בתקשורת ובמלייה הפוליטי־מפלגתי בתל־אביב ובירושלים, אך היא דמות אהודה ומכובדת מאד ברחוב הערבי, ובעיקר בקרב הנשים הערביות, שוודאי גאות בהישג של אחותן.

היו שניסו לתת סימנים ברשימת ה־29 ולחלק אותם על פי יונים ונצים. הליכוד קפץ מייד על המציאה, והדביק כבר תווית למפלגת העבודה — מפלגת "שלום עכשיו". אפשר כמובן להבליט בה יונים כמו לובה אליאב ויוסי ביילין או אברהם בורג ועמיר פרץ, אך באותה מידה אפשר להרגיש דווקא את שושנה ארבלי־אלמוזלינו, רענן כהן, מיכה גולדמן ושמעון שטרית, שיכולים להחשב נצים. ספק גם אם הקטגוריה של נץ או יונה היתה מכרעת במערכת השיקולים, שפעלו על חברי המרכז בבחירת 29 המועמדים.

המלחמה על כסא בטוח

אך במפלגת העבודה נשואות כבר הפנים קדימה, אל הקרב הגדול ב־16 ביוני. כאן יתמודדו נבחרי המרכז (29) ונבחרי המחוזות (23) על מקום ריאלי ברשימה לכנסת. יש לזכור, כי 11 מקומות כבר תפוסים. שמעון פרס, יצחק רבין, יצחק נבון, עוזי ברעם, ישראל קיסר ומשה הלל ייכללו אוטומטית בעשיריה הראשונה, כשאליהם במקום החמישי מצטרף עזר וייצמן. לשני נציגים נוספים של "יחד" מובטחים מקומות ריאליים ללא התמודדות. עוד שני מקומות (ה־35 וה־40) מובטחים כבר לנואף מצאלחה ולסאלח טריף. אם נצא מתוך הנחה אופטימית, כי ארבעים וחמישה המקומות הראשונים ברשימה לכנסת יהיו ריאליים, הרי זה מותיר להתמודדות ב־16 ביוני 34 מקומות, שעליהם יתמודדו 50 איש ואשה. בין המתמודדים יהיו 19 ח"כים (ושרים), כל 31 המתמודדים האחרים יהיו פנים חדשות. גם אם כל הח"כים הדיום יבחרו פעם נוספת במקום ריאלי, ייכנסו לרשימת ה־45 חמש עשרה פנים חדשות, אשר יחד עם מצאלחה וטריף, שכבר בפנים, והח"כ חטרי מאר אברהם שוחט ראש עיריית ערד, שגם הוא יכול להיכנס לקטגוריית הפנים החדשות, יגיע מספרם של החדשים ל־18 איש. מספר מרשים למדי.

על המאבק שיתנהל בעוד כשלושה שבועות עוד ייכתב הרבה. נציין רק, כי הוא יתאפיין בשני מישורים עיקריים. הראשון, בין קבוצת השרים: ארבלי־אלמוזלינו, יעקובי, שחל, גור, צור וברלב וכן הח"כים אורה נמיר, חיים רמון, אברהם כץ־עוז, מיכה חריש, אליהו שפייזר, רפי אדרי, שבח וייס וכן לובה אליאב, מיקי בר־זוהר ורענן נעים, שיתמודדו ביניהם על המקומות השמיניים עד השנים עשר, בסיבוב ההצבעות הראשון. הח"כים האחרים ינסו להתברג במקומות טובים בהמשך.

המישור השני יהיה המאבק הגדול של החדשים להיכנס למקום ריאלי ברשימה. דבר אחד כבר ברור, בעיני חלק ניכר מהמתמודדים ביוני, המבחן שעבר ב־26 במאי היה בבחינת תרגיל "התחממות" — עכשיו מתחיל המרוץ האמיתי.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

שוות בין שווים

מונח ה"שוויוניות" עובר כחוט השני בכל הקשור לאמירות, התבטאויות, דרכי הפעולה והמצע המפ"מי. שוויון אמיתי של דת, גזע, לאום, וכמובן מין. נשים תפסו מקום של כבוד כבר בימים ובמסגרות הטרה־מפ"מיות. הן בלטו בשומר הצעיר והיה זה אך טבעי למצוא אותן בשורה המובילה של המפלגה. מפ"ם היתה הראשונה ששריינה מקום לנשים בכל מוסדותיה הפנימיים והייצוגיים, מתוך תפישה שהנשים הן חלק אינטגרלי בכל מערכות החיים. החל ממועצות הפועלים דרך הסניפים ועד לכנסת.

בכנסת בלטה הנציגות הנשית המפ"מית במיוחד, ושורה ארוכה של חוקים והצעות חוק אפשר לזקוף לזכותן. דוגמאות לא חסרות: חה"כ חייקה גרוסמן פעלה רבות בתחום שוויון ההזדמנויות לנשים במס הכנסה, ובנושא הסעיף הסוציאלי בחוק ההפלות (שבוטל אחר־כך על־ידי ממשלת הליכוד). חה"כ אמירה סרטני העבירה בקריאה טרומית חוק המתייחס לריבוי נישואין, חוק החינוך המיוחד, תיקון לחוק נגד גברים מכים ועוד ועוד.

חלוקה למיגזרים

החשיבות הרבה הנודעת לנושא הנשים באה לידי ביטוי גם בהיערכות לקראת הבחירות הקרובות. לצורך זה הוקם מטה בחירות של מחלקת החברות, המורכב ממזכירות המחלקה. את ריכוז המטה לקחו על עצמן ח"כ אמירה סרטני, המשמשת כיו"ר, טובה נחתומי, רכזת מחלקת החברות, שנכנסה לתפקיד רכזת המטה (כשהיא אף מצורפת למטה הבחירות הכללי), ויעל סלוכון, מזכירת סניף רחובות, שתטפל במגזר העירוני. על השילוב המלא של נציגות המטה הנשי במטה הכללי הוחלט לאחר שתי ישיבות מזכירות ודיון בנושא בהשתתפות חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם.

כדי לייעל את הפעילות, נעשתה חלוקה למיגזרים — ערבי, קיבוצי, עירוני, הסתדרותי ומוניציפלי. "במגזר הערבי", אומרת סרטני, "אנו מגבשות הפעלה אזורית של אוכלוסיית היעד, כשזו קשורה לפעולות החברות וגני הילדים במגזר". את ריכוז הנושא תבצענה אמירה זכאי וטובה נחתומי והפעילות תתמקד בשטח, בחוגי־בית, בסדנאות ובמועדוני נשים.

במיגזר הקיבוצי תרכז את הפעילות אריאלה למרן מהמדור לשוויון המינים בקבה"א, שצורפה למטה החברות. בתוכנית, הפעלת סדנאות לחברות קיבוץ וכן פעילות בקיבוצים עצמם, תוך שיתוף פעולה עם פעילות מפלגתית במיגזרים האחרים. לדברי נחתומי, עד עתה נענו עשרות חברות קיבוץ לקריאתה לקחת חלק בפעילות התנדבותית והיא מצפה לחברות נוספות.

רשימה ממוחשבת

על המיגזר העירוני אחראית יעל סלומון. "נקים במסגרות אזוריות צוותי פעולה אזוריים ומקומיים, והפעילות תתבצע בסניפים תוך הרחבה לתאי חברות, חוגים וביקורי־בית. בכל ריכוז אזורי תעמוד חברה שתחזיק ברשימה ממוחשבת של האיזור והפעולה תקיף בסופו של דבר את כל הארץ."

במיגזר ההסתדרותי (כולל נעמת והרשויות המוניציפליות) עולה בעיית הפעלת הנשים, שרובן חברות במערך. בתכנון: גיבוש דרכי פעולה (לאחר קבלת ההכרעה המדינית), לצורך העברת המסר הפוליטי הייחודי והעצמאי לכנסת, בעוד החברות עצמן עובדות במערכות משותפות עם מפלגת העבודה.

מטה החברות רואה את ייעודו במיצוי הפוטנציאל של הקול הנשי בבחירות, מסכמות נחתומי וסרטני. לדבריהן, הנשים יתגייסו במלוא מרצן לחיזוקה של מפ"ם, והן מצפות לכך שמקומן של החברות — בסיעה, בכנסת ובמוסדות נוספים — לא ייפקד. כשוות בין שווים.

מו"מ מתמשך

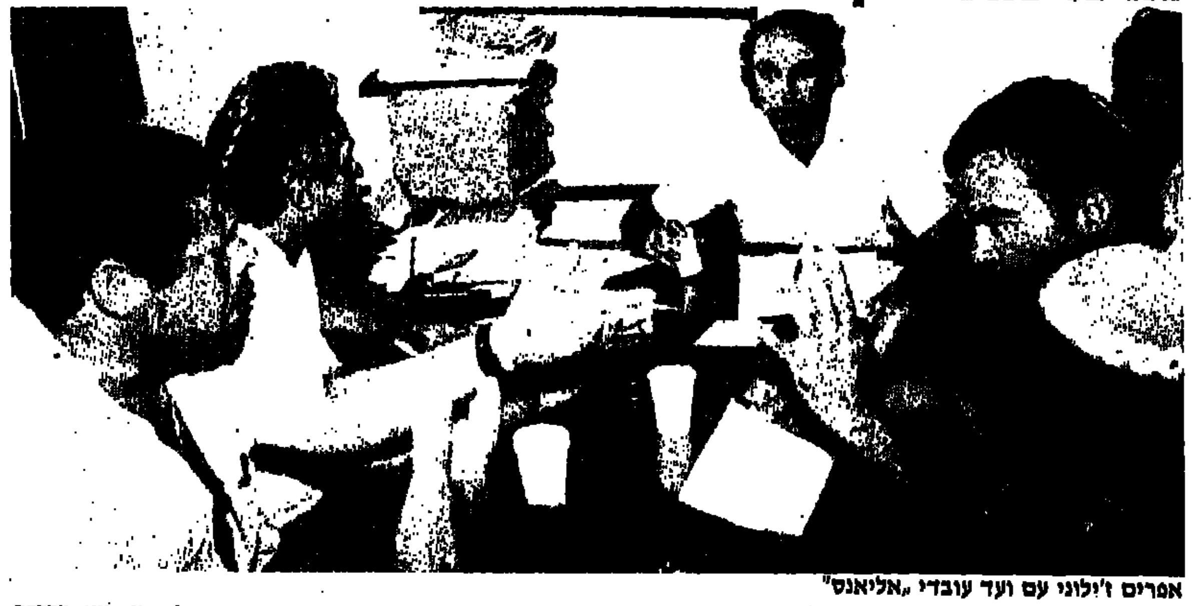

אפרים ז'ילוני עם ועד עובדי "אליאנס"

בתחילת מאי הוגשה מטעם חברת "אליאנס" בקשה למינוי מפרק לחברה. שערי המפעל נסגרו והעובדים הוצאו לחופשה. לאחר התבצרות והפגנות סוערות מונה אפרים ז'ילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ויו"ר נציגי מפ"ם בוועה"פ, כנציג ההסתדרות למו"מ עם נציגי ועד העובדים. מו"מ שידע עליות וירידות, אך מאחוריו כוונה אחת — לשכנע את המפרק להמליץ על המשך פעולה. לא להניח למפעל להיסגר סופית.

לאחר שהגיע ז'ילוני לנוסח מוסכם עם העובדים הודיעה ההנהלה כי היא מסרבת לקבל את הפשרה, והמו"מ נמשך.

עד לרגע מסירת הידיעה, בסוף השבוע, המו"מ עדיין נמשך. היום אמורים להיפגש שוב.

מסורת של ביקורים

כמו בשנים עברו, גם השנה בחג עיד־אל־פיטר נמשכה מסורת הביקורים של החברים היהודים אצל חבריהם המוסלמים. החג, המציין את סוף צום הרמאדן בארוחות חגיגיות ובביקורי ברכה הדדיים, היווה הזדמנות טובה למיפגש פנים אל פנים, לחילופי דעות ולשיחות בעניני דיומא.

"הביקורים השנה נערכו על רקע הקשר האישי, וגם לצורך הכרויות חדשות", מסביר מופרג' סלאלחה, רכז צוות ההפעלה במגזר הערבי. השנה לקחו חלק באירועים יהודים מכל המיגזרים — מהכנסת, מהוועדה המרכזית, חברי מרכז המפלגה, ראשי מחלקות וחברי קיבוצים, שכמובן מבקרים אצל השכנים.

לדברי מופרג', הוא אומנם מספר שנפגשים באיזור המשולש ונצרת, בשל אילוצים שאינם תלויים בהם, אך ביתר חלקי הארץ התנהל הכל למישרין, בארבעת ימי החג התקיימו חוליות ביקור בכפרים ובערים המעורבות. בערים היו אלה הסניפים שאירגנו את הפעילות.

"לדעתי, ביקורים מסוג זה תורמים רבות להידוק הקשר וההבנה בין שני העמים", אומר סלאלחה, "יש להתמיד בהם, לאו דווקא בשנת בחירות, אלא כל שנה ולאורך כל ימות השנה, כפי שאנו אכן משתדלים ועושים".

הישגים נאים

מופרג' סלאלחה משמש בתפקידו כרכז צוות ההפעלה זה כחודשיים. לפני כן ריכז בהתנדבות את אזור מרכז הגליל, בחייו ה"אזרחיים" הוא עוסק בחינוך והוראה. "התפקיד חדש, קשה, מבהיל, בעיקר בשנת בחירות", הוא מסביר, "אך אני מקווה שבעזרת שיתוף פעולה מהחברים בצוות ההפעלה נוכל לבנות נדבך נוסף בהידוק הקשרים וההבנה בין יהודים לערבים".

הוא מציין, כי מתחילת החודש משמש הצוות כמטה בחירות למיגזר הערבי. מופרג' עצמו, אירזים מואסי וחה"כ מוחמד ותד מייצגים את המטה במטה הבחירות הכללי. בימים אלה הם מסיימים לגבש תוכנית פעולה לקראת מערכת הבחירות, שתתבטא בהקמת מטות בחירות מקומיים באזורים ובכפרים חשובים. אמצעי חשוב נוסף להגעה אל הבוחר הערבי רואה הצוות בקיומם של חוגי־בית, כנסים ואסיפות. "יהיו הישגים נאים במיגזר הערבי", מבטיח סלאלחה.

כוח מעורב

83 עובדים קבועים היו בחברה שניהל יוסף חורי, עד שהחליט לעבור לפעילות פוליטית.

כיום הוא משמש כרכז הפעולה הערבית בערים המעורבות, עכו, חיפה, ת"א־יפו, רמלה, לוד ובכפרים באיזור ירושלים — כ־80 אלף תושבים ערבים. לתפקיד זה נכנס בסוף תקופת הפצת תווי הוועידה. "נתקלנו בקשיים למיצוי הפוטנציאל, אך בהמשך הוכחנו שהצלחה תלויה בנכונות. לא מעריכים נכונה את הכוח הטמון בערים המעורבות", אומר חורי.

לדבריו, ההתארגנות לפעילות תלויה בסניפים עצמם ובסך־הכל הוא מאמין שאפשר לבנות בערים המעורבות תשתית טובה מאוד למפ"ם, שכן מרבית התושבים הערבים שם נמנים עם ציבור היעד של המפלגה.

"לאוכלוסיה הערבית־נוצרית אין כיום נציגים במפלגות אחרות, אצלנו יש אפשרות לזכות בקול הזה. למרות שאני אישית נגד ייצוג על בסיס עדתי, אני חושב שכל ערבי יכול לייצג כל ערבי על בסיס עקרונות מפ"ם."

יקירי באר־שבע

שניים מחברי סניף מפ"ם בבאר־שבע זכו באחרונה בתואר "יקיר באר שבע" זאב זרזי, כאחד ממייסדי העיר וממעצבי דמותה והליכי פיתוחה. החל בפעילותו המוניציפלית ב־1950 והמשיך בה עד 1982, כיהן 27 שנה כסגן ראש העיריה ושנה וחצי כראש העיר.

הזוכה השני בתואר, דוד שורק, היה ממייסדי קיבוץ ניר־יצחק שבנגב. ב־1937 החל לרכז את המשלחת הציונית של תנועות הנוער למוסקווה וכעבור שנתיים הצטרף לעיריית באר־שבע כמנהל מחלקת המשק וכממונה על פניות הציבור. מאז 1964 מכהן כיו"ר התאחדות עולי בריה"מ בנגב, וכך זכה להשתתף בשליחויות חשובות ביותר, שרובן קשורות עם יהודי בריה"מ. פעיל בקליטת העולים בשטח ובשילובם בחיי העיר.

דוד שורק וזאב זרזי

בעריכת צביה בן־שלום

מה קורה בגוף האשה בגיל המעבר?

גיל המעבר אצל האשה מתחיל בדרך כלל בסוף השליש השני של חייה. חושבים שהפסקת הווסת היא סימן ההיכר של תקופה זאת, אך זאת טעות. תקופת הפוריות מסתיימת, מתחילה ירידה בתפקוד של השחלות, והפסקת הווסת היא רק תחנה אחת, אמנם מאוד בולטת, בתהליך זה.

נשים רבות עוברות משבר נפשי מלווה ברכאונות. עייפות מוגברת, נדודי שינה, התפרצויות זעם, ירידה בפעילות המינית ואף הפסקתה. יש עדיין רופאים שאינם מתייחסים לתופעות אלה ואומרים: כל אשה עוברת את המשבר הזה וכל המיחושים הם פסיכולוגיים. בעוד כמה חודשים זה יעבור ואל תשכחי, את כבר לא בת 20... את זה יודעת האשה וזה לא מסייע לה להתגבר על התופעות הלא נעימות של גיל המעבר שהקשה בהם הם גלי החום הפוקדים אותה.

מה בעצם מתרחש בגוף האשה בגיל המעבר? ירחון נעמת בשיתוף פעולה עם האגף למעמד האשה בנעמת הוציא חוברת שכראוי שתהיה בידה של כל אשה. החוברת עוסקת בבעיות המיוחדות לכל גיל ובפרק המוקדש לגיל המעבר מוסברות התופעות הפוקדות את גוף האשה בתקופה זו בצורה טובה ביותר.

את סיום תקופת הפריון בחיי האשה מציינת ירידה בתפקוד השחלות. הפסקת הווסת היא רק תחנה אחת בתהליך זה. בשחלות, ובמיוחד בביציות, מצוי המקור העיקרי לייצור ההורמון הנשי, האסטרוגן. הירידה בייצור האסטרוגן משבשת את הביוץ החודשי, את התפתחות רירית הרחם מידי חודש ואת תפקודן של עוד מספר בלוטות הפועלות על אברי המין. לכן נעשה מחזור הווסת בלתי־סדיר. כאשר הירידה ברמת האסטרוגן מגיעה מעבר לגבול מסויים, נפסקת הווסת לחלוטין.

מייעצים לכל אשה להיות בקשר עם רופא ודווקא בתקופה הזאת להיות תחת פיקוח. אך שוב חוזר הפזמון: הבדיקות בסדר ועל האי־נעימות תתגברי כבר.

אנחנו יודעות, שכל ביקור אצל גניקולוג מלווה במתח, כי הרופא מטפל במחלות ועד היום הזה תופעות המנופאוזה או הקלימקטריום, כך נקרא המעבר בפי הרופאים, אינן נחשבות למחלה. חושבים שגלי החום הם סימן ההיכר של המנופאוזה. על תופעה זו אפשר אולי להתגבר בלי עזרת רופא. אך יש תופעות אשר משפיעות על כל מערכת הבריאות בעקבות שינויים אורגניים כגון: שריר הרחם מתכווץ ומשקלו יורד מ־120 גרם עד ל־30 גרם, הנרתיק מתקצר ומאבד מגמישותו, דבר שגורם לכאבים בזמן יחסי המין. יש רגישות לזיהומים בנרתיק. במקרים לא מעטים מופיעות הפרעות במערכות אחרות כגון הלב, כלי הדם, דרכי השתן, העור, השרירים והעצמות. קוראים לכך תסמונת גיל המעבר.

יותר משקשה לאשה להתמודד עם גלי החום, קשה לה להתמודד עם תופעות הנגרמות על־ידי ירידת הורמון האסטרוגן המשפיע על כיס וצינור השתן. עקב ירידה באסטרוגן מופיע במערכות אלה ניוון מסויים וגוברת הרגישות לזיהומים ופליטת שתן עד להרטבה ללא ביקורת עצמית.

תופעה נוספת של גיל המעבר זו ההשמנה. בכל גיל יש נטייה להשמנה אבל בגיל 50 ומעלה הגוף שורף פחות שומנים והנטייה להשמנה גדולה יותר.

במרחב תל־אביב נפתחו באחרונה ארבע מרפאות לטיפול בבעיות גיל המעבר ביוזמתה של חביבה אביגיא, ראש שירותי הבריאות וחברת מועצת עיריית תל־אביב. היא גם יושבת ראש אגף מעמד האשה והיועצת המשפטית של נעמת. המרפאות הן עירוניות ופתוחות לכל אשה תושבת תל־אביב.

שאלתי את חביבה מה הניע אותה לפתוח מרפאות דווקא לטיפול בנשים בגיל המעבר והיא סיפרה: „קרה לי משהו מוזר, לא יכולתי לישון. מעולם לא היו לי נדודי שינה: אני אשה בריאה פעלתנית ורק הנחתי את ראשי על הכר וכבר נרדמתי. נדודי שינה אלה גרמו לי לסבל רב. הלכתי קודם לרופא הכללי והוא דיבר על עייפות יתר וקיבלתי כדורי רגיעה. לא עזר. עברתי בדיקות מכל הסוגים, אורגניות ונפשיות, ולא נמצאו חריגים. במקרה סיפרתי את סיפורי לידידה, פרופ' דניאל איילון, מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה של הפריון בבית־החולים איכילוב. הוא חייך ושלח אותי לבדיקה ופתאום התגלה שכל התופעה נוצרה בגלל שינויים הורמונליים. קיבלתי תרופה מתאימה, לא כדורי שינה ולא כדורי הרגעה, לא דיברו על עצבנות ולא על עייפות יתר, אלא רק על איזון הורמונים והכדורים החזירו אותי למצבי הרגיל. ישנתי ושוב תפקדתי כרגיל, כמו לפני כניסתי לגיל המעבר, שלא ידעתי שנכנסתי אליו".

נדודי שינה הם אחד מן הסימפטומים של גיל המעבר וחביבה אביגיא אומרת: „נשים רבות סובלות מנדודי שינה וזה גורם להן לעייפות ואי־תיפקוד בעבודה בשעות היום. הרופאים מתייחסים לכך בקלות ולמרות שאנחנו חצי האוכלוסיה, אנחנו לא מקבלות התייחסות נכונה ורצויה לבעיות שלנו. בתקופה שהאשה משוחררת מגידול ילדים ויכולה לתרום ולהעניק רבות בשל נסיון החיים, שרכשה והתמחותה המקצועית, היא נתקלת בבעיות בריאות שניתן לפותרן בקלות".

המרפאות שנפתחו אינן באות במקום טיפול של רופא גניקולוג. אך האשה יכולה לקבל בהן עצות, לעבור בדיקות ולשמוע הרצאות מפי פסיכולוג ורופא נשים.

בראש כל מרפאה עומדת רופאת נשים ומפנה את האשה לבית־חולים או לבדיקות מיוחדות במקרה הצורך.

לדברי חביבה אביגיא פונות נשים רבות למרפאות אלו והיא יוזמת פתיחתן של מרפאות נוספות בשכונות העיר.

חיה יוסף

מרפאות יום ג'

ארבעה מרפאות עירוניות לטיפול באישה בתקופת המעבר נפתחו בתל־אביב:

בשכונת התקווה. ר"ח דרורקה 18, טל': 396867. המרפאה פתוחה כל יום בשעות 13.00־18.30. לקבלת מידע, פתיחת כרטיס וקביעת תור לרופאה מקבלת האחות מולדין את הפונות למרפאה בשעות: 13.00־15.30.

ביד אליהו רח' הגיבור האלמוני 17, טל': 392318. המרפאה פתוחה כל יום ג' בשעות 12־14. האחות האחראית: רותי. הרופאה נמצאת במרפאה פעם בשבועיים והאחות מפנה את החולות אליה.

בבית שטראוס, תל־אביב, ר"ח בלפור 14, טל': 295411. תור למרפאה אפשר להזמין כל בוקר בין השעות 8.00־8.30. גם טלפונית. המרפאה פתוחה לנשים כל יום ב' וג'. האחות האחראית: יפה.

ביפו ג' ר"ח אילת 17, טל': 596773. האחות האחראית: פזי. המרפאה לא פועלת כרגע בגלל העדר רופאה. מידע אפשר לקבל טלפונית.

המרפאות פתוחות לכל הנשים באיזור מגוריהן. אין צורך בפנקס חבר או בהפנייה רופא. רופאת המרפאה מפנה, לפי הצורך, לטיפול בבית־חולים.

קופת החולים הכללית נתנה הנחיות, לכל רופאי הנשים, לטיפול בגיל המעבר. במקרה של בעיות מיוחדות או הפרעות מטבוליות, הרופא המטפל יכול להפנות את הזקוקה ליחידה לטיפול בנשים בתקופת המעבר במרפאה המרכזית: זמנהוף, היחידה, בניהולו של פרופ' אמנון דוד, פתוחה לקהל בימי: א' ב' ג' טל': 209111.

כל אשה יכולה לפנות ליחידה לטיפול בתקופת המעבר, אך רצוי לקבל הפנייה מן הרופא המטפל.

זה מה שיש

ילדי כל העולם...

ילדי כל העולם חוגגים ב־1 ביוני את יום הילד הבינלאומי. אצלנו הסתפקו בשבוע הילד, אבל תנועת הנשים הדמוקרטיות בישראל עורכת ב־1.6 רב־שיח בנושא „החינוך לשלום" בבית סוקולוב בתל־אביב, בשעה 8 בערב, בהשתתפות יאירה גנוסר, משוררת, אראלה רוניבסקי, מרכזת פרויקט „ילדים מלמדים ילדים", שולמית חנין, מחנכת, הלה חזאן, יועצת חינוכית, עמית לוינהוף, תיכוניסט, בלהה מס, בבאית תיאטרון ילדים, ונביל סמור, מחנך. סיסמת הערב היא „להגנת זכויות הילדים: נלמד אחווה — לא מלחמה, כיבוש וגזענות".

מבחני מיון לאסירים

מחלקת המיון לייעוץ בבחירת מקצוע, שבמכון „הדסה" בירושלים, השלימה לאחרונה עריכת מבחני־מיון והכוונה לקורס חשמלאות, ראשון מסוגו, המתנהל עתה בין כתלי כלא איילון. חוליות אבחון והערכה פסיכומטריות של מכון „הדסה", בחנו ומיינו עשרות אסירים ממספר בתי־כלא בארץ. מדובר בכלואים, שנשפטו על עבירות שונות (פרט לעבירות בטחוניות) ואשר בשל התנהגותם הטובה הוחלט לאפשר להם להשתתף בקורס הכשרה מעשי — חשמלאות — שנפתח זו הפעם ראשונה. גורמים בשירות בתי־הסוהר ציינו, כי הליכי המיון של מכון „הדסה" ליעוץ עזרו באורח משמעותי, הן בבחירת משתתפים שיסיימו את הקורס בהצלחה, והן בגיבוש רמתו. קורס החשמלאות הטרי, במימון הג'וינט, מתקיים חמש פעמים בשבוע במשך חצי יום. כתום הכשרתם, יועסקו האסירים במקצועם החדש בין כתלי הכלא.

צה"ל פותח בסיסים ולב

במסגרת שבוע הילד פתח צה"ל את בסיסיו וליבו לאלפי ילדים ובני־נוער, לרבות אלה השוהים במוסדות רווחה, מוגבלים פיזית וילדים הסובלים מפיגור שכלי, אשר להם היה זה מפגש ראשון ואולי יחיד עם צה"ל.

בתמונה — חיוכי הנאה של „חוקרי ומגלי" הסט"יל. (צילום: סיון פרג' — דובר צה"ל)

להקה דרמטית מוקמת באקים

להקה דרמטית מרכזית, מוקמת בימים אלה באקים, אגודה לקימום מפגרים. 20 המועמדים הראשונים ממעון שקמה, הוסטל חולון, הוסטל גני צהלה, מועדון כוכב ודיירי שתי הדירות בתל־אביב, פועלים כיום אחת לשבוע, בהדרכתה של דינה פרבה, באולם שבמרכז אקים בתל־אביב. חברי הלהקה הקבועה ייבחרו מבין המועמדים, חניכי אקים, שיופעלו וייבחנו במסגרת המורחבת של הלהקה.

200 ילדים עשו פוו

כ־200 ילדי שוטרים ושוטרות ממחוז תל־אביב התארחו בגן אורנים בקרנבל בר וכת מצוות, שהיווה את הסנונית הראשונה בפעילות הוועד למען השוטר, לטובת ילדי השוטרים. הילדים, שבילו בנעימים עד השעות הקטנות של הלילה, התהלכו במיוחד מהעוגה הענקית, באורך 3.25 מטר, שהכין אבנר אסרף, השף קונדיטור של גן אורנים, לעוגה הוצמדו 200 נרות שכובו בנשיפה משותפת של בעלי השמחה.

פעמון מלא גלידה

לפעמוני שוקולד ממולאים בגלידה מלוס סירופ תות שדה. קוראים „צלצולים" והם באמת משהו־משהו. מבית שטראוס. היצרן מבטיח שזה „נפלא לאכול בחוץ, בים, בקולנוע וסתם בבר". נכון שזה נפלא, אבל רצוי לא להחזיק זמן רב מחוץ למקרר כי זה נמס ומלכלך, כל פעמון אמנם עטוף בנייר כסף, אבל הוא גדול ומלא, אי־אפשר לבלוע בביס אחד. אז נא להיזהר בים, במקיוסק ובקולנוע; בוהלט עדיף בבית — מהמקרר לשולחן.

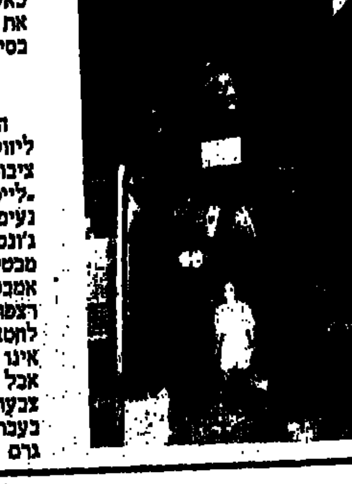

כובע אוסטרלי

... זה לא מה שהיה פעם. הנה מה שמציגות קארי או קונור (משמאל) וקורין בייקר באליפות התסרוקות שנערכה בבריסיין, אוסטרליה, בהשתתפות יותר מ־50 ספרי צמרת מכל היבשת.

נופש יצירתי ל„גיל הזהב"

נופש יצירתי ומעשי ל„גיל־הזהב" והכסף יופעל על־ידי בתי־הארחה בקיבוצים. במסגרת הנופש היצירתי תופעלנה תוכניות־העשרה יחודיות באמצעות סדנאות והכשרת הנופש בכל תחומי בדק־הבית. (חשמל, מכונאות, צביעה, צמחיית־בית, תיקוני שרברבות וכו'). בתי־ההארחה, המשתתפים במבצע, יפעילו את התכניות ליחידים ולקבוצות נופשים, אשר ישהו בבית־הארחה. הפעילות תופעל באמצע השבוע בחודשים מאי־יוני. הנופשים ישהו ארבעה ימים בפנסיון מלא ויקבלו יום נוסף והכל במחיר 355 ש"ח. בשלב ראשון תופעל התוכנית במספר בתי־הארחה, שהוכשרו לכך במיוחד.

סובין ומיץ שזיפים

הגיע אלינו ממילנו תטיף טבעי חדש בשם קרוסקה פרוניה (RUSCA PRUGNA) והוא עשוי סובין ומיץ שזיפים טבעי. תוצרת רקורדטי. באיטליה — אומר היבואן (חברת „שי" למוצרי מזון ובריאות) — נמכרות מדי חודש כמיליון קופסאות. זה משהו בגודל מסטיק, בעטיפה אינדיבידואלית, אפשר ללעוס או למצוץ והוא מכיל רשימה שלמה של דברים טובים (סידן, ברזל, ויטמינים וכו') ובסך־הכל 3 קלוריות. הכל רשום על האריזה. מבטיח פעילות מערכת עיכול תקינה ומסייע לדיכוי תחושת הרעב והעצבנות בזמן הדיאטה. מומלץ לקחת 2־3 טבליות בכל ארוחה, (עד 10 ביום) בתוספת שתייה וזה פוטר אותנו מהצורך בסובין נוספים. בקופסה 60 טבליות ויש להן תעודת כשרות של הרב הראשי דק"ק מילנו) ומחירה 17.50 ש"ח בבתי־מרקחות ובתי־טבע. הטעם הוא של סוכין, וכי מה רציתם?

קבב מן הצומח

הצמחונים אינם חיים רק על החסה, הודות לטבעול עומדים לרשותם מאכלים דמויי־בשר ויש לכך חשיבות לא כל־כך לצמחוני עצמו (ואלא אם הוא מתגעגע לבשר) כמו לצמחוני החי במשפחה „קאניבלית" או לאחר שמרכבה לארוחה. החידוש האחרון של טבעול הוא קבב מן הצומח, עשוי מחלבוני חיטה וסויה ומרכיבים טבעיים אחרים, אך בלי שומן מן החי ובלי כולסטרול. בטעם קבב, אבל לא של מסעדת נלו. מוצר חדש אחר, שמו בישראל „טבעולית" ואלה הם ירקות בציפוי פריך, מעושר בירקות מיובשים ותבלינים טבעיים. יש לזה צורה של שניצל: הטעם שונה. שני המוצרים מוקפאים, נמכרים באריזות קרטון בנות 400 גרם ומחיר 6.61 (קבב) ו־7.23 ש"ח.

הקוף של אפולו

מי שפספס את היריד אדם ומעונו לא ראה גם את הקוף של בתיה אפולו, מקיבוץ גונן, המפרסם את סנדלי מגנון p.s, שהם העקה האחרונה של המפעל בתחום הסנדלים. הקוף עשוי בטכניקה של פפירמשה (נייר ודבק), מתנשא לגובה של 5 מטר ואוהב להצטלם עם ילדים.

מרכז לניטור ביתי

בהרצליה נפתח מרכז לניטור ביתי, המספק שירות לנשים הנמצאות בקבוצת סיכון ללידה מוקדמת. המרכז — כך נמסר לי (והתמסמתי... הדלה בנושא מחייבת אותי ציטוט מדויק) — מפעיל מערכת חדשנית המאפשרת מעקב יומיומי אחרי הפעילות הרחמית של האשה ההרה באמצעות מכשיר הטלפון, במטרה המאמצים להפחית את מספר הלידות המוקדמות פותחה בעולם טכנולוגיה חדשה של ניטור (MONITORING) הפעילות הרחמית (התכווצויות) והיא קיימת בארה"ב מזה שלוש שנים. כבר בזמן קצר זה הוכח בעבודות מחקר שהשימוש במערכת הביא להפחתת הלידות המוקדמות. המרכז בארץ מופעל על־ידי צוות מומחים והוא מספק איבחון יעיל ומיידי של התכווצויות הרחם, מעקב יומיומי אחרי הפעילות הרחמית: טיפול מהיר במקרה הצורך... המערכת מבטיחה קשר ישיר ורצוף במשך 24 שעות ביממה וכל ימות השנה. את הניטור מתחילים בסביבות השבוע ה־20 להריון ומבצעים פעם או פעמיים ביום, „בזמנך הפנוי ובשעות הנוחות לך" (תוך צפייה בטלוויזיה, קריאה, מנוחה וכו'), כל כאמור, ציטוט, מי שנזקק למידע נוסף, כולל המחיר, יפנה למרכז, טל. — 052־540962

כבוד לכובעון

האגודה הישראלית לתכנון המשפחה, שלפני חודשים אחדים החלה להפיץ בקרב הנוער „מדריך להתנהגות מינית בריאה ואחראית" בשם „איך לא למות מאהבה" ממשיכה בהסברה והפעם באמצעות עלון על קונדום. בחוברת קטנה „למה — כובעון?" מוסבר בקיצור אבל בהומור ובצורה ברורה מהו הכובעון, מהם יתרונותיו, איך לנושם ומה כדאי לדעת ולזכור. המלה כובעון או קונדום מוחלפת בציור, אבל כדי למנוע טעויות מצורף לחוברת המוצר האורגינאלי.

בקר השקיה ממוחשב

קיבלתי קומוניקט על משהו שאינני מבינה בו בכלל, אבל נדמה לי שהוא חשוב לכל בעלי גינות המתכננים לצאת לחופש ואין להם שכנים טובים. וככן, בקיבוץ כפר גלים מייצרים את „גלקונית" — בקר השקיה ממוחשב לגינה הפרטית, המופעל בלחיצת כפתור המבטיח תוכנית השקיה לטווח ארוך. המחיר הוא 150 ש"ח ואני סומכת עליכם שלא תרוצו להוציא סכום כזה בלי לברוק האם זה באמת נחוץ לכם.

צ'ופר לאוהבים

מנהג יוצא דופן אימצה לעצמה מסעדת „הקשתות" ביפו העתיקה שנפתחה לאחרונה. זוגות המגיעים להצטלם ביום כלולותיהם בנופיה המיוחדים של יפו, מוזמנים להנפש על כוס קפה ועוגה במסעדה, על חשבון הבית. איתן חריף, בעל המסעדה, מספר כי לא מכבר כאשר התברר שאחד הצלמים לא הגיע, שלף את מצלמתו הפרטית והנציח את הזוג הצעיר בסידרת תמונות אותנטיות.

מחטא, לא מרעיל

המלה חיטוי מעוררת אסוציאציה של ליזול, ריח אופייני לבתי־חולים ושירותים ציבוריים. אבל לחכשיר הנושא שם יומרני „לייפגארד" (LIFEGUARD), רופא ריח נעים, הערוכה של בושם וניקיון. הוא מבית ג'ונסון ואקס, מיובא על־ידי רנשר, מתאים — מבטיח היבואן — לחיטוי כיורים, אסלות, אמבטיות, פחי אשפה, ציפורות ניקוז, חרסינה רצפות, שולחנות, מקררים — מה עוד אפשר לחטא? כן, אפילו חיתולים וכלי אוכל כי הוא אינו רעיל וכטוח בשימוש גם בקרבת מזון. אבל רצוי לא לשתות ולהרחיק מידי ילדים. צבעו האדום מזכיר מיץ פטל. הוראות שימוש בעברית על האריזה. בקבוק פלסטי של 500 גרם עולה 4.60 ש"ח.

דובר עיריית ת"א מכחיש השתתפותו במטה הבחירות

שלמה פלוצקי

דובר עיריית תל־אביב, בני כהן, הכחיש השתתפותו במטה הבחירות של להט, בתגובה למכתב ששלח אריה צוקר, נציג מפ"ם במועצת עיריית תל־אביב, בו האשים את שלמה להט בצירוף דוברו ועובדי עיריה אחרים למטה הבחירות שלו.

„אין זה מן הראוי שאשתתף במטה בחירות אישי של להט, גם אם מכורח תפקידי עלי להיות מיודע על ההחלטות והפעולות של מטה זה", אמר אתמול בני כהן ל„על המשמר".

בתגובה לטענה בדבר השתתפותו בישיבות מטה הבחירות של להט אמר בני כהן, שאיננו נוהג להשתתף בישיבות אלה, אך גם אם יצטרך להיות נוכח בהן לצורך קבלת מידע על מהלכיו של שלמה להט, יימנע מכל השתתפות פעילה בישיבות אלה.

צל"ש לפלוגת מג"ב שלכדה את חיים גורש החשוד ברצח

יואב אביב

פלוגה ד' של משמר הגבול קיבלה ביום שישי גביע הוקרה ממפקד מרחב חיפה של המשטרה, תת־ניצב יעקב חביב, על חלקה בלכידתו של העבריין המסוכן חיים גורש החשוד ברצח שלום טוויל ממושב מאור.

חיים גורש נמלט לאחר הרצח כשבידו נשק אוטומטי ובעקבות המצוד שנערך אחריו ולאחר פנייה לציבור הצליחה המשטרה לעלות על עקבותיו באיזור הר מירון.

כוחות משטרה גדולים, בכללם, פלוגה ד' של משמר הגבול, שהגיעו לאיזור הר מירון בעקבות מידע על הימצאותו שם, הצליחו ללכוד את גורש לפני כשבועיים.

את גביע ההוקרה קיבל מפקד פלוגה ד', סגן־ניצב פליצ'ה פלד.

ביום שישי הובא חיים גורש לבית־משפט השלום בחדרה שם הוארך מעצרו בהסכמת ההגנה בארבעה ימים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 257 בגוש 8231, רח' טרומפלדור מס' 36, בחריגה כהקלה: 40 ס"מ מקו בניין צדדי, וכגוש 8274, חלקה 294, ברחוב הולנד — חריגות כהקלה: עד 6% בניה ו־0.90 מ' בקו בניין צדדי ת.ב. 2448, 4374.

את התכניות מס' 409/87, 48/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה על־ידי חב' קי־אר בע"מ למתן הקלה בגוש 11049, חלקה 34, ברחוב חפץ חיים, קרית אתא ותיק בנ' (2555/84).

מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־6% עבור הריסת בניין קיים.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפיקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדאר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת.ד. 1, קרית אתא.

מהנדס העיר

הזמנה לנושים

בהתאם לסעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה—1965

הנני מוסרת בזה הודעה לכל נושי המנוח טומס פישל ז"ל מרמת פולג, כיכר 4, נתניה, להגיש את דרישותיהם כלפי עזבון המנוח.

את הדרישות יש להמציא למשרד עו"ד ע. סטופ מרחוב סמילנסקי 28/1, נתניה, מיקוד 42432, לא יאוחר מ־90 יום מפרסום הודעה זו.

ירדנה פישל

הצהרה

שם ושם משפחה: נתנאל דני: כתובת: סוקולוב 48, חולון: טלפון: 03/5054550.

לכבוד מחלקת תכנון ובניין ערים מינהל ההנדסה של עיריית תל־אביב.

א.נ.,

הנדון: פרסום לפי סעיף 149 להקלה לאיחוד חלקות 96, 100 בגוש 6914 — באלנבי 24־22, לפי תשריט מס' 241.

הריני מצהיר כזה שביום 29/5/88 תליתי את המודעה בנוכחות עד ששמו שמעון קירה, בדבר בקשה להקלה בהתאם לסעיף 149 בחזית הבניין / המגרש הנ"ל.

וכן הריני מצהיר כזה שביום 29/5/88 תליתי את המודעה בדבר בקשה להקלה לסעיף 151 בשני הבניינים הסמוכים לבניין / ממגרש הנ"ל וכן הודעתי אישית על הגשת הבקשה ועל המועד להגשת התנגדויות לכל דיירי הבניין ולכל מי שעלול להפגע ע"י אישור הבקשה.

ידוע לי כי בהתאם לסעיף 214 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי מסירת ידיעה למוסד תכנון כידיעה שהיא כוזבת או מטעה בפרט חשוב, במטרה להשיג אישורה של תכנית או היתר, הינה עבירה פלילית.

נתנאל דני — סוקולוב 48, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

רחוב וולפסון 10, פתח־תקוה, טל' 902051

הודעה לפי סעיף 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי מר מנחם יעקב הגיש בקשה להקלה בקו בניין צדדי עד 10% והקלה לניצול שטח כיסוי קרקע ע"ח יחידת דיור שניה, בבאר־יעקב, גוש 3832, חלקה 57, ברחוב הרב קוק 46.

כל המעוניין אם כבעל ואם מכחונה אחרת בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמונסקי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניית העיר חיפה

רח' ביאליק 3, חיפה, טלפון מס' 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מרכז קופ"ח — לאשר שינוי יעוד המהווה שימוש חורג מבית־אבות למרפאות חוץ, הנהלת בית־חולים, ובית־ספר לאחיות ותוספת בניה ברחוב תל־מאנה 11, חלקות 68, 67, 65 בגוש 10799, כרמל.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ — מהנדס העיר

טלוויזיה

כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה

08.00 עד־כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד שניים אחוזין: היכי דמי חלק 1 (כ). 08.40 מסך לספרות (יסודי) כל שנכקש (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השפה שלנו (כ). 10.10 אנגלית ז'. 10.30 פרפר נחמד. 11.00 חשבון ה', מוטי כופל שכרים. 11.15 צרפתית (על יסודי). 11.30 גיאוגרפיה כללית (ה' ו') ברזיל: גורדי שוקים ושכונות עוני. 12:00 ספרות (ו' ס') יד ושם (כ). 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית. הסטוריה בפעולה: נמר בסתת. 14.00 עד־כאן חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: מרעי החיים, מפתחות גן־עדן. 15.00 גברת פלפלת. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 16.00 הקוסם מארץ עוץ. 16.20 כך היו חיינו פרק 14. 17.00 ערב חדש מנחת אילנה דיין. 17.30 ילדי העולם מציירים את ירושלים. 17.45 עולמו המופלא של וולט דיסני: משפחת התתולים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 עם הכוכבים. 18.45 חידושים והמצאות זיהום הים (חלק ב'). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 להיט בראש מצעד להיטים עבריים על־פי מצעד הפזמונים של רשת ג', בהשתתפות קהל. 20.30 על גלגלים סדרת תכניות בענייני רכב, תחבורה ווחדירות בדרכים: עוד על בעיות התחבורה בתל־אביב. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקראת שידור. 21.50 שושלת (ראה הפניה). 22.40 מצב הרוח. והפעם תיוחד התכנית לפסטיבל ישראל־ירושלים. מנחה: ירון לונדון. 23.30 חופשי על הבר — הפרק השלישי: „אמרות שפר". לבר מגיע צעיר, המתעתר להיות נזיר, אחרי כוסות מספר הוא מגיע למחשבה שאולי הוא אינו מתאים לחיי הנזירות. 23.55 ספוטק של יום. חדשות הלילה

ערוץ 2

18.30 „הרפתקאות הדבורה מאיה" — סדרת הנפשה. 19.00 „לרקוד לצלילי המוסיקה", מוסיקה שורה. 19.30 סדרה קומית. „חופשי חופשי". 19.50 מתכוני קיץ. 20.00 „ארדיכלות, בניית חלום" פרק שביעי: „אחרי נופש, לחזור לגן עדן". 21.00 „נקודת זינוק": „פיתוח שרירים".

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה ניגונת: לקלר: סונטה כרו מג'ור לחליל קונטינואו; היידן: סונטה לפסנתר מס. 62; קלקברנר: המישייה גדולה לפסנתר קלורנית, קרן, צ'לו ופסנתר; קיל מאטיס: קטע קונצרטי לקרן ותז: שוברט: סימפוניה מס. 8. 09.00 קונצרט בוקר: רססיגי: ארג'ו וריאציות לצ'לו ותזמ: סואר פרנק: פסיכה פואמה סימפונית לתזמורת ומקהלה; גריג: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ותז: מנדלסון: רביעיית כלי־קשת במי במול מג'ור: ראבל שלישייה בלה מינור לכנור, צ'לו ופסנתר; בריטן: מדריך לתזמורת לבני הנעורים. 11.57 פינת השיר, משירי רבי שלמה אינץ־גבירול. 12.00 אמנים באולם, מלודי גרוס: חליל, ברט ברמן: פסנתר יצירות מאת: גוגר, וינצ'י, מוצרט, איבר, ביזה, מסיאן. בטהובן: סונטה מס. 5 ברה מג'ור אופוס 102/2 (נינה פליירי: צ'לו, אלן שטרנפלד: פסנתר). 13.05 בהאזנה ניגונה: פאייולה: קונצ'רטו ברה מג'ור למנדולינה, כלי־קשת וצ'מבלה מוצרט: סרנדה מס. 11 במי במול מג'ור לכלי נשיפה. הוגו וולף: סרנדה איטלקית; ליסט: העבור ל„מוות מאהבה" של ואגנר לפסנתר; צ'ייקובסקי: פתיחת לפנטסיה „רומאו ויוליה" סטרווינסקי: צפור האש. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו. תוכנית ראשונה מתוך קונצרט של אנסמבל 13, רוולפסנג רים מגרמניה. 16.00 מוסיקה ליום ראשון, הנרל: לאורטה פואריו ודיין רקויאם. 18.00 למי סידורה לה פה סולי (ש"ח). 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 פסטיבל ישראל ירושלים, שידור חי. רביעיית כרמינה (שוויץ): היידן: רביעייה ברו מג'ור, אופ. 74 מס. 11 ראבל: רביעייה בפה מג'ור שוברט: רביעייה ברה מינור המוות והעלמה. 23.00 מחורי יצירות, הקונצ'רטו גרוסו של קורלי וג'מיניאני והיצירות לכלי סולו של טרטיני.

רשת א'

07.30 דרדיקל. 08.05 הוגה, עם בני חנדל. 09.05 טלורין, שידות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגיש: גדעון הוד. 11.05 ירוק ירוק, מבחר שירים עבריים. 12.05 מערב ים־תיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת, שקספיר כבן תקופתו: אמונות ודעות במחזות שקספיר, מקרי מבחן ד"ר אברהם עוז. 16.05 רדיו־ישרת, מגזין נוער. 17.10 צבעי הקשת: מנוחה ממערב וגם משלנו. 18.06 מינות ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 תשוה ועץ, תוכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עורכת ומגישה רבקה מיכאלי עם ד"ר עמירם רביב, פסיכולוג תינוקי־קליני. גוליה רבינוביץ, פסיכולוגית התפתחותית: סרבנות ומרצות מינית אצל ילדים בגיל הרך.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.05 אלדיאלה בבית, עם חיים קינן. 13.05 בכתבי היום, חדשות ומוסיקה. 14.06 לראות או לא לראות, יומן חדשות להרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, הווי והומור. 15.05 שירים...

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מרע הנגינים בעידן האיירם, מחלת הכלכלה. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 06.30 עוקתים עין. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 דו רה, יומי. 13.55 40 לאחור, סיפור היום כתש"ח. 14.05 פגישה יומית, עם יצחק בן נר. 15.05 שירים לתג, עם ארז טל. 16.05 פסטיבל ישראל 88. 16.15 ארבע אחר הצהריים. 16.54 כאפן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה משותפות. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 רדיו ספורט. 19.57 חדשות לחיילים. 20.05 כוכב הערב, דני סנדרסון. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת מרע הנגינים בעידן האיירם, מחלת הכלכלה. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 22.05 על הרכש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה. 23.55 שיות חצות, עם פרופ' רות בן־ישראל, סגנית דיקן הפקולטה למשפטים באונ' ת"א.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן. 20.05 צ'ס 8 עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם דני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחוזה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים, עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 קצעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק כימי חול, עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך, שיר וכרכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית, עם יקיר אביב. 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארוס עתיק עם מיכל שמואלי. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: חקירה בסייגון — 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח — 7.15, 9.30
בן־יהודה: מיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: גברת מס הכנסה — 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא — 7.00, 9.30
דקל: משרדים חדשות — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: חשוד — 7.45
סקס — 12.00
הוד: נשואה לשניים — 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: פסיכיאטר ליום אחד — 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: ערות במבחן — 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
טיילת 3: חנה סנש — 6.15, 9.30
פאר: כשם העם — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לידי איב — 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: וול סטריט — 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי — 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון — 6.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: זר שומר עלי — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: זרוק אותה מהרכבת — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: כלא מתאבדים — 5, 7.15, 9.30
תכלת: כוחו של מקרה — 6.30, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר — 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי — 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל כך — 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המבצר הנסתר — 7.30, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00, 9.30

רמת־גן

אואזיס: שלושה גברים ותינוקת — 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: שאלה של שפיות — 5, 7.20, 9.40
גן 2: וול סטריט — 6, 9
גן 3: החשוד — 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון — 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: נשואה לשניים — 9.30
אורנע: שאלה של שפיות — 9.15
רון: משרדים חדשות — 9.00
בית אגרון:
מרוסיה באהבה — 17.45
מלך ליום אחד — 20.00
ליל המסכות — 22.00
כפיר: שם המשחק — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת — 8.30
מיטשל: מוכת ירח — 9.15
סמדר: וול סטריט — 9.15
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: זרוק אותה מהרכבת — 9.00
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים — 9.30

חיפה

אורה: תשוקות מאמריקה — 7.00, 9.15
חן: חקירה בסייגון — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: זרוק אותה — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: מוכת ירח — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד — 6.00, 9.15
רון: נשואה לשניים — 4, 6.30, 9.00

רב־אורו:
רב־אורו 1: זר שומר עלי — 6.45, 9.15
רב־אורו 2: הקיסר האחרון — 6.00, 9.15
רב־אורו 3: שאלה של שפיות — 6.30, 9.15
אורלי: חופשה בכפר — 7.00, 9.15
קרן אור המחודש: כשם העם — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: שלושה גברים ותינוקת — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: שלושה גברים ותינוקת — 5, 7, 9.15

חולון

מגדל: נשואה לשניים — 5, 7.15, 9.30
מגדלה: חקירה בסייגון — 7.00, 9.00
ארמון: חכמת רחוב — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: מוכת ירח — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: סגור

פתח־תקוה

היכל 1: מוכת ירח — 7.00, 9.15
היכל 2: חנה סנש — 6.15, 9.30
היכל 3: הקיסר האחרון — 6.15, 9.30

עפולה

מופתרון: וול סטריט — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: הקיסר האחרון — 6.00, 9.40
רון 2: תינוקת בירושה — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 29.5
שאלה שבתי: 20.00
הדיבוק: 20.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 29.5 בשעה 18.00
„מצבם ומעמדם של ערביי ישראל"
רב שיח עם פרופ' הנרי רוזנפלד, שולמית כרמי, פרופ' דוד קרצ'מר, ד"ר מאג'ד אלחג', ד"ר עזיז חיידר, ד"ר נירח רייס וחברי הכנסת אבא אבן, שולמית אלוני, אלעזר גרנות.
מנחה ד"ר א. יערי
בשעה 21.00
סנג'ר

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: גני בת־ים — הנביאים 3
חולון: אהרון — הופיין 52, עין יהב — עין יהב 2
ירושלים: אליסון — ישעיהו 10
נתניה: קופ"ח — ברודצקי 31
פתח־תקוה: קופ"ח — חיים עוזר
רמת־גן: רש"י — רש"י 13
תל־אביב: בני — דיזנגוף 174; קופ"ח — אמסטרדם 7
חיפה: יבנה — אבן סינא 7
רעננה־כ"ס: מרכז אילן — אחוזה 198, רעננה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים כ', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - פנימית, נשים, אורטופדית. הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג. בקור חולים - כירורגית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יוסר מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד מיר - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנער במצוקה

ירושלים — 02-243558
ת"א — 03-226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229458 (11.00-20.00)
גליל מערבי — 04-922222

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה כ', טל': 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א, טל': 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-222171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111. חולון — 101. עפולה — 08-221022. טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-923333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שחל בגוש דן, טל' 03-330846.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ה': 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.08, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

דב ירמיה חשוד בהסתה להשתמט משירות בצה"ל

ביום שישי נחקר ירמיה על־ידי משטרת מרחב חיפה ושוחרר בערבות ● טרם הוחלט אם להעמידו לדין

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה עצרה ביום שישי לחקירה את סא"ל (מיל.) דב ירמיה כחשוד בהסתה להשתמטות משירות בצה"ל.

המשטרה פתחה בחקירה נגד דב ירמיה, ממייסדי תנועת "קו אדום", לאחר שהועלה החשד שבמהלך הפגנה שקיימו חוגי השמאל והציבור הערבי ב־13 בפברואר בחיפה הוא קרא לחיילי צה"ל לנטוש את שירותם הצבאי בשטחים ולסרב למלא את פקודות מפקדיהם. קריאה בנוסח דומה הוא פרסם במכתב שהופיע בעיתונות היומית.

ביום שישי בבוקר הוא הוזמן לחקירה במשטרת מרחב חיפה ונחקר על־ידי רב־פקד אבי מינקובסקי. בתום החקירה הוא שוחרר בערבות משטרתית.

משטרת חיפה תחליט רק לאחר תום החקירה אם יש מקום להעמיד את סא"ל (מיל) דב ירמיה לדין באשמת הסתה.

"דברי נועדו לסייע למדינה ולא נגדה"

יהודה צור

"גם היום אני סבור שאסור לחיילי צה"ל לשרת בשטחים הן מבחינה מוסרית והן מבחינה קיומית" — אמר ד"ב ירמיה לכתבנו. "אני סבור, שאם אלפי חיילים וקצינים יסרבו לשרת בשטחים תיאלץ הממשלה לנקוט מדיניות אחרת", הוסיף ירמיה.

בחקירתו במשטרה ביום ו' הודה דב ירמיה כי פרסם מכתבים ברוח זו בעיתונים "דבר" ו"חדשות". "על דברים אלה חזרתי בעצרת שאורגנה בחוצות על ידי ועד ראשי המועצות הערביות", אמר ירמיה לכתבנו. לדבריו, הוא לא מתכחש לעובדה הזאת "ואם אצטרך לעמוד למשפט אני מקווה שאצליח להוכיח שדברים אלה לא רק שלא כוונו נגד המדינה, אלא נועדו לסייע לה", אמר דב ירמיה.

טלקס

● סגנו של וינגייט מגיע ארצה

גנראל ה. ג. בריידן, מי שהיה סגנו של וינגייט (הידיד), מגיע השבוע ארצה וישתתף באירועים לציון מלאות 50 שנה להקמת פלוגות הלילה, שיערכו בעין־חרוד.

בריידן בן ה־71 הפתיע רבים מידידיו בארץ לפני מספר שבועות כשהתקשר ובישר על כוונתו לבוא לרגל האירועים. הוא סיפר כי במשך השנים ניהל בית־דפוס וכיום הוא מתגורר בכפר קטן סמוך ללונדון.

בריידן יהיה אורח הקיבוצים עין־חרוד איחוד ומאוחד ויסיר את הלוט מעל לוח שיוצב במקום ממנו יצאו הלוחמים לפעולות.

ביום שישי יתקיים בעין־חרוד מפגש ותיקי הפלוגות בו יועלו סיפורים וזכרונות מהתקופה בהשתתפות ד"ר מאיר פעיל וחיימקה לבקוב.

שלמה גלזר

● כרמיאל מתכננת מבצע קליטה נוסף

בעקבות הצלחת מבצע קליטת העולים מאמריקה הלטינית החליטה עיריית כרמיאל לקיים מבצע נוסף להבאת עולים מבריטניה, אוסטרליה ודרום־אמריקה וקליטתם בעיר.

בסוף השבוע נפגש ראש עיר, ברוך ונגר, עם נציגי הסוכנות היהודית והפדרציה הבריטית ודן עימם בתוכנית המבצע.

אורי גורדון, ראש המחלקה לעלייה בסוכנות, הבטיח להמשיך בשיתוף פעולה בנושא קליטת העלייה בכרמיאל.

במבצע הקודם קלטה כרמיאל 48 משפחות מדרום־אמריקה.

יהודה צור

● הוועדה המרכזת בביתן ההסתדרות בתערוכת ה־40

חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות, בראשותו של המזכ"ל ח"כ ישראל קיסר, ביקרו ביום שישי בביתן ההסתדרות הכללית שהוקם במרכז גני התערוכה בתל־אביב במסגרת התערוכה הגדולה לציון 40 שנות המדינה, שתיפתח בעוד כ־10 ימים.

ביתן ההסתדרות מעוצב בצורת סמל ההסתדרות בגובה של מגדל בן שלוש קומות ובתוכו מוצבים, בשטח של למעלה מ־3000 מ"ר, אולמות תצוגה המשקפים את מיכלול מפעליה ופעולותיה של ההסתדרות באגפי חועה"פ, בחברת־העובדים, במפעלי העזרה ההדדית, קופ"ח, קרנות הגמל, נעמת, מפעלי התרבות, חינוך וההכשרה המקצועית וכיו"ב.

במשך 20 ימי התערוכה יתקיימו פעילויות מיוחדות באולם מופעים מיוחד בביתן ההסתדרות, לרבות הפעלת אולפני טלוויזיה ורדיו, בימות אמנים מקומיים וכיו"ב. (שע"ח)

● השר שרון — לביקור רשמי בבלגיה

שר־התעשייה והמסחר, אריאל שרון, יגיע היום לביקור רשמי בבלגיה.

השר אריאל שרון הוזמן כנציג הרשמי של ישראל לכינוס השנתי של הקונגרס היהודי האירופאי הנערך במוסדות השוק האירופאי המשותף בבריסל, בלגיה.

במהלך ביקורו ייפגש השר שרון עם שר־החוץ הבלגי והשר לסחר חוץ. בפגישה עם קלוד שסון, נציב השוק האירופאי למזה"ת, ונציגים בכירים מהשוק המשותף, ידונו שני הצדדים ביחסים הכלכליים בין ישראל והקהילייה האירופאית. (שע"ח)

איש עסקים חשוד בהונאת בנקים בהיקף מיליוני ש"ח

יואב אביב

משטרת תל־אביב סבורה שהצליחה לפענח פרשת הונאה במהלכה הוצאו מיליוני שקלים במירמה מהבנקים הגדולים ובמיוחד מבנק לאומי.

ביום שישי ביקשה חוקרת מפלג ההונאות של משטרת תל־אביב, רס"ב גילה אליאס, מבית משפט השלום בעיר לעצור לחקירה את איש העסקים אברהם הוכשטט בן 33 מחיפה.

רס"ב אליאס טענה בפני השופט דוד גרשון, כי איש העסקים פתח יחד עם אחרים חשבון בסניף בנק לאומי בחיפה על שם חברת "שלווין תעשיות בע"מ". בחשבון זה הפקיד החשוד וחבריו סכומי כסף במזומן והמחאות ובתמורה קיבלו פנקסי המחאות. באמצעות ההמחאות שקיבלו הם פתחו עשרות חשבונות בנק בבנקים שונים באיזור תל־אביב, כאשר פרטי החברות שנמסרו לבנקים, כגון כתובותיהן ומספרי הטלפון שלהן, היו שגויים. על בסיס הצ'קים שהופקדו בחשבונות קיבלו החשודים אשראי ומשיכות יתר בסכומים ניכרים. באמצעות "תרגיל" זה הוצאו במרמה 1.8 מיליון ש"ח.

עוד טוענת המשטרה, כי במארס השנה פנה החשוד לחברת "רינמיק מחשבים" בקניון איילון, שהיא בעלת חנות במקום, והציע לבצע עבורה מימון בתשלומים. הוא קיבל מהחנות במירמה 128 אלף דולרים בהמחאות.

לדברי המשטרה מעורבים בפרשה חשודים רבים.

עורך־דין אבי תגר, שייצג את החשוד, אמר, כי החשוד עצור כבר 20 יום וביקש לשחררו.

השופט גרשון דוד ציווה להאריך את מעצרו של החשוד בשמונה ימים בציינו, כי מחומר הראיות שהוצג לעיון בית המשפט עולה "קצהו של קרחון" וחשד מבוסס שאיש העסקים מעורב בפרשה של קבלת כספים במירמה.

שופט: בתי הכלא והמעצר אינם ערוכים לחולי איידס

הורה לשחרר נרקומן חולה איידס המואשם בביצוע עיסקת סמים

יואב אביב

"בתי הכלא והמעצר אינם ערוכים להחזקת חולי איידס" — כך אמר ביום שישי שופט השלום החיפני דוד גרשון והורה לשחרר ממעצר נרקומן חולה איידס שהיה עצור בבית המעצר קישון באשמת עיסקת סמים ושימוש בסמים.

חולה האיידס נעצר יחד עם ידידתו במהלך מבצע "אתר נופש" של משטרת מרחב חיפה שנערך לפני 11 יום. המשטרה הגישה נגדו ונגד ידידתו כתבי־אישום על שימוש בהרואין, תיווך בעיסקת סמים וידידתו אף הורשעה בביצוע עיסקת סמים ונשלחה לרצות ארבעה חודשי מאסר בפועל.

הנרקומן חולה האיידס כפר באשמות שהועלו נגדו בבית־המשפט ובימים אלה מתנהל הדיון בבקשת המשטרה להאריך את מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

סניגורו של הנאשם, עו"ד בני שקר, אמר ביום שישי לשופט דוד גרשון, כי תנאי המעצר בהם נתון מרשו קשים ביותר. "השוטרים נמנעים ליצור עימו מגע פיזי, ממהרים להעביר את מזונו ולהיעלם ואפילו מזרון לא נותנים לו" — קבל הפרקליט ואמר, כי מרשו ישן על הרצפה ואינגו מקבל טיפול רפואי נאות. כל זאת, לדבריו, בגלל פחדם של השוטרים והזקיפים מפני האיידס.

השופט דוד גרשון ציין, כאמור, כי בתי הכלא ובתי המעצר בישראל אינם ערוכים להחזקת חולי איידס. הוא הוסיף, כי יותר משזקוק הנאשם למשמורת חוקית הוא זקוק לטיפול רפואי והורה לשחררו בערבות למרות חומרת העבירות המיוחסות לו.

בפלילים

מאסר וקנס לזורקי אבנים בכביש שפרעם

יואב אביב

ארבעה צעירים בני 19־21 משפרעם נידונו ביום ו' בבית־המשפט המחוזי בחיפה ל־6 חודשי מאסר בפועל, שנתיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים ולתשלום 1500 ש"ח קנס כל אחד לאחר שהורשעו ביידוי אבנים לעבר כלי רכב שנעו בכביש הראשי נצרת־שפרעם.

הארבעה הואשמו על־ידי התובעת, עו"ד רלי קרויטורו־גוטמן מפרקליטות מחוז חיפה, שטענה שיידו אבנים בחודשים פברואר־מארס השנה לעבר מכוניות שנסעו בכביש נצרת־שפרעם. באחד המקרים הם ניפצו את שמשתו האחורית של אוטובוס "אגד" שהיה בנסיעה מחיפה לטבריה. כתוצאה מכך נפצע אחד מנוסעי האוטובוס ונזקק לטיפול רפואי.

התובעת טענה, כי הארבעה סיכנו חיי אנשים בנתיב התחבורה וגרמו נזק לרכוש.

השופט אליהו כהן אמר בגזר־הדין, כי במעשיהם של הנאשמים יש כדי להטיל אימה על הציבור וקבע, כי מטרת מעשיהם היתה להפוך את חייהם של אזרחים תמימים לבלתי נסבלים.

חשוד באונס שכנתו בת ה־61 כמעשה נקמה

יואב אביב

קשישה בת 61 התלוננה ביום חמישי בערב במשטרת זבולון כי בעלה של שכנתה אנס אותה.

בתלונתה במשטרה סיפרה האשה, כי בעלה של שכנתה תקף אותה ואיים עליה בנשק בטענה כי הוא אינו מוצא את אשתו כי הוא חושד בה שהיא מסייעת לאשתו להסתתר. השכנה הכחישה את טענות הבעל, ואולם זה לא השתכנע מנימוקיה והחליט על־פי החשד לאנוס אותה כדי ללמד אותה לקח.

המשטרה פתחה בחקירה.

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
יוספה אשל ובני משפחתה
במות האם
הלה אלכסוני
ההלוויה תתקיים בבית־העלמין של מזרע ביום שני י"ד בסיון תשמ"ח 30.5.88 בשעה 15.00
קיבוץ מזרע

לחברנו אריה גילת והמשפחה
תנחומים במות
האחות
בניכר
קיבוץ חצור

לפנינה והמשפחה
אתכם באבלכם במות האח
פטי טייכמן
בנכר
בית שמרת

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה לעליית ילדים ונוער
בית עליית הנוער
אבל על מותו הטרגי של חניכנו
אשר אוחיון ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה וקיבוץ בית אלפא
עליית הנוער — ההנהלה והעובדים

למשפחת יהודה ניר
משתתפים באבלכם הכבד
במות
אחיך ז"ל
בית מושב שורש

לראובן בסינה והמשפחה
אתכם בצערכם על מות האם
רבקה צ'איט
(ארגנטינה)
קיבוץ מסילות

לפיבל ולולה
אתכם באבל במות האח
מאיר קלימן
קיבוץ גלאון

המשפחה בקרית־שמונה וקיבוץ בית־אלפא
ומוסד חינוכי גלבוע ולקבוצות "עמיר" ו"תמוז"
אתכם בצערכם במות
אשר אוחיון
שנספה בדמי ימיו
קיבוץ מסילות

לדרורי והמשפחה
אתכם באבל
חבריכם
בקיבוץ רוחמה

שמיר יציע היום — בכל זאת ועדת חקירה למשבר הבריאות

צוות שרים יכין את כתב הסמכות של הוועדה שלא יוקנו לה כל הסמכויות של ועדת חקירה ממלכתית ● משרד־הבריאות: הצעת ראש הממשלה סותרת את הסיכום שהושג ביום ו' ● על־פי סיכום זה תוקם ועדת בדיקה בראשות שופט אם יידחה דו"ח טריינין

רונית מורגנשטרן

בישיבת הממשלה היום יציע ראש הממשלה להקים ועדת חקירה, שתבדוק את תפקודה של מערכת הבריאות. יורכב צוות שרים שיכין את כתב הסמכות של הוועדה שלא יוקנו לה כל הסמכויות של ועדת חקירה ממלכתית. בצוות השרים יהיו שרת הבריאות, שר האוצר ושניים־שלושה שרים נוספים.

ממשרד־הבריאות נמסר, שהצעת ראש הממשלה סותרת את הסיכום שהושג ביום שישי בישיבה מרובעת בין ראש הממשלה שמיר, מ"מ ראש הממשלה פרס, שרת־הבריאות ושר האוצר. על־פי סיכום זה, נמסר ממשרד־הבריאות, יועלה על סדר היום בישיבה דו"ח ועדת טריינין ובמידה שיידחה (המגמה המסתמנת היא לדחותו בגלל התנגדות שרי הליכוד וההסתדרות הרפואית), יוצע להקים ועדת בדיקה בראשות שופט, ולא ועדת חקירה בכל מקרה.

לדברי שרת־הבריאות יש לדון בישיבה בפתרונות למצב היום ולא לחכות למסקנות ועדה כלשהי.

הישיבה המרובעת ביום שישי התנהלה ברוח טובה. ראש הממשלה בירך את שרת־הבריאות על הצלחתה בבחירות במפלגת העבודה וקרא להטיל את כל כובד המשקל של כל הגורמים כדי להבטיח שקט תעשייתי במערכת הבריאות.

פרס אמר, שלא יסכים למגעים בסכסוכי העבודה ללא שיתוף שרת־הבריאות. שרת־הבריאות אמרה, שהיא מוכנה למצוא פתרון למחצית המחסור בתקציב משרד־הבריאות המסתכם ב־106 מיליון ש"ח ובלבד שהממשלה תיתן את חלקה. היא קראה לשר־האוצר ליישם את ההסכם עם האחיות, כולל התקינה, והציעה לא למתוח את החבל יותר מדי כדי למנוע סכסוך גם עם האחיות. היא הציעה לשר־האוצר לפתוח דף חדש ביניהם והזמינה אותו ללשכתה להמשך שיחות.

בישיבה הוסכם שאין צורך בוועדת חקירה ממלכתית, כי אין מחפשים אשמים, אלא יש למצוא פתרון למצב. לכן הוסכם, כאמור, להקים ועדת בדיקה בראשות שופט ולפי גירסת משרד־הבריאות — רק במידה שדו"ח ועדת טריינין יידחה.

מחריפים העיצומים

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים החליטו להחריף את עיצומיהם וסגרו את המרפאות החלופיות במלון פאלס בתל־אביב וברחובות ובמקביל ממשיכים להשבית את מרפאות החוץ, המכונים וחדרי הניתוח, למעט מקרים דחופים.

בתי־החולים הממשלתיים מתפקדים היום כרגיל. הרופאים מחכים לתוצאות ישיבת הממשלה היום כדי להחליט על צעדיהם הבאים. הם אומרים, כי לא יסכימו לוועדת בדיקה בראשות שופט, משום שאין לה מספיק סמכויות והיא לא יכולה, למשל, לחייב עדים לבוא ולהעיד בפניה. לכן מקובלת עליהם רק ועדת חקירה ממלכתית.

האחיות יפגינו היום בהמוניהן מול קריית הממשלה בעת ישיבת הממשלה במחאה על אי־יישום סעיף התקינה בהסכם שנחתם עימן לפני שנה וחצי. מטה הפעולה שהקימו יחליט על צעדים מיד לאחר היוודע תוצאות ישיבת הממשלה.

ביקורת חצות — יוסי ונונו

גם לתל־אביבים

הנהלת פסטיבל ישראל החליטה להעביר את מופעי הג'אז לתל־אביב, ובצדק. אמפיתיאטרון ואהל המלא הוא ההוכחה הטובה ביותר לנכונות ההחלטה לקיים מרתון של מופעי ג'אז גם בתל־אביב.

את הערב פתחה רביעיית בולו פרא מצרפת. פרא, גיטריסט עם טכניקה טובה, מנגן סווינג עם הרבה התלהבות, במיטב המסורת של ג'נגו ריינהרט. הבעיה של פרא היא שלפעמים הוא מסתבך עם הפגנות נגינה טכניות מיותרות ומאבד את המוסיקה. התיאום בינו לבין אחיו, אליו פרא, מצויין. שני הנגנים הנוספים סבירים, לא יותר מזה. הסך הכל סווינג לא רע ללילות הקיץ.

אחרי האחים פרא הופיעה שלישיית טומי פלאנגאן, המצויין כהרגלו. ביצוע עם יופי של ביצועים בהופעה חיה. ההפריה המוסיקלית בין הנגנים מושלמת. כדאי לציין את הנגינה של הבסיסט ג'ורג' מראז הן כמלווה, אך בעיקר כנגן סולו ואת קטע הסולו היפה של המתופף קני וושינגטון, קטע בשם "פור בנרי" שפלאנגן כתב במיוחד בשבילו. יופי של שלישייה.

סיים את המרתון ארט פרמר במופע פושר, קצת יותר טוב מהמופע בירושלים, אבל עדיין לא מתרומם לגבהים.

בפסטיבל הבטיחו מפגש בין פרמר לפלאנגן. הבטיחו ולא קיימו, חבל. אבל גם ככה היה המרתון מהנה.

סכסוך על רקע כספי באגודת העיתונאים בת"א

כתב "על המשמר"

סכסוך פרץ בוועד אגודת העיתונאים בתל־אביב, בעקבות האשמות חמורות של גזבר האגודה על התדרדרות מצבה הכספי.

בסוף השבוע פרסם הגזבר, יאיר דקל, דו"ח כספי לחברי אגודת העיתונאים, ובו הוא טוען כי יו"ר האגודה, זאב יפת, הורה לו שלא להביא את המירע החמור לעיתונאים באמצעות האגודה.

דקל טוען, כי תוך שנה אחת הגיעה אגודת העיתונאים ממצב של עודף הכנסות לגירעון, ומאשים את יפת וחברי אחרים בוועד האגודה, כי תרמו להידרדרות המצב. לדבריו, חלק ניכר מההוצאות הגדולות של האגודה, שיקרן על שיפוצים בבית העיתונאים (בית סוקולוב), נעשו בהוראתו הישירה של יו"ר האגודה, ללא תיאום עם הגזבר וללא אישור הוועד.

"לדעתי צריכה האגודה לתת דעתה למעמדה של העיתונות ולמצבם של העיתונאים, והדבר לא נעשה", טוען דקל.

ברוך בהט — מועמד למנכ"ל מפעלי "אורדן"

אורי נחשון

ברוך בהט, מנכ"ל "להבי ישקר", מועמד לתפקיד מנכ"ל מפעלי "אורדן", בעקבות ההחלטה להחליף את מנכ"ל החברה, מיכאל תמרי, לנוכח מצבה הקשה.

מועמדותו של בהט התגבשה, לאחר שבהנהלת קונצרן "כלל", בעליו של "אורדן", החליטו להחליף את תמרי במנכ"ל מחוץ למערכת של "כלל". לנודע כי צעד זה עורר התמרמרות בקרב דרג הסמנכ"לים ב"אורדן". לאחר שמספר מועמדים דחו את ההצעה לקבל את התפקיד, פנו ראשי "כלל תעשיות" למנכ"ל "להבי ישקר", ברוך בהט, ועתה הוא המועמד הוודאי ביותר.

"אורדן" עוסקת בתעשיית המתכת, באמצעות ארבעה מפעלים מרכזיים — בנתניה, כרמיאל, חיפה ותצור, ומכירותיה בשנה שעברה הסתכמו בכ־100 מיליון דולר. בשנים האחרונות נקלעה החברה לקשיים חמורים, עקב ירידה חדה בהזמנות מערכת הבטחון ותוסר רווחיות ביצוא, שעיקרו מופנה לארה"ב. הפסדי החברה ב־87 הסתכמו בכ־7 מיליון דולר.

500 דונם שטחי מרעה הוצתו ברמת־הגולן

עתי"ם

יותר מ־500 דונם שטחי מרעה של מושב גבעת יואב שבגולן נשרפו בליל אתמול בצהריים כתוצאה מירי של חיילי צה"ל באיזור.

כמה חיילים ביצעו באיזור המושב מטווח ללא אישור, כתוצאה מכך פרצה הדליקה. משטרת קצרין פתחה בחקירה.

באירוע אחר שהיה בגולן נפצע סטודנט מקנדה כאשר חייל ירה לעבר נחל זוויתן בעת שקבוצת סטודנטים מקנדה שהו במקום. אחד התיירים הצליח לצלם את החייל היורה. התמונה הועברה למשטרת קצרין וזו מנסה לאתר את החייל.

מפקח קרקע של "אל־על" נהרג בתאונת עבודה

עתי"ם

עובד קרקע של חברת "אל־על" נהרג ביום ו' כאשר נפל כפי הנראה מתא המטען של מטוס ג'מבו על רצפת הבטון שבשטח העבודה בנמל בן־גוריון.

דובר החברה מסר, ששמואל אסיאו, בן 42, נשוי ואב לשניים, שכיהן כמפקח צוות קרקע בטיפול במטוס שלח שני עובדים לבצע עבודה בתא המטען של מטוס ג'מבו. כאשר אלה סיימו עבודתם, ניגש לבדוק את העבודה בעבור זמן מה נתגלה כשהוא שוכב ללא רוח חיים על רצפת הבטון מתחת לפתח תא המטען.

ועדת חקירה הוקמה כדי לבדוק את נסיבות המקרה, ובה מפקחים של משרד־העבודה, אנשי "אל־על" והמשטרה.

אלפים השתתפו בכנס יוצאי השוה"צ ברומניה

יהושע מרקום

1,400 איש, חניכי השומר הצעיר משלושה עשר קיבוצים, באו אתמול מכל חלקי הארץ להשתתף בכנס יוצאי השומר הצעיר ברומניה.

המפגש החברתי בו נשאו המשתתפים שלטים של קיני השומר הצעיר ביישובים שונים ברומניה, היה הארוע המרכזי.

רבים ביקרו בתערוכה אשר תיעדה ארבעה דורות של חניכי השומר הצעיר וקבוצות ההכשרה. מקום חשוב הוקדש לקיבוצי השומר הצעיר שנוסדו על ידי יוצאי התנועה ברומניה.

באי הכנס השתתפו בחוגים שהוקדשו לתולדות יהודי רומניה, תולדות השומר הצעיר ברומניה וקליטת יהודי רומניה בארץ ישראל. החוג ששימש מוקד משיכה למאות באי הכנס הנה החוג לנוסטלגיה, בו שולבו שירי התנועה וסיפורי הווי מתקופות שונות.

חברי פרלמנט ועיתונאים מחו"ל בכנס למען חופש העיתונות

שלמה סלוצקי

בהשתתפות חברי פרלמנט מאירופה, עורכי עיתונים ועיתונאים ייפתח ביום ה' בערב בתיאטרון נווה־צדק סימפוזיון בינלאומי למען חופש העיתונות, שמטרתו לנסח אמנה בנושא זה שתהווה בסיס לחוק חופש העיתונות שיוצע לכנסת ישראל.

הסימפוזיון נערך בעקבות הגבלות שונות של חופש העיתונות בישראל ובשטחים, במיוחד מאז פרוץ ההתקוממות בשטחים.

בין יתר האורחים בכנס, שבחלקם כבר הגיעו לארץ, נמצאים מזכיר איגוד העיתונאים שמושבו בפראג, ברנרד ראייר, חברת פרלמנט מיוון רולת קלמוקקיס, אמיל קרליבך, עתונאי מפרנקפורטר רונדשאיו, גרמניה המערבית, פרנסואה זירמן רובן מ"הומניטה" הצרפתי, ג'אן קרלו לינוטו מ"הומניטה" האיטלקי, נציג איגוד העתונאים בגרמניה המזרחית, אריך פרידלנדר.

את הסימפוזיון יפתח ביום ה' בערב פרופ' זאב שטרנהל, שהסביר אמש לכתב "על המשמר" את הסיבות להתגייסותו לנושא: "אין דמוקרטיה בלי בחירה בין אלטרנטיבות שונות, וזו לא תיתכן בלי חופש מידע וחופש עיתונות. המאבק על חופש העיתונות והביטוי הופך היום למאבק החשוב ביותר על דמות החברה הישראלית".

שני חיילים ותיירת מארגנטינה נהרגו בתאונות בסוף השבוע

שלמה גלזר, זהבה מוזס, עתי"ם

שני חיילים בשירות סדיר ותיירת מארגנטינה נהרגו בשלוש תאונות דרכים שאירעו בסוף השבוע בתל־אביב, בעפולה ובבאר־שבע. בתאונות אלה נפצעו שמונה אנשים, רובם באורח קשה.

שוקי צוקרמן, חייל בשירות סדיר תושב פתח־תקווה, נהרג אתמול בתאונת דרכים בתל־אביב.

התאונה אירעה סמוך לשעה 4 לפנות בוקר. מסיבה שטרם הובררה איבד צוקרמן, שנהג במכונית בה נסעו שלושה צעירים נוספים, את השליטה על הרכב בעת שנסע בשדרות רוטשילד סמוך להיכל התרבות והתנגש בעמוד תאורה. צוקרמן נהרג במקום ושלושת חבריו נפצעו והועברו על־ידי אמבולנסים שהוזעקו למקום לבית־החולים איכילוב בתל־אביב.

חן שחל, חייל בן 18 מעפולה, נהרג ביום ששי אחה"צ בתאונת דרכים שאירעה בכביש כפר־תבור — עפולה.

שחל, שנסע במכונית פרטית מכיוון כפר־תבור לעפולה, סטה ממסלולו והתנגש חזיתית במכונית מסחרית שנסעה במסלול הנגדי. נהג המסחרית, משה תרם בן 27, ונוסע נוסף שהיה עימו נפצעו קשה והועברו לבית־החולים רמב"ם בחיפה.

פלורה חורב, תיירת בת 65 מארגנטינה, נהרגה אמש ובעלה נפצע באורח בינוני כשהתהפכה המכונית בה נסעו מצפון לבאר־שבע. נהג המכונית, מריו קצמן מבאר־שבע, ואשתו חנה נפצעו באורח קל עד בינוני.

נער טבע וחברו נעדר בהתהפך סירתם בקרית־ים; 2 טבעו בת"א

גופת גבר שנהרג חולצה בנחל יעלים

יואב אביב, עתי"ם

רטי מגינסטו בן 16 מקרית־ים טבע אתמול בצהריים בחוף קרית־ים. חברו, אף הוא בן 16, נעדר.

אתמול בצהריים יצאו הנער וארבעה מחבריו לשיט בסירת גומי בחוף קרית־ים. במהלך השיט התהפכה הסירה. עליה היו חמשת הנערים, כולם עולים חדשים מאתיופיה המתגוררים בהוסטל לעולים בקרית־ים. גופתו של רטי מגינסטו נמשתה כעבור שעה קלה מהמים. נער אחר שהיה על הסירה נעדר וכוחות המשטרה סרקו אחריו במשך כל יום אתמול. שלושת הנערים האחרים שהיו על הסירה הצליחו להגיע לחוף.

2 טבעו בחוף ת"א

ישיש בן 80 מת"א, שמחה גולדברג, ושמואל חמו (45) מלוד טבעו אתמול בחוף ימה של תל אביב.

סמוך לשעה 12 בצהריים הבחינו מתרחצים ששהו בחוף הילטון בגופת אדם הצפה על פני המים. הגופה נמשתה אל החוף אולם כל נסיונות ההחיאה של רופא שהוזעק למקום לא הועילו ולא נותר אלא לקבוע את מותו של האיש. האיש זוהה כשמואל חמו (45) תושב לוד.

סמוך לשעה 12.30 נמשה מן המים בחוף גורדון שמחה גולדברג בן 80 תושב תל אביב כשהוא מחוסר הכרה. אמבולנס שהגיע למקום העבירו לבית החולים איכילוב. צוות האמבולנס ניסה להחיותו במהלך הנסיעה, אולם כל המאמצים, גם של רופא בית־החולים איכילוב, לא הועילו והאיש נפטר זמן קצר לאחר הגיעו לבית החולים.

גופת גבר שזהותו טרם ידועה חולצה אמש בנחל יעלים באיזור נאות הכיכר בערבה.

יחידת החילוץ של מתנדבי המשמר האזרחי בערד עסקה מאז שעות הצהריים בנסיונות לחלץ את הגופה ממרגלות המצוק. רק אחרי השעה 21.00 הסתיים מבצע החילוץ, כשהמתנדבים השתלשלו לתחתית המצוק בחבלים ותוך כדי גלישת מצוקים מסוכנת.

בשל מצבה של הגופה נוצר קושי בזיהויה. הגופה הועברה לבדיקה במכון לרפואה משפטית באבו־כביר.

מזג אוויר

התחזית להיום: עלייה בטמפרטורות וירידה בלחות.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 18 עד 27, רמת־הגולן 18 עד 30, צפת 18 עד 26, חיפה 20 עד 28, טבריה 21 עד 34, עפולה 20 עד 31, השומרון 20 עד 29, ת"א 18 עד 28, נתב"ג 19 עד 30, יריחו 23 עד 38, עזה 18 עד 26, באר שבע 20 עד 35, אילת 26 עד 41. (עתי"ם)

התנכלות לבניין המועצה המקומית במג'דל שאמס

יהודה צור

המשטרה חוקרת את נסיבות הפגיעה בבניין המועצה המקומית במג'דל שאמס ביום ו' בלילה.

בשעות הלילה יידו אלמונים אבנים לעבר הבניין וניפצו את שמשות החלונות ודלת הכניסה.

תושבים במג'דל שאמס סבורים שהרקע למעשה הוא ההצהרה שהשמיע השבוע ראש המועצה, עג'מי טורקי, כאשר משלחת של ארגון ידידות דרוזי־יהודי בראשותו של שלמה גזית ביקרה במקום.

ראש מועצת מג'דל שאמס, אמר בהזדמנות זו, כי לאחר שנים של אלימות הוא יכול לומר בביטחון שכל תושבי הכפר נאמנים למדינה ולחוקיה.

התושבים סבורים, שהפגיעה בבניין המועצה נועדה להוכיח לראש המועצה ולשלטונות ישראל כי עדיין קיימים גורמים המתנגדים לשיתוף פעולה עם השלטונות.